

COMARCH

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Comarch za okres 01.01.2022-31.12.2022

**Sprawozdanie sporządzone według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej**

Kraków, 28 kwietnia 2023

Spis treści

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Comarch za 12 miesięcy 2022 roku	5
I. Skonsolidowany bilans	5
II. Skonsolidowany rachunek zysków i strat	7
III. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	7
IV. Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym	8
V. Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	9
VI. Informacja dodatkowa	10
1. Informacje o strukturze i działalności Grupy Comarch.....	10
1.1. Struktura kapitałowa Grupy Comarch	11
1.2. Struktura działania Grupy Comarch.....	12
1.3. Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej w 2022 roku	13
1.4. Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej po dacie bilansu	15
2. Opis stosowanych zasad rachunkowości.....	15
2.1. Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego	18
2.2. Rozpoznawanie przychodów i kosztów	30
2.3. Zarządzanie ryzykiem finansowym	32
2.4. Rachunkowość pochodnych instrumentów finansowych oraz działalności zabezpieczającej.....	34
2.5. Ważne oszacowania i założenia	34
2.6. Nowe standardy rachunkowości i interpretacje KIMSF.....	36
3. Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	41
3.1. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego za 2021 rok	41
3.2. Sprawozdawczość wg segmentów	41
3.3. Rzeczowe aktywa trwałe	46
3.4. Aktywo z tytułu prawa do użytkowania	47
3.5. Nieruchomości inwestycyjne	48
3.6. Wartość firmy.....	49
3.7. Pozostałe wartości niematerialne	51
3.8. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	53
3.9. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.....	53
3.10. Pochodne instrumenty finansowe	53
3.11. Odroczony podatek dochodowy	55
3.12. Zapasy	58
3.13. Należności handlowe oraz pozostałe należności	58
3.14. Kontrakty długoterminowe.....	59
3.15. Kategorie i klasy instrumentów finansowych	60
3.16. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	65
3.17. Kapitał zakładowy.....	65
3.18. Pozostałe kapitały	68
3.19. Kredyty i pożyczki	70
3.20. Zobowiązania z tytułu leasingu	74
3.21. Pozostałe zobowiązania finansowe	75

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

3.22. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	75
3.23. Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	76
3.24. Zobowiązania warunkowe	77
3.25. Przychody ze sprzedaży	78
3.26. Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	79
3.27. Pozostałe przychody operacyjne	79
3.28. Pozostałe koszty operacyjne	80
3.29. Koszty finansowe – netto	80
3.30. Podatek dochodowy	80
3.31. Zyski (straty) kursowe – netto	81
3.32. Zysk na akcję	82
3.33. Transakcje z podmiotami powiązаныmi	82
3.34. Wynagrodzenie osób zarządzających i nadzorujących w 2022 i w 2021 roku	84
3.35. Informacje o akcjonariuszach oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące	86
3.36. Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe ..	87
3.37. Zdarzenia po dacie bilansu	88
3.38. Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowań arbitrażowych lub organem administracji publicznej	90
3.39. Zarządzanie kapitałem	91

ponad **70** krajów na **6** kontynentach
-realizujemy projekty na całym świecie

1 859 mln PLN
przychodów ze sprzedaży

108 mln PLN
zysku netto przypadającego na akcjonariuszy
jednostki dominującej

> 1,3 mld PLN
kapitalizacja Comarch S.A. na GPW
(31.12.2022)

7,9%
rentowność operacyjna

6 800+
Specjalistów

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Comarch za 12 miesięcy 2022 roku

I. Skonsolidowany bilans

AKTYWA	Nota	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
I. AKTYWA TRWAŁE		976 471	886 885
Rzeczowe aktywa trwałe	3.3	684 642	611 324
Aktywo z tytułu prawa do użytkowania	3.4	85 296	86 501
Nieruchomości inwestycyjne	3.5	37 313	38 198
Wartość firmy	3.6	45 774	45 774
Pozostałe wartości niematerialne	3.7	69 062	59 988
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	3.8	5 942	1 026
Pozostałe aktywa wyceniane w wartości godziwej	3.10a	9 723	305
Inwestycje pozostałe		1 249	210
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3.11	30 452	35 964
Pozostałe należności		7 018	7 595
II. AKTYWA OBROTOWE		1 295 511	1 223 363
Zapasy	3.12	85 947	91 877
Należności handlowe oraz pozostałe należności	3.13	535 309	472 822
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		6 792	2 241
Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych	3.13	166 811	144 041
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3.9	27	74 184
Pozostałe aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej – instrumenty pochodne	3.10a	2 327	413
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3.16	498 298	437 785
AKTYWA RAZEM		2 271 982	2 110 248

PASYWA	Nota	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
I. KAPITAŁ WŁASNY		1 279 690	1 197 362
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Spółki		1 277 519	1 185 912
Kapitał zakładowy	3.17	8 133	8 133
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	3.18	84 446	84 446
Pozostałe kapitały		58 595	58 595
Różnice kursowe		54 530	38 238
Zyski/(straty) z lat ubiegłych oraz zysk okresu bieżącego		1 071 815	996 500
Kapitały przypadające udziałom niedającym kontroli		2 171	11 450
II. ZOBOWIĄZANIA		992 292	912 886
Zobowiązania długoterminowe		256 283	244 006
Kredyty i pożyczki	3.19	127 475	104 564
Pozostałe zobowiązania finansowe	3.21	-	5 450
Inne zobowiązania		436	550
Zobowiązanie z tytułu leasingu	3.20	70 227	71 415
Zobowiązania finansowe wyceniane wg wartości godziwej- instrumenty pochodne	3.10b	2 176	9 662
Rezerwa z tyt. odroczonego podatku dochodowego	3.11	52 720	49 960
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	3.22	3 249	2 405
Zobowiązania krótkoterminowe		736 009	668 880
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	3.23	277 732	245 756
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		27 484	33 368
Zafakturowane przychody dotyczące kontraktów długoterminowych	3.14	145 999	141 902
Kredyty i pożyczki	3.19	44 732	40 443
Zobowiązania z tytułu leasingu	3.20	21 099	21 023
Zobowiązania finansowe wyceniane wg wartości godziwej- instrumenty pochodne	3.10b	5 199	4 906
Pozostałe zobowiązania finansowe	3.21	-	-
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	3.22	213 764	181 482
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA		2 271 982	2 110 248

II. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	12 miesięcy 2022	12 miesięcy 2021
Przychody ze sprzedaży	3.25	1 858 715	1 627 149
Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	3.26	(1 369 559)	(1 148 303)
Zysk brutto		489 156	478 846
Pozostałe przychody operacyjne	3.27	31 125	21 504
Koszty sprzedaży i marketingu		(193 296)	(152 545)
Koszty ogólnego zarządu		(143 044)	(129 887)
Pozostałe koszty operacyjne	3.28	(36 335)	(30 691)
Zysk operacyjny		147 606	187 227
Przychody/(koszty) finansowe - netto	3.29	5 761	(12 937)
Zysk przed opodatkowaniem		153 367	174 290
Podatek dochodowy	3.30	(54 795)	(58 308)
Zysk netto za okres		98 572	115 982
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej		107 848	123 038
Zysk/(strata) netto przypadający udziałom niedającym kontroli		(9 276)	(7 056)
Zysk na akcję przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej za okres (wyrażony w PLN na jedną akcję)			
– podstawowy	3.32	13,26	15,13
– rozwodniony	3.32	13,26	15,13

III. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	12 miesięcy 2022	12 miesięcy 2021
Zysk netto za okres	98 572	115 982
Pozostałe dochody całkowite:		
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	16 289	8 583
Razem pozostałe dochody całkowite	16 289	8 583
Suma dochodów całkowitych za okres	114 861	124 565
przypadających akcjonariuszom jednostki dominującej	124 140	131 623
przypadających udziałom niedającym kontroli	(9 279)	(7 058)

Pozostałe dochody całkowite obejmują pozycje, które mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat.

IV. Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

	Przypadające na akcjonariuszy jednostki dominującej					Kapitały przypadające udziałom niedającym kontroli	Kapitał własny razem
	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Pozostałe kapitały	Różnice kursowe	Zyski/(straty) z lat ubiegłych oraz zysk okresu bieżącego		
Stan na 1 stycznia 2021 r.	8 133	84 446	58 595	29 653	899 212	18 508	1 098 547
Dywidenda wypłacona	-	-	-	-	(25 750)	-	(25 750)
Różnice kursowe ⁽¹⁾	-	-	-	8 585	-	(2)	8 583
Zysk za okres ⁽²⁾	-	-	-	-	123 038	(7 056)	115 982
Całkowite dochody za okres (1+2)	-	-	-	8 585	123 038	(7 058)	124 565
Stan na 31 grudnia 2021 r.	8 133	84 446	58 595	38 238	996 500	11 450	1 197 362
Stan na 1 stycznia 2022 r.	8 133	84 446	58 595	38 238	996 500	11 450	1 197 362
Dywidenda wypłacona*	-	-	-	-	(32 533)	-	(32 533)
Różnice kursowe ⁽¹⁾	-	-	-	16 292	-	(3)	16 289
Zysk za okres ⁽²⁾	-	-	-	-	107 848	(9 276)	98 572
Całkowite dochody za okres (1+2)	-	-	-	16 292	107 848	(9 279)	114 861
Stan na 31 grudnia 2022 r.	8 133	84 446	58 595	54 530	1 071 815	2 171	1 279 690

Zgodnie z Uchwałą Walnego Zgromadzenia Comarch S.A. z dnia 28 czerwca 2022 r., zysk netto za rok 2021 w części przeznaczono do wypłaty jako dywidendę dla akcjonariuszy spoza Grupy Comarch. Szczegóły opisano w nocie 3.18.1. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. w pozostałych spółkach Grupy Comarch brak jest podstaw do dokonywania wypłat dywidend za rok 2021 do podmiotów spoza Grupy Comarch.

V. Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

	12 miesięcy 2022	12 miesięcy 2021
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		
Zysk netto	98 572	115 982
Korekty razem	118 026	134 967
Amortyzacja*	93 796	92 099
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	9 658	(6 845)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	3 748	2 207
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	(21 534)	(2 370)
Zmiana stanu zapasów	5 961	(4 131)
Zmiana stanu należności	(101 758)	2 496
Zmiana stanu zobowiązań i rezerw, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	128 155	51 511
Zysk netto pomniejszony o korekty razem	216 598	250 949
Zapłacony podatek dochodowy	(52 568)	(53 502)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	164 030	197 447
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(130 334)	(63 797)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	15 944	1 172
Nabycie wartości niematerialnych	(24 191)	(5 617)
Wpływy ze sprzedaży inwestycji w WNIP	1 799	1 044
Wydatki na nabycie aktywów finansowych	(1 000)	(175 173)
Wydatki na inwestycje w nieruchomości	(46)	(18)
Spłata udzielonych pożyczek	450	2 188
Odsetki od udzielonych pożyczek	355	40
Wpływy z tytułu instrumentów finansowych	73 067	90 362
Wydatki z tytułu instrumentów finansowych	(11 676)	(1 156)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(75 632)	(150 955)
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek	81 915	33 320
Spłata kredytów i pożyczek	(58 603)	(45 080)
Odsetki od kredytu i pożyczek	(2 248)	(2 315)
Dywidendy i inne niż wypłaty na rzecz właścicieli wydatki z tytułu podziału zysku	(32 533)	(25 750)
Płatności zobowiązań z tyt. umów leasingu finansowego	(24 831)	(23 464)
Inne wpływy finansowe	412	516
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(35 888)	(62 773)
Zmiana środków pieniężnych netto	52 510	(16 281)
Środki pieniężne na początek okresu	437 782	448 021
Dodatnie (ujemne) różnice kursowe w środkach pieniężnych	7 895	6 042
Środki pieniężne na koniec okresu	498 187	437 782
w tym o ograniczonej możliwości dysponowania	8 175	7 318

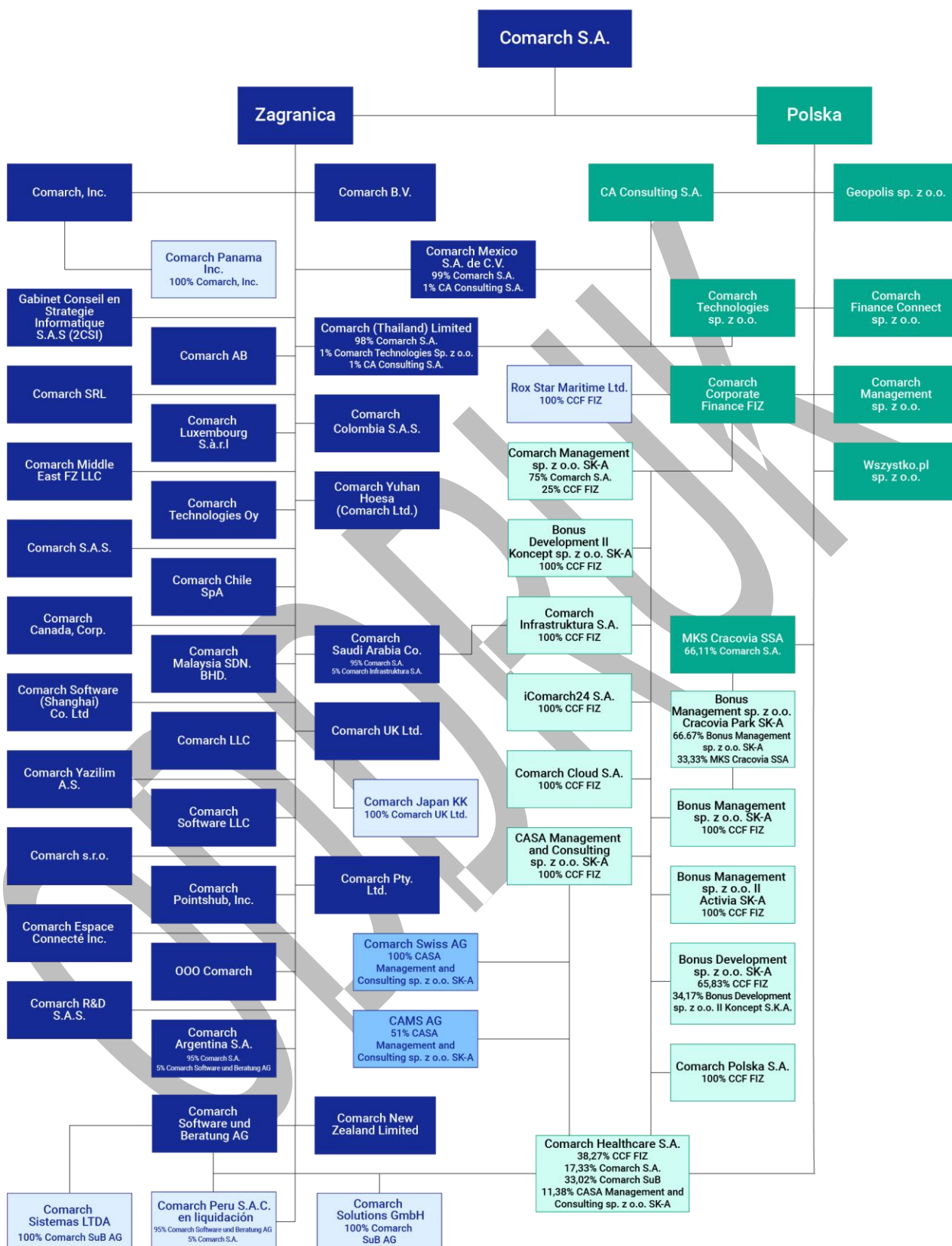
*) obejmuje amortyzację aktywa z tytułu prawa do użytkowania wynikającego z zastosowania MSSF 16 (szczegóły w nocie 2.6)

VI. Informacja dodatkowa

1. Informacje o strukturze i działalności Grupy Comarch

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Comarch („Grupa”), której jednostką dominującą jest Comarch Spółka Akcyjna z siedzibą w Polsce, w Krakowie przy Al. Jana Pawła II 39 A („Spółka”), jest działalność związana z oprogramowaniem - PKD 62.01.Z. Oznaczenie sądu rejestrowego dla Comarch Spółka Akcyjna: Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w Polsce. Numer KRS: 0000057567. Spółka Comarch S.A. posiada dominujący udział w Grupie Comarch pod względem osiągniętych przychodów, wartości aktywów oraz ilości i wielkości realizowanych kontraktów. Akcje Spółki Comarch S.A. są dopuszczone do obrotu giełdowego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Czas trwania jednostki dominującej nie jest ograniczony. Nie wystąpiły zmiany w nazwie jednostki sprawozdawczej lub w innych danych identyfikacyjnych od zakończenia poprzedniego okresu sprawozdawczego.

1.1. Struktura kapitałowa Grupy Comarch

100% udział w głosach Comarch S.A., chyba że wskazano inaczej.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. jednostką stowarzyszoną z jednostką dominującą jest:

SolInteractive S.A. w likwidacji z siedzibą w Krakowie w Polsce (16,10% głosów przypada na CCF FIZ, 11,27% głosów przypada na Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A).

W dniu 11 kwietnia 2022 roku nadzwyczajne walne zgromadzenie SolInteractive S.A. podjęło uchwałę o rozwiązaniu spółki i powołaniu likwidatora celem przeprowadzenia likwidacji spółki. Proces likwidacji spółki jest w toku.

Spółka stowarzyszona nie jest konsolidowana a udziały w niej wyceniane metodą praw własności na dzień 31 grudnia 2022 r. mają wartość zerową.

1.2. Struktura działania Grupy Comarch

Struktura działania Grupy Comarch jest następująca:

- Jednostka dominująca Comarch S.A. pozyskuje większość kontraktów w dużej mierze realizując je,
- Spółki Comarch S.A.S., Comarch R&D S.A.S., Comarch Luxembourg S.à r.l., Comarch Inc., Comarch Panama Inc., Comarch Canada, Corp., Comarch Middle East FZ-LLC, Comarch LLC, Comarch Technologies Oy, Comarch UK Ltd., Comarch Chile SpA, Comarch Sistemas LTDA, Comarch Yazilim A.S., Comarch SRL, Comarch Malaysia SDN. BHD., Comarch AB, Comarch Argentina S.A., Comarch Colombia S.A.S., Comarch Japan KK, Comarch Saudi Arabia Co., Comarch Mexico S.A. de C.V., Comarch Yuhan Hoesa (Comarch Ltd.), Comarch (Thailand) Limited, Comarch BV, Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd, Comarch Pty. LTD., Comarch New Zealand Limited i LLC „Comarch Software” pozyskują kontrakty informatyczne na rynkach zagranicznych i realizują je w całości lub w części,
- Spółka Comarch Software und Beratung AG pozyskuje kontrakty informatyczne na rynkach zagranicznych i realizuje je w całości lub w części a także jest znaczącym na rynku niemieckim producentem oprogramowania ERP oraz integratorem systemów informatycznych. Comarch Solutions GmbH prowadzi działalność o profilu identycznym z profilem działalności spółki Comarch Software und Beratung AG,
- Comarch Swiss AG zajmuje się sprzedażą i wdrażaniem rozwiązań informatycznych Comarch (zwłaszcza w obszarach ERP i ECM) na rynku szwajcarskim,
- Cabinet Conseil En Strategie Informatique S.A.S. dostarcza rozwiązania i usługi informatyczne dla podmiotów medycznych na rynku francuskim,
- OOO Comarch zajmowała się sprzedażą i wdrażaniem produktów Comarch w Rosji oraz supportem dostarczonych klientom systemów informatycznych,
- Comarch Polska S.A. pozyskuje kontrakty informatyczne na rynku krajowym głównie w sektorze publicznym i realizuje je w całości lub w części,
- Comarch Technologies sp. z o.o. odpowiada za rozwój technologii związanych z projektowaniem i produkcją urządzeń elektronicznych oraz związanego z nimi oprogramowania,
- CA Consulting S.A. prowadzi działalność teleinformatyczną, polegającą na świadczeniu usług informatycznych i consultingowych na rzecz Comarch S.A. oraz klientów spoza Grupy Comarch,
- Comarch Cloud S.A., pozyskuje kontrakty informatyczne na rynku krajowym i realizuje je w całości lub w części,

- Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty prowadzi działalność inwestycyjną (poprzez swoje spółki zależne) w zakresie nowych technologii i usług, a także działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym,
- Comarch Management sp. z o.o., Comarch Management sp. z o.o. SK-A, CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A, Bonus Management sp. z o.o. SK-A oraz Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A, Comarch Pointshub, Inc. prowadzą działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym oraz związaną z informatyką,
- Przedmiotem działalności Bonus Development sp. z o.o. SK-A oraz Bonus Development sp. z o.o. II Koncept SK-A jest działalność developerska oraz inwestycyjna na rynku nieruchomości,
- Comarch Healthcare S.A. wytwarza i sprzedaje oprogramowanie związane z medycyną, urządzenia medyczne oraz świadczy usługi medyczne i diagnostyczne, a także wytwarza i dostarcza kompleksowe rozwiązania informatyczne dla sektora medycznego,
- Comarch Infrastruktura S.A. prowadzi działalność polegającą na oferowaniu usług data center oraz outsourcingu usług informatycznych,
- iComarch24 S.A. prowadzi projekty informatyczne z zakresu e-księgowości oraz handlu elektronicznego, świadczy również usługi księgowe dla krajowych podmiotów zależnych z Grupy Comarch,
- MKS Cracovia SSA prowadzi działalność sportową i w zakresie krzewienia kultury fizycznej,
- „Bonus Management spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” Cracovia Park SK-A prowadzi działalność inwestycyjną w zakresie sportu, odnowy biologicznej i rekreacji,
- Rox Star Maritime Ltd. prowadzi działalność związaną z turystyką,
- Comarch Finance Connect sp. z o.o. prowadzi działalność w zakresie usług związanych z rynkiem finansowym,
- Wszystko.pl sp. z o.o. prowadzi przygotowania do uruchomienia portalu e-commerce pod nazwą Wszystko.pl,
- Geopolis sp. z o.o. , Comarch s.r.o., Comarch Espace Connecté Inc., Comarch Peru S.A.C. *en liquidation* oraz CAMS AG nie prowadzą obecnie działalności operacyjnej.

1.3. Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej w 2022 roku

- W dniu 5 stycznia 2022 r. nastąpiło podwyższenie wysokości kapitału spółki Cabinet Conseil en Strategie Informatique S.A.S z kwoty 500 000 EUR do kwoty 2 500 000 EUR (tj. 11 418 000 PLN, wg kursu z dnia podwyższenia kapitału).
- W dniu 7 lutego 2022 r. nadzwyczajne zgromadzenie wspólników Comarch Management sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o kwotę 100 000 PLN poprzez utworzenie 1 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 100 PLN każdy. Nowe udziały objęła w całości Comarch S.A. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w dniu 9 sierpnia 2022 roku. Po rejestracji podwyższenia spółka posiada kapitał zakładowy w wysokości 500 000 PLN, który dzieli się na 5 000 udziałów, po 100 PLN każdy.
- W dniu 8 lutego 2022 r. doszło do podwyższenia kapitału zakładowego spółki Comarch Pty. Ltd. z kwoty 1 300 100 AUD do kwoty 2 300 100 AUD (tj. 6 514 343,22 PLN, wg kursu z dnia podwyższenia kapitału zakładowego), poprzez utworzenie 1 000 000 nowych udziałów. Udziały zostały w całości objęte przez Comarch S.A.

- W dniu 15 marca 2022 r. została zlikwidowana spółka Comarch Software Spain S.L.U. en liquidación.
- W dniu 29 marca 2022 r. nadzwyczajne zgromadzenie wspólników Wszystko.pl podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o kwotę 990 000 PLN, poprzez ustanowienie 1 650 nowych udziałów o wartości nominalnej 600 PLN każdy. Po zarejestrowaniu powyższego podwyższenia w dniu 21 września 2022 r. spółka posiada kapitał zakładowy w wysokości 1 530 000 PLN, który dzieli na 2 550 udziałów, po 600 PLN każdy. W dniu 27 października 2022 r. nadzwyczajne zgromadzenie wspólników Wszystko.pl podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o kwotę 2 100 000 PLN, poprzez ustanowienie 3 500 nowych udziałów o wartości nominalnej 600 PLN każdy. Po zarejestrowaniu powyższego podwyższenia spółka będzie posiadała kapitał zakładowy w wysokości 3 630 000 PLN, który będzie dzielił się na 6 050 udziałów, po 600 PLN każdy. Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania podwyższenie nie zostało zarejestrowane we właściwym rejestrze.
- W dniu 1 kwietnia 2022 r. CCF FIZ przeniósł na rzecz Bonus Development sp. z o.o. II Koncept S.K.A. własność 1 944 436 akcji imiennych serii C spółki Bonus Development sp. z o.o. S.K.A.
- W dniu 11 kwietnia 2022 roku nadzwyczajne walne zgromadzenie SolInteractive S.A. podjęło uchwałę o rozwiązaniu spółki i powołaniu likwidatora, celem przeprowadzenia likwidacji spółki. Spółka SolInteractive S.A. funkcjonuje pod nazwą SolInteractive S.A. w likwidacji.
- W dniu 9 maja 2022 r. została podjęta uchwała w sprawie podniesienia kapitału akcyjnego w spółce Comarch SRL o kwotę 1 360 000 EUR (tj. 6 400 024 PLN wg kursu z dnia 9 maja 2022 r.) przeznaczonego na pokrycie straty w kwocie 460 000 EUR (tj. 2 164 714 PLN wg kursu z dnia 9 maja 2022 r.) oraz podwyższenie kapitału zakładowego w kwocie 900 000 EUR (tj. 4 235 310 PLN wg kursu z dnia 9 maja 2022 r.) po uprzednim jego obniżeniu do zera w celu pokrycia straty. Kapitał zakładowy spółki Comarch SRL w wyniku tych operacji nie uległ zmianie i wynosi nadal 900 000 EUR (tj. 4 235 310 PLN wg kursu z dnia 9 maja 2022 r.). Spółka Comarch S.A. dokonała przelewu całości kwoty.
- W dniu 28 czerwca 2022 r. nadzwyczajne zgromadzenie wspólników Comarch Finance Connect sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego z kwoty 205 000 PLN do kwoty 1 000 000 PLN. tj. o kwotę 795 000 PLN poprzez ustanowienie 15 900 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 PLN każdy. W dniu 1 lipca 2022 r. Spółka Comarch S.A. przelała do spółki Comarch Finance Connect sp. z o.o. 795 000 PLN celem zwiększenia kapitału spółki (podwyższenie z 205 000 PLN do 1 000 000 PLN).
- W dniu 1 lipca 2022 r. uchwałą walnego zgromadzenia akcjonariuszy nastąpiło otwarcie likwidacji spółki Comarch Peru S.A.C. Począwszy od tego dnia, spółka ma obowiązek używać oznaczenia „en liquidación”/w likwidacji we wszystkich dokumentach i korespondencji, a zatem pełna nazwa spółki to obecnie: Comarch Peru S.A.C. en liquidación.
- W dniu 1 lipca 2022 r. Spółka Comarch S.A. przelała do spółki Comarch Finance Connect sp. z o.o. 795 000 PLN celem zwiększenia kapitału spółki (podwyższenie z 205 000 PLN do 1 000 000 PLN). Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania podwyższenie nie zostało zarejestrowane we właściwym rejestrze.
- W dniu 23 sierpnia 2022 r. została zawarta umowa połączenia spółki Comarch Software und Beratung AG ze spółką Comarch AG. Spółką przejmującą jest spółka Comarch Software und Beratung AG. Połączenie spółek Comarch AG oraz Comarch Software und Beratung AG ("Comarch SuB") zostało odnotowane w rejestrze handlowym Comarch SuB dnia 13 września 2022 r. i nastąpiło z dniem 30 września 2022 r. Od 1 października 2022 r. spółka Comarch SuB przejęła prawa i obowiązki Comarch AG. Ze względu na fakt, że połączenie nastąpiło w ostatnim dniu okresu sprawozdawczego, tj. 30 września 2022 roku, sprawozdanie skonsolidowane za 9 miesięcy 2022 roku zostało sporządzone na podstawie

odrębnych sprawozdań spółek Comarch AG i Comarch Software und Beratung AG na 30 września 2022 roku, a efekty połączenia tych spółek zostaną uwzględnione w sprawozdaniu skonsolidowanym za 12 miesięcy 2022 roku.

- Od 1 października 2022 r. spółka Comarch SuB przejęła prawa i obowiązki Comarch AG w wyniku połączenia spółek Comarch AG oraz Comarch Software und Beratung AG dokonanego w III kwartale 2022 roku.
- W dniu 27 grudnia 2022 r. spółka Comarch Inc. otrzymała z Comarch S.A. wpłatę w wysokości 7 000 000 USD tytułem bezzwrotnej dopłaty do kapitału („Additional Paid-in Capital”).

1.4. Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej po dacie bilansu

- Dnia 4 stycznia 2023 roku zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki Comarch Finance Connect sp. z o.o. z kwoty 205 000 PLN do kwoty 1 000 000 PLN, tj. o kwotę 795 000 PLN, poprzez ustanowienie 15 900 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 PLN każdy.
- Dnia 11 stycznia 2023 r. nadzwyczajne zgromadzenie wspólników Comarch Finance Connect sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o kwotę 3 000 000 PLN, poprzez ustanowienie 60 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 PLN każdy. Udziały zostały objęte przez jedynego wspólnika Comarch Finance Connect Sp. z o.o., tj. Comarch S.A. i zostały opłacone w dniu 12 stycznia 2023 r. Po zarejestrowaniu powyższego podwyższenia spółka będzie posiadała kapitał zakładowy w wysokości 4 000 000 PLN, który będzie dzielił się na 80 000 udziałów, po 50 PLN każdy. Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania podwyższenie nie zostało zarejestrowane we właściwym rejestrze.

2. Opis stosowanych zasad rachunkowości

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 12 miesięcy 2022 roku zostało przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości („MSR”), Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz interpretacjami opublikowanymi przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego za wyjątkiem tych pozycji, które zgodnie z niniejszymi zasadami są wyceniane w inny sposób.

Sporządzenie sprawozdania wg MSSF wymaga dokonania szeregu szacunków i zastosowania własnego osądu. W nocie 2.5 zostały zaprezentowane te obszary sprawozdania finansowego, które wymagają znaczących szacunków lub w stosunku do których wymagana jest znacząca doza osądu.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę Comarch w dającej się przewidzieć przyszłości. Według Zarządu Spółki Dominującej nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności.

Grupa Comarch sporządza rachunek zysków i strat w wersji kalkulacyjnej, natomiast rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Comarch za 12 miesięcy 2022 roku obejmuje sprawozdania następujących spółek:

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Nazwa spółki	Charakter powiązań	Metoda konsolidacji	Udział Comarch S.A. w kapitale zakładowym
Comarch S.A.	Jednostka dominująca	Pełna	
Comarch AG*	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Sistemas LTDA	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu Comarch Software und Beratung AG*
Comarch Peru S.A.C. en liquidación	Jednostka zależna	Pełna	95% w posiadaniu Comarch Software und Beratung AG*, 5% w posiadaniu Comarch S.A.
Comarch Software und Beratung AG*	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Solutions GmbH	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu Comarch Software und Beratung AG
Comarch S.A.S.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch R&D S.A.S.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Luxembourg S.à r.l.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Inc.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Panama Inc.	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu Comarch Inc.
Comarch Canada, Corp.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Espace Connecté Inc.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Middle East FZ-LLC	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch LLC	Jednostka zależna	Pełna	100%
OOO Comarch	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Technologies Oy	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch UK Ltd.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Japan KK	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu Comarch UK
Comarch Chile SpA	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Software Spain S.L.U. en liquidación	Jednostka zależna	Pełna	100%, spółka została zlikwidowana w dniu 15 marca 2022 r.
Comarch Colombia S.A.S.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Yazilim A.S.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch SRL	Jednostka zależna	Pełna	100%

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Comarch Malaysia SDN. BHD.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch s.r.o.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Pointshub, Inc.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch AB	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Argentina S.A.	Jednostka zależna	Pełna	95% w posiadaniu Comarch S.A., 5% w posiadaniu Comarch Software und Beratung AG*
Comarch Saudi Arabia Co.	Jednostka zależna	Pełna	95% w posiadaniu Comarch S.A., 5% w posiadaniu Comarch Infrastruktura S.A.
Comarch Mexico S.A. de C.V.	Jednostka zależna	Pełna	99% w posiadaniu Comarch S.A., 1% w posiadaniu CA Consulting S.A.
Comarch Yuhan Hoesa (Comarch Ltd.)	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch (Thailand) Limited	Jednostka zależna	Pełna	98% w posiadaniu Comarch S.A., 1% w posiadaniu CA Consulting S.A., 1% w posiadaniu Comarch Technologies sp. z o.o.
Comarch BV	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Pty. LTD	Jednostka zależna	Pełna	100%
Cabinet Conseil en Strategie Informatique S.A.S.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch New Zealand Limited	Jednostka zależna	Pełna	100%
LLC "Comarch Software"	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Technologies sp. z o.o.	Jednostka zależna	Pełna	100%
CA Consulting S.A.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Geopolis sp. z o.o.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Wszystko.pl sp. z o.o.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Management sp. z o.o.	Jednostka zależna	Pełna	100%
Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty	Jednostka zależna	Pełna	100% ogólnej liczby certyfikatów inwestycyjnych,
Comarch Management sp. z o.o. SK-A	Jednostka zależna	Pełna	26,45% w posiadaniu Comarch S.A., 8,82% w posiadaniu CCF FIZ, 64,73% akcji nabytych w celu umorzenia przez Comarch Management sp. z o.o. SK-A
Bonus Management sp. z o.o. SK-A	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Bonus MANAGEMENT sp. z o.o. Cracovia Park SK-A	Jednostka zależna	Pełna	50% w posiadaniu Bonus Management sp. z o.o. SK-A, 50% w posiadaniu MKS Cracovia SSA
Bonus Development sp. z o.o. SK-A	Jednostka zależna	Pełna	65,52% w posiadaniu CCF, 34,48% w posiadaniu Bonus Development sp. z o.o. II Koncept S.K.A.

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Bonus Development sp. z o.o. II Koncept SK-A	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Rox Star Maritime Limited	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Comarch Healthcare S.A.	Jednostka zależna	Pełna	38,27% w posiadaniu CCF FIZ 17,33% w posiadaniu Comarch S.A., 33,02% w posiadaniu Comarch Software und Beratung AG, 11,38% w posiadaniu CASA Management and Consulting sp. z o.o. SKA
Comarch Polska S.A.	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Comarch Cloud S.A.	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Comarch Infrastruktura S.A.	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
iComarch24 S.A.	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu CCF FIZ
Comarch Swiss AG	Jednostka zależna	Pełna	100% w posiadaniu CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A
CAMS AG	Jednostka zależna	Pełna	51% w posiadaniu CASA Management and Consulting sp. z o.o. SK-A
Comarch Finance Connect sp. z o.o.	Jednostka zależna	Pełna	100%
MKS Cracovia SSA	Jednostka zależna	Pełna	66,11%

*) Połączenie spółek Comarch AG oraz Comarch Software und Beratung AG ("Comarch SuB") zostało odnotowane w rejestrze handlowym Comarch SuB dnia 13 września 2022 r. i nastąpiło z dniem 30 września 2022 r. Od 1 października 2022 r. spółka Comarch SuB przejęła prawa i obowiązki Comarch AG.

2.1. Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego

2.1.1. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Dla Grupy Comarch podstawowym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty branżowe, a pomocniczym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty geograficzne według miejsca prowadzenia działalności. Objęte konsolidacją jednostki Grupy Comarch prowadzą następujące rodzaje działalności:

- sprzedaż systemów informatycznych i usług z nimi związanych w tym również produkcja oprogramowania dla medycyny oraz sprzedaż sprzętu informatycznego (dalej jako „Segment IT”),
- działalność sportową (dalej jako „Segment Sport”) prowadzoną przez MKS Cracovia SSA,
- działalność związaną z inwestowaniem na rynku kapitałowym i na rynku nieruchomości (dalej jako „Segment Inwestycje”),
- działalność w zakresie świadczenia usług medycznych (dalej jako „Segment Medycyna”).

Dominujący udział w przychodach ze sprzedaży, wynikach oraz aktywach posiada Segment IT. Ze względu na specyfikę działalności segment IT prezentowany jest z wydzieleniem rynku DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), rynku polskiego oraz rynków pozostałych.

Ze względu na geograficzny podział miejsca prowadzenia działalności Grupa Comarch wyróżnia następujące segmenty rynku: Polska, Rejon DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), Pozostałe kraje, Segment Sport, Segment Inwestycje i Segment Medycyna prowadzą działalność wyłącznie na terenie Polski. Ze względu na to, że jedynie Segment IT prowadzi działalność poza krajem i jednocześnie ponoszone w Segmencie IT koszty w znacznej mierze są wspólne dla sprzedaży eksportowej oraz krajowej nie jest celowe ustalanie wyniku odrębnie dla działalności eksportowej i krajowej.

Sprzedaż Grupy Comarch jest mocno zdywersyfikowana i nie występuje uzależnienie od jednego odbiorcy. W ciągu 12 miesięcy 2022 roku sprzedaż do żadnego z kontrahentów nie przekroczyła 10% całkowitej sprzedaży Grupy Comarch. Rozkład przychodów ze sprzedaży osiąganych przez Grupę Comarch na przestrzeni roku 2022 przedstawiał się następująco: 23% rocznej sprzedaży zostało zrealizowane w I kwartale, 23% w II kwartale, 25% w III kwartale oraz 29% w IV kwartale. Na przestrzeni roku 2023 Grupa Comarch spodziewa się rozkładu przychodów ze sprzedaży zbliżonego do tego z 2022 roku.

2.1.2. Konsolidacja

a) Jednostki zależne

Jednostki zależne to wszelkie jednostki (w tym jednostki specjalnego przeznaczenia), w odniesieniu, do których Grupa Comarch ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa Comarch kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejścia nad nimi kontroli przez Grupę Comarch. Przesztaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Przejęcia jednostek i wyodrębnionych części działalności rozlicza się metodą nabycia. Każdorazowo płatność przekazana w wyniku połączenia jednostek wyceniana jest w zagregowanej wartości godziwej (na dzień dokonania zapłaty) przekazanych aktywów, poniesionych lub przejętych zobowiązań oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Grupę Comarch w zamian za przejście kontroli nad jednostką przejmowaną. Koszty bezpośrednio związane z połączeniem jednostek gospodarczych ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia.

W określonych przypadkach, przekazana płatność zawiera także aktywa lub zobowiązania wynikające z płatności warunkowej, mierzonej na dzień nabycia w wartości godziwej. Zmiany wartości godziwej płatności warunkowej w kolejnych okresach ujmowane są jako zmiany kosztu połączenia jedynie jeżeli mogą być zaklasyfikowane jako zmiany w okresie pomiaru. Wszystkie inne zmiany rozliczane są zgodnie z odpowiednimi regulacjami MSSF. Zmiany w wartości godziwej płatności warunkowej zakwalifikowanej jako element kapitałowy nie są ujmowane.

Dające się zidentyfikować aktywa, zobowiązania i zobowiązania warunkowe jednostki przejmowanej spełniające warunki ujęcia zgodnie z MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych” ujmuje się w wartości godziwej na dzień przejścia, z uwzględnieniem wyjątków zawartych w MSSF 3.

W razie nabycia kontroli w następstwie kilku następujących po sobie transakcji, udziały będące w posiadaniu Grupy Comarch na dzień objęcia kontroli są wyceniane w wartości godziwej z odniesieniem skutków w rachunek zysków i strat. Kwoty narosłe z tytułu udziałów w tej jednostce odniesione uprzednio do innych składników całkowitych dochodów są przenoszone do rachunku zysków i strat.

Wartość firmy wynikającą z przejęcia ujmuje się w aktywach i początkowo wykazuje po kosztach, jako wartość kosztów przejęcia przekraczającą udział Grupy Comarch w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować ujętych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Jeśli po przeszacowaniu udział Grupy Comarch w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejmowanej przekracza koszt połączenia jednostek gospodarczych, nadwyżkę ujmuje się niezwłocznie w wyniku finansowym.

Transakcje, rozrachunki i nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy Comarch są eliminowane. Nie zrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę Comarch.

b) Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa Comarch wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20 do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności i ujmuje początkowo według kosztu. Inwestycja Grupy Comarch w jednostkach stowarzyszonych obejmuje określoną w dniu nabycia wartość firmy.

Udział Grupy Comarch w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w innych kapitałach. O łączne zmiany stanu od dnia nabycia koryguje się wartość bilansową inwestycji. Gdy udział Grupy Comarch w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy Comarch w tej jednostce stowarzyszonej, obejmującego ewentualne inne niezabezpieczone należności, Grupa Comarch zaprzestaje ujmować dalsze straty, chyba, że wzięła na siebie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą Comarch, a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy Comarch w jednostkach stowarzyszonych. Niezrealizowane straty również są eliminowane, chyba że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone zostały, tam gdzie było to konieczne, zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę Comarch.

c) Zasady ujmowania Grupy Comarch SuB w sprawozdaniu skonsolidowanym

Spółka Comarch Software und Beratung AG będąca jednostką dominującą dla spółek Grupy Comarch SuB począwszy od 2013 roku nie sporządza samodzielnie skonsolidowanego sprawozdania finansowego obejmującego dane spółki Comarch Software und Beratung AG i jej jednostek zależnych. Comarch S.A., jednostka dominująca Grupy Comarch, sporządza w sposób bezpośredni skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmujące dane Spółki Comarch S.A. i wszystkich pozostałych jednostek zależnych (w tym Comarch SuB i jej spółek zależnych).

2.1.3. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy Comarch wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w polskich złotych (PLN), która jest walutą funkcjonalną i walutą prezentacji jednostki dominującej.

b) Transakcje i salda wyrażone w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat, o ile nie odracza się ich w kapitale własnym, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych i zabezpieczenie udziałów w aktywach netto.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej w korespondencji z rachunkiem zysków i strat, wykazuje się w ramach zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej. Różnice kursowe z tytułu takich pozycji niepieniężnych jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży uwzględnia się w kapitale z wyceny w wartości godziwej.

c) Spółki wchodzące w skład Grupy Comarch

Wyniki i sytuację finansową wszystkich jednostek Grupy Comarch (z których żadna nie prowadzi działalności w warunkach hiperinflacji), których waluty funkcjonalne różnią się od waluty prezentacji, przelicza się na walutę prezentacji w następujący sposób:

- aktywa i zobowiązania w każdym prezentowanym bilansie przelicza się według kursu zamknięcia obowiązującego na ten dzień bilansowy,
- przychody i koszty w każdym rachunku zysków i strat przelicza się według kursów średnich (chyba, że kurs średni nie stanowi zadowalającego przybliżenia skumulowanego wpływu kursów z dni transakcji – w takim wypadku przychody i koszty przelicza się według kursów z dni transakcji), a wszystkie wynikające stąd różnice kursowe ujmuje się jako odrębny składnik kapitału własnego.

Przy konsolidacji, różnice kursowe z tytułu przeliczenia inwestycji netto w jednostkach zagranicznych oraz kredytów, pożyczek i innych instrumentów walutowych wyznaczonych na zabezpieczenia takich inwestycji ujmuje się w kapitale własnym. Przy sprzedaży jednostki prowadzącej działalność za granicą, takie różnice kursowe ujmuje się w rachunku zysków i strat jako część zysku lub straty ze sprzedaży.

Wartość firmy i korekty do poziomu wartości godziwej, które powstają przy nabyciu jednostki zagranicznej, traktuje się jako aktywa i zobowiązania jednostki zagranicznej oraz przelicza według kursu zamknięcia.

Kursy EURO użyte do przeliczania danych finansowych

Średni kurs NBP

z dnia 31.12.2022 r.	4,6899
z dnia 31.12.2021 r.	4,5994

Średnia arytmetyczna średnich kursów NBP na koniec każdego miesiąca

za okres 1.01 - 31.12.2022 r.	4,6883
za okres 1.01 - 31.12.2021 r.	4,5775

Kursy wybranych walut użyte do przeliczania danych bilansowych**Średni kurs NBP dla USD**

z dnia 31.12.2022 r.	4,4018
z dnia 31.12.2021 r.	4,0600

Średni kurs NBP dla CHF

z dnia 31.12.2022 r.	4,7679
z dnia 31.12.2021 r.	4,4484

Średni kurs NBP dla GBP

z dnia 31.12.2022 r.	5,2957
z dnia 31.12.2021 r.	5,4846

Średni kurs NBP dla DKK

z dnia 31.12.2022 r.	0,6307
z dnia 31.12.2021 r.	0,6184

Średni kurs NBP dla NZD

z dnia 31.12.2022 r.	2,7884
z dnia 31.12.2021 r.	2,7775

Średni kurs NBP dla CAD

z dnia 31.12.2022 r.	3,2486
z dnia 31.12.2021 r.	3,1920

2.1.4. Inwestycje**a) Aktywa finansowe wykazywane według wartości godziwej, z zyskami lub stratami rozliczanymi przez rachunek zysków i strat**

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe przeznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej, z zyskami lub stratami ujmowanymi w rachunku zysków i strat. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub jeżeli został zaliczony do tej kategorii przez Zarząd. Instrumenty pochodne również zalicza się do „przeznaczonych do obrotu”, o ile nie zostały przeznaczone na zabezpieczenia. Tego typu instrumenty są wykazywane osobno w bilansie w pozycji „Pochodne instrumenty finansowe”. Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych, jeżeli są przeznaczone do obrotu lub ich realizacji oczekuje się w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to nie zaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nie notowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa Comarch wydaje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać swojej należności do obrotu. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności zalicza się do wykazywanych w bilansie należności handlowych i usług oraz pozostałych należności.

c) Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Zarządy jednostek tworzących Grupę Comarch zamierzają i są w stanie utrzymać do terminu zapadalności.

d) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to nie zaliczone do instrumentów pochodnych instrumenty finansowe przeznaczone do tej kategorii albo nie zaliczone do żadnej z pozostałych. Zalicza się je do aktywów trwałych, o ile Zarząd nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Transakcje zakupu i sprzedaży inwestycji ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – dzień, w którym Grupa Comarch zobowiązuje się zakupić lub sprzedać dany składnik aktywów. Inwestycje ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcyjne. Inwestycje wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Grupa Comarch dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz aktywa finansowe wykazywane według wartości godziwej, z zyskami lub stratami wykazywanymi w rachunku zysków i strat, wykazuje się po początkowym ujęciu według wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), metodą efektywnej stopy procentowej. Zrealizowane i niezrealizowane zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej aktywów finansowych wykazywanych według wartości godziwej, z zyskami lub stratami rozliczanymi w korespondencji z w rachunku zysków i strat wykazuje się w rachunku zysków i strat, w okresie, w którym powstały. Niezrealizowane zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej niepieniężnych papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży” ujmuje się w kapitale własnym. W razie sprzedaży papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży” lub utraty przez nie wartości, łączne dotychczasowe korekty do poziomu aktualnej wartości godziwej wykazuje się w rachunku zysków i strat jako zyski i straty na inwestycyjnych papierach wartościowych.

Wartość godziwa inwestycji notowanych wynika z ich bieżącej ceny zakupu. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny (a także w odniesieniu do nie notowanych papierów wartościowych), Grupa Comarch ustala wartość godziwą stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, odwołanie się do innych instrumentów, które są w zasadzie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz powszechnie uznane za poprawne modele wyceny instrumentów pochodnych, oparte na danych wejściowych pochodzących z aktywnego rynku.

Grupa Comarch dokonuje na każdy dzień bilansowy oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły na wartości. W odniesieniu do kapitałowych papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży”, przy ustalaniu, czy papiery wartościowe utraciły na wartości bierze się pod uwagę znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej danego papieru wartościowego poniżej jego kosztu. Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe straty – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia, a aktualną wartością godziwą, pomniejszona o ewentualne straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w rachunku zysków i strat – wyłącza się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat. Straty z tytułu

utruty wartości ujęte wcześniej w rachunku zysków i strat z tytułu instrumentów kapitałowych nie podlegają odwróceniu w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

2.1.5. Aktywa trwałe

a) Wartości niematerialne

Wartości niematerialne ujmowane są w ewidencji według cen nabycia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Grupa Comarch dokonuje odpisów amortyzacyjnych metodą liniową. Przyjęto następujące stawki amortyzacyjne:

▪ oprogramowanie komputerowe	30%
▪ licencje	30%
▪ prawa autorskie	30%
▪ pozostałe prawa	10 - 20%

Przyjęte stawki amortyzacyjne odpowiadają oszacowanemu okresowi użytkowania wartości niematerialnych, za wyjątkiem kart zawodników (dot. MKS Cracovia SSA), które amortyzowane są w okresie obowiązującej umowy z danym zawodnikiem.

W przypadku wartości niematerialnych nabytych w celu wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących MKS Cracovia SSA zostało nabyte i jest traktowane jako wartość niematerialna, o nieokreślonym okresie użytkowania i dlatego nie jest amortyzowane. Grunty będące w użytkowaniu wieczystym spółki MKS Cracovia SSA nie podlegają amortyzacji, gdyż posiadają nieokreślony okres użytkowania, z uwagi na fakt, iż Spółka spodziewa się, że nastąpi odnowienie prawa wieczystego użytkowania i odbędzie się to bez ponoszenia znaczących kosztów, gdyż Spółka nie jest zobowiązana do spełnienia żadnych warunków, o których zależałoby przedłużenie tego prawa.

Wieczyste użytkowanie w Polsce traktowane jest jako synonim własności a nie dzierżawy, po zakończeniu której użytkownik oddaje grunt. Spółka nie spodziewa się poniesienia znaczących kosztów przy odnowieniu prawa wieczystego użytkowania w kontekście dotychczasowych działań współwłaściciela MKS Cracovia SSA czyli Gminy Kraków. Miasto wspiera działalność sportowa w tym MKS Cracovia SSA m in. poprzez:

- dofinansowywanie budowy infrastruktury sportowej,
- umorzenie podatku od nieruchomości,
- wniesienie aportem opłat za użytkowanie wieczyste.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących jednostki dominującej jest amortyzowane przez określony czas użytkowania (założony od momentu nabycia okres użytkowania wynosi od 84 do 99 lat). Średnia stawka amortyzacyjna wynosi 1,2%.

Wartości niematerialne nabyte w wyniku przejęcia A-MEA Informatik AG (obecnie Comarch Swiss AG) obejmują wartość relacji z klientami spółki. Aktywo to zostało ujęte odrębnie od wartości firmy jako wartości niematerialne i prawne i zostało ujęte na dzień przejęcia w bilansie Grupy Comarch wg wartości godziwej. Grupa Comarch dokonuje odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych nabytych w wyniku przejęcia A-MEA

Informatik AG metodą liniową, przyjęto okres amortyzacji równy przewidywanemu okresowi osiągnięcia korzyści ekonomicznych z tytułu istniejących relacji z klientami, czyli 60 miesięcy. Rozliczanie amortyzacji zakończono w roku 2016.

Wartości niematerialne nabyte w wyniku przejęcia ESAProjekt sp. z o.o. (obecnie Comarch Healthcare S.A.) obejmują prawa majątkowe do oprogramowania Optimed, OptiNFZKom, BaKS, Carber, SDK, Repos. Aktywa te zostały ujęte odrębnie od wartości firmy jako wartości niematerialne i prawne i zostało ujęte na dzień przejęcia w bilansie Grupy Comarch wg wartości godziwej. Grupa Comarch dokonuje odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych nabytych w wyniku przejęcia ESAProjekt sp. o.o. metodą liniową, przyjęto okres amortyzacji równy przewidywanemu okresowi osiągnięcia korzyści ekonomicznych ze sprzedaży oprogramowania, czyli 60 miesięcy. Rozliczanie amortyzacji zakończono w roku 2016.

b) Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy Comarch w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto (obejmujących możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia) przejętej jednostki zależnej/stowarzyszonej na dzień przejęcia. Wartość firmy z przejęcia jednostek zależnych ujmuje się w ramach wartości niematerialnych. Wartość firmy z przejęcia jednostek stowarzyszonych ujmuje się w ramach inwestycji w jednostkach stowarzyszonych. Wartość firmy jest testowana corocznie na dzień bilansowy kończący rok obrotowy pod kątem utraty wartości i wykazywana w bilansie według kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu ewentualnej utraty wartości. Zyski i straty ze zbycia jednostki uwzględniają wartość bilansową wartości firmy dotyczącą sprzedanej jednostki.

W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne.

c) Rzeczowe aktywa trwałe

Środki trwałe

Wycenione zostały według cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Przyjęte stawki amortyzacyjne odpowiadają ekonomicznej użyteczności środków trwałych.

Szczegółowe zasady amortyzowania środków trwałych przyjętych przez Spółkę są następujące: środki amortyzowane są metodą liniową przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odpowiadających oszacowanym okresom użytkowania. W szczególności stawki amortyzacyjne wynoszą: 2,5% (budynki i budowle), 30% (maszyny i urządzenia) i 20% (meble, wyposażenie, pozostałe środki). W przypadku środków trwałych nabytych w celu wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie wycenione są według ceny nabycia pomniejszone o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Odsetki od kredytu inwestycyjnego w okresie realizacji inwestycji aktywowane są w pozycji środki trwałe w budowie. Odsetki od kredytu inwestycyjnego po przyjęciu środka trwałego sfinansowanego kredytem obciążają wynik roku w pozycji koszty finansowe.

Ulepszenia w obcych środkach trwałych

Ulepszenia w obcych środkach trwałych wycenione są według ceny nabycia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

d) Leasing

Począwszy od 1 stycznia 2019 roku Grupa Comarch stosuje standard MSSF 16 dotyczący umów leasingowych.

Zgodnie z MSSF 16 umowa ma charakter leasingu, jeżeli leasingobiorca w zamian za wynagrodzenie ma prawo do sprawowania kontroli, w tym pobierania korzyści ekonomicznych, nad użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów przez określony czas.

Do umów o charakterze leasingu zgodnie z MSSF 16 Grupa Comarch zaliczyła umowy najmu budynków i powierzchni biurowych, prawo wieczystego użytkowania gruntów, leasing środków transportu i leasing sprzętu komputerowego.

Dla umów zawartych na czas oznaczony Grupa Comarch przyjęła okres leasingu zgodny z umownym okresem leasingu, chyba że znane były okoliczności wskazujące na skorzystanie z opcji przedłużenia lub wypowiedzenia. Umów zawartych na czas nieokreślony z okresem wypowiedzenia krótszym niż 12 miesięcy Grupa Comarch nie wycenia wg MSSF 16, z wyjątkiem umowy najmu przez MKS Cracovia stadionu przy ulicy Kałuży 1 w Krakowie, która ze względu na strategiczny charakter wynajmowanej nieruchomości została wyceniona wg MSSF 16, i dla której Grupa Comarch przyjmuje każdorazowo 5 letni okres leasingu. Umów najmu na czas nieoznaczony z okresem wypowiedzenia dłuższym niż 12 miesięcy Grupa Comarch nie identyfikuje.

Grupa Comarch ujmuje w aktywach prawo do użytkowania ustalone w wysokości zdyskontowanych przyszłych płatności w okresie trwania leasingu. W miejsce ujmowanych przed zastosowaniem standardu w kosztach działalności podstawowej opłat z tytułu wykorzystywania aktywów będących przedmiotem leasingu została wprowadzona amortyzacja wyliczona od wartości aktywa z tytułu prawa do użytkowania. Amortyzacja jest alokowana odpowiednio do kosztów wytworzenia, kosztów ogólnych bądź kosztów sprzedaży. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane liniowo.

e) Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

Dotyczą długoterminowej części czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów.

f) Utrata wartości aktywów

Aktywa o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji, lecz corocznie są testowane pod kątem możliwej utraty wartości. Aktywa podlegające amortyzacji analizuje się pod kątem utraty wartości, ilekroć jakieś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na możliwość niezrealizowania ich wartości bilansowej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna to wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej. Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości, aktywa grupuje się na najniższym poziomie, w odniesieniu do którego występują dające się zidentyfikować odrębnie przepływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne).

2.1.6. Aktywa obrotowe

a) Zapasy (produkty w toku oraz materiały i towary)

Wykazywana w sprawozdaniu produkcja w toku dotyczy wytwarzanego przez Grupę Comarch i przeznaczonego do wielokrotnej sprzedaży oprogramowania. Produkcja w toku jest wyceniana według technicznych bezpośrednich kosztów wytworzenia.

Wytworzone przez Grupę Comarch i przeznaczone do wielokrotnej sprzedaży oprogramowanie użytkowe wyceniane jest w okresie przynoszenia przez nie korzyści ekonomicznych, nie dłuższym niż 36 miesięcy, jakie następują od rozpoczęcia sprzedaży, w wysokości nadwyżki kosztów ich wytworzenia nad przychodami netto uzyskanymi ze sprzedaży tych produktów w ciągu kolejnych 36 miesięcy. Nie odpisane po tym okresie koszty wytworzenia zwiększają pozostałe koszty operacyjne.

W zależności od charakteru wytworzonego oprogramowania i oceny możliwości jego sprzedaży stosuje się zasadę odpisywania w koszt własny poniesionych na jego wytworzenie nakładów w wysokości od 50% do 100% zafakturowanej w powyższym okresie sprzedaży. Jeżeli Spółka posiada wcześniej informacje o ograniczeniu możliwości dalszej sprzedaży, niezwłocznie dokonuje odpisu aktualizującego wartość produkcji w toku w wysokości nakładów, w stosunku, do których występuje prawdopodobieństwo nie odzyskania, bądź też dokonuje jednorazowo odpisania całości nierozliczonych nakładów (w zależności od stopnia oceny ryzyka) w ciężar kosztu własnego sprzedaży.

Ewidencja materiałów i towarów prowadzona jest według rzeczywistych cen nabycia. Rozchody wyceniane są według zasady pierwsze przyszło, pierwsze wyszło (FIFO). Materiały i towary wycenione są według rzeczywistych cen nabycia nie wyższych od cen sprzedaży netto.

b) Należności

Na dzień powstania ujmuje się je w księgach według wartości godziwej, a w następnych okresach wg skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu).

Należności w zależności od terminu wymagalności (do 12 miesięcy od dnia bilansowego lub powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego) wykazywane są jako krótkoterminowe lub długoterminowe.

W celu urealnienia wartości, należności zostały pomniejszone o odpisy aktualizujące wartość należności wątpliwych. Odpis z tytułu utraty wartości odpowiada różnicy pomiędzy wartością bilansową a wartością bieżącą rzeczywistych przepływów pieniężnych z danego składnika aktywów. Ze względu na specyfikę działalności (występowanie w ograniczonym zakresie należności od tzw. kontrahentów masowych), dokonywanie stosownych odpisów aktualizacyjnych odbywa się drogą szczegółowej identyfikacji należności i oceny zagrożenia wpływu środków pieniężnych wynikających z uwarunkowań umownych i biznesowych.

c) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Kategoria ta obejmuje środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty bankowe płatne na żądanie, płynne krótkoterminowe papiery wartościowe oraz inne krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności.

d) Rozliczenie kontraktów długoterminowych

Koszty związane z kontraktami długoterminowymi ujmuje się w momencie poniesienia. Wynik na kontraktach ustala się według stopnia zaawansowania prac, o ile jest możliwe wiarygodne ustalenie stopnia zaawansowania. Jeżeli nie można wiarygodnie oszacować wyniku umowy, to przychody ujmuje się wyłącznie do wysokości poniesionych kosztów umowy, dla których istnieje prawdopodobieństwo ich odzyskania. Stopień zawansowania mierzy się w oparciu o wyrażony procentowo stosunek kosztów poniesionych do dnia

bilansowego, do łącznych szacowanych kosztów z tytułu kontraktu. Jeżeli prawdopodobne jest że łączne koszty z tytułu umowy przekroczą łączne przychody, to przewidywaną stratę ujmuje się natychmiast.

Grupa Comarch prezentuje w aktywach pozycję „Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych” w przypadku gdy występuje nadwyżka poniesionych kosztów i ujętych zysków z tytułu kontraktów długoterminowych, nad wartością zafakturowanej sprzedaży do kontrahentów. W przeciwnym przypadku, tj. gdy występuje nadwyżka zafakturowanej sprzedaży do kontrahentów nad wartością poniesionych kosztów i ujętych zysków z tytułu kontraktów długoterminowych, Grupa Comarch prezentuje w zobowiązaniach pozycję „Zobowiązania z tytułu kontraktów długoterminowych”. Ww. nadwyżki są ustalane dla każdego kontraktu osobno i prezentowane rozdzielnie bez saldowania poszczególnych pozycji.

e) Aktywa przeznaczone do zbycia

Aktywa i grupy do zbycia klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa Spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji. Aktywa (i grupy do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

2.1.7. Kapitał własny

Kapitał własny obejmuje między innymi:

- a) kapitał zakładowy jednostki dominującej wykazany w wartości nominalnej,
- b) pozostałe kapitały utworzone:
 - z podziału zysku,
 - z nadwyżki sprzedaży akcji ponad wartość nominalną,
 - z wyceny opcji menedżerskiej,
- c) zysk niepodzielony wynikający z korekt z tytułu zmiany zasad rachunkowości oraz z wyników osiągniętych przez Grupę Comarch, a nie przeniesionych do pozostałych kapitałów,
- d) różnice kursowe.

2.1.8. Świadczenia pracownicze

a) Świadczenia oparte na akcjach

Jednostka dominująca do 2014 roku włącznie prowadziła program wynagrodzeń opartych na akcjach i regulowanych akcjami. Wartość godziwa świadczonej przez pracowników pracy, w zamian za przyznanie opcji powiększała koszty. Łączną kwotę, jaką należało rozliczyć w koszty przez okres nabywania uprawnień przez pracowników do realizacji opcji, ustalano w oparciu o wartość godziwą przyznanych opcji, z wyłączeniem wpływu ewentualnych niezwiązanych z rynkiem kapitałowym warunków nabywania uprawnień (np. celów do osiągnięcia w zakresie rentowności i wzrostu sprzedaży). Warunki nabywania uprawnień do realizacji uwzględniały w założeniach co do przewidywanej liczby opcji, które mogły być zrealizowane. Na każdy dzień bilansowy jednostka dominująca weryfikowała swoje oszacowania. Wpływ ewentualnej weryfikacji pierwotnych oszacowań Jednostka dominująca ujmowała w rachunku zysków i strat, w korespondencji z kapitałem

własnym. Uzyskane wpływy z tytułu realizacji opcji, tj. wpływy z tytułu objęcia akcji (pomniejszone o koszty transakcyjne bezpośrednio związane z realizacją) odnosiły się na kapitał zakładowy (wartość nominalna) oraz kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.

2.1.9. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

a) Zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania

Na dzień powstania ujmuje się je w księgach według wartości godziwej, a na dzień bilansowy w kwocie skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu). Zobowiązania w zależności od terminu wymagalności (do 12 miesięcy od dnia bilansowego lub powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego) wykazywane są jako krótkoterminowe lub długoterminowe.

b) Zobowiązanie finansowe

W momencie początkowego ujęcia zobowiązania finansowe wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika zobowiązań niekwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, jednostka wycenia zobowiązania finansowe według amortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, z wyjątkiem instrumentów pochodnych, wycenianych wg wartości godziwej. Zobowiązania finansowe wyznaczone jako pozycje zabezpieczone podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

c) Zobowiązania leasingowe

Począwszy od 1 stycznia 2019 r. Grupa Comarch stosuje standard MSSF 16 dotyczący umów leasingowych. Do umów o charakterze leasingu zgodnie z MSSF 16 Grupa Comarch zaliczyła umowy najmu budynków i powierzchni biurowych, prawo wieczystego użytkowania gruntów, leasing środków transportu i leasing sprzętu komputerowego.

Grupa Comarch wykazuje zobowiązanie leasingowe ustalone w wysokości zdyskontowanych przyszłych płatności z tytułu umów leasingowych, w okresie trwania leasingu.

W kosztach finansowych ujmowane są odsetki naliczone od zobowiązania leasingowego, zamiast ujmowanych przed zastosowaniem standardu, odsetek płaconych od bieżących rat leasingowych.

Zobowiązania leasingowe rozliczane są efektywną stopą procentową, tj. krańcową stopą procentową leasingobiorcy.

d) Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy na koszty restrukturyzacji, naprawy gwarancyjne, roszczenia prawne oraz inne zdarzenia (głównie na urlopy oraz nagrody), w wyniku których na Grupie Comarch ciąży obecny obowiązek, wynikający ze zdarzeń przeszłych, tworzy, ujmuje się, jeżeli:

- Grupa Comarch posiada bieżące prawne lub zwyczajowe zobowiązanie wynikające z przeszłych zdarzeń,
- istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że w celu rozliczenia tych zobowiązań konieczne będą wydatki środków Grupy Comarch oraz
- wartość ta została oszacowana w sposób wiarygodny.

Rezerwy restrukturyzacyjne obejmują głównie odprawy pracownicze. Rezerw nie ujmuje się w odniesieniu do przyszłych strat operacyjnych.

Jeżeli występuje szereg podobnych zobowiązań, prawdopodobieństwo konieczności wydatkowania środków w celu ich rozliczenia określa się dla całej grupy podobnych zobowiązań. Rezerwę ujmuje się nawet wówczas, gdy prawdopodobieństwo wydatkowania środków w związku z jedną pozycją zawierającą się w grupie zobowiązań jest niewielkie.

Rezerwy wycenia się według wartości bieżącej kosztów oszacowanych zgodnie z najlepszą wiedzą przez kierownictwo Spółki, których poniesienie jest niezbędne w celu rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy. Stopa dyskonta zastosowana do ustalenia wartości bieżącej odzwierciedla aktualną ocenę rynkową wartości pieniądza w czasie oraz zwiększenia dotyczące danego zobowiązania.

2.1.10. Odroczonego podatek dochodowy

Jako generalną zasadę przyjmuje się, zgodnie z MSR12, iż w związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów, a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, tworzona jest rezerwa i ustalone aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi oraz z tytułu ulgi w podatku dochodowym w związku z prowadzeniem działalności w SSE, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności. Ze względu na powyższą zasadę aktywa z tego tytułu ustala się jedynie w rocznym horyzoncie czasowym, przyjmując za bazę do jego ustalenia przeciętny dochód uzyskany z działalności strefowej z okresu 3 lat (łącznie z rokiem, za który jest sporządzane sprawozdanie).

Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości. Odroczonego podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Zgodnie z realizowaną polityką, dywidendy ze spółek zależnych nie są regularnie wypłacane, z tego powodu brak jest możliwości określenia terminu, w jakim odwrócą się różnice przejściowe z tytułu opodatkowania dywidend spoza krajów UE podatkiem CIT w krajach UE. Ze względu na powyższe Grupa Comarch nie tworzy rezerwy na podatek dochodowy z tytułu opodatkowanych dywidend.

Różnica pomiędzy stanem zobowiązań i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego wpływa na wynik finansowy, przy czym zobowiązania i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące operacji rozliczanych z kapitałem własnym, odnoszone są również na kapitał własny.

2.2. Rozpoznawanie przychodów i kosztów

Prowadzona przez Grupę Comarch działalność w zdecydowanej większości polega na wytwarzaniu oprogramowania do wielokrotnej sprzedaży oraz na realizacji informatycznych kontraktów integracyjnych. W ramach kontraktów integracyjnych Grupa Comarch oferuje wykonanie systemów informatycznych "pod klucz" składających się z oprogramowania (własnego i obcego) i/lub sprzętu komputerowego i/lub świadczeniu usług takich jak:

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

- usługi wdrożeniowe,
- usługi instalacyjne,
- serwis gwarancyjny i pogwarancyjny,
- usługi asysty technicznej,
- usługi customizacji (dostosowania) oprogramowania,
- usługi udostępniania rozwiązań IT w modelu Cloud
- inne usługi informatyczne i nieinformatyczne niezbędne do realizacji systemu.

Przy ustalaniu całkowitych przychodów z kontraktu uwzględnia się:

- przychody z oprogramowania własnego (niezależnie od formy, w jakiej oprogramowanie to jest udostępniane, czyli: licencje, prawa majątkowe, itp.),
- przychody z usług, o których mowa w poprzednim akapicie.

Kierownicy jednostek mogą podjąć decyzję o zaliczeniu do całkowitych przychodów z kontraktu szacowanych przychodów, dla których istnieje duże prawdopodobieństwo, że zostaną zrealizowane (np. w trakcie realizacji kontraktu z przyczyn technicznych następuje modyfikacja projektu i istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo, że zamawiający zaakceptuje modyfikację i wysokość przychodów wynikających z tej modyfikacji). Dla kontraktów integracyjnych, w ramach których dostarczane jest oprogramowanie autorstwa Grupy Comarch przeznaczone do wielokrotnej sprzedaży, osobno ujmuje się w księgach przychody i koszty związane z tym oprogramowaniem oraz przychody i koszty związane z pozostałą częścią kontraktu integracyjnego. Różne kontrakty integracyjne łączy się i ujmuje w księgach razem jako jeden kontrakt, jeżeli:

- umowy są realizowane jednocześnie lub w ciągłej sekwencji czasowej i precyzyjne rozdzielanie kosztów ich realizacji jest niemożliwe lub
- umowy są tak ściśle powiązane ze sobą, że w rzeczywistości są one częścią pojedynczego projektu ze wspólną dla całego projektu marżą zysku.

Kontrakty są realizowane w oparciu o zawierane umowy a świadczenia zwykle uznaje się za wykonane w zdefiniowanych w nich terminach, z reguły w oparciu o podpisywane obustronnie protokoły odbioru prac.

Przychody z tytułu pozostałych usług (np. usługi serwisowe, usługi asysty) rozpoznaje się równomiernie w okresie trwania umowy/świadczenia usług. Przychody ze sprzedaży sprzętu komputerowego oraz innych towarów rozpoznaje się zgodnie z ustalonymi warunkami dostawy. Przychody ze sprzedaży pozostałych usług, produktów, towarów i innych składników majątkowych obejmują sumy wartości godziwych należnych zafakturowanych przychodów, z uwzględnieniem upustów i rabatów bez podatku od towarów i usług.

W przypadku realizacji indywidualnych informatycznych kontraktów terminy płatności są ustalane indywidualnie w zależności od ich wielkości, długości okresu realizacji, szacowanych nakładów kosztowych. W zależności od specyfiki kontraktu kwoty wynagrodzeń mogą być stałe zdefiniowane w umowie lub mogą zawierać elementy zmienne zależne od ilości i przebiegu prac.

Zdarza się też, że w czasie realizacji kontraktu dochodzi ze strony kontrahenta do zmian ustalonego zakresu prac co skutkuje zmianami wysokości pierwotnie ustalonego wynagrodzenia.

W przypadku sprzedaży oprogramowania wielokrotnego użytku stosuje się zwyczajowo stałe terminy płatności.

Koszty sprzedaży obejmują koszty marketingu oraz koszty pozyskania nowych zleceń przez centra (działy) sprzedaży Grupy Comarch. Koszty ogólne obejmują koszty funkcjonowania Grupy Comarch jako całości i zalicza się do nich w szczególności koszty zarządu oraz koszty działów pracujących na potrzeby ogólne Grupy Comarch.

Różnice kursowe dotyczące należności ujmowane są w pozycji przychody ze sprzedaży a od zobowiązań w pozycji koszt sprzedanych produktów, usług i towarów.

Dotacje

Grupa Comarch otrzymuje dotacje na finansowanie prac badawczo-rozwojowych w ramach programów pomocy unijnej. Dotacje te ujmuje się w sposób systematyczny jako przychód w poszczególnych okresach, tak aby zapewnić ich współmierność z ponoszonymi kosztami, które dotacje te mają kompensować, stosownie do celu ich rozliczenia. Dotacje te pomniejszają odpowiednie koszty bezpośrednio, które to koszty po skompensowaniu ich z dotacją prezentowane są w koszcie sprzedanych produktów, usług i materiałów.

a) Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Obejmują przychody i koszty niezwiązane bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostek i obejmują głównie: wynik na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych, darowizny, utworzone rezerwy, skutki aktualizacji wartości aktywów.

b) Przychody i koszty finansowe

Obejmują głównie przychody i koszty z tytułu odsetek, wynik osiągnięty z tytułu różnic kursowych z działalności finansowej, ze zbycia aktywów finansowych, skutki aktualizacji wartości inwestycji oraz otrzymane dywidendy. Dywidendy uznawane są za przychody nie wcześniej niż podjęte zostały prawomocne decyzje o dokonaniu ich wypłat. Koszty odsetek płaconych od kredytu inwestycyjnego ujmowane są w kosztach finansowych od momentu przyjęcia do użytkowania środka sfinansowanego kredytem.

2.3. Zarządzanie ryzykiem finansowym

2.3.1. Ryzyko kredytowe

Grupa Comarch analizuje wiarygodność finansową potencjalnych klientów przed zawarciem umów na dostawę systemów informatycznych i w zależności od oceny standingu finansowego dostosowuje warunki każdej umowy do potencjalnego ryzyka. Koncentracja ryzyka kredytowego jest ograniczona ze względu na dywersyfikację sprzedaży Grupy Comarch do znacznej liczby kontrahentów z różnych branż gospodarki i z różnych regionów świata. W zakresie pozycji bilansowych objętych ryzykiem kredytowym w okresie sprawozdawczym nie wystąpiła znacząca zmiana w zakresie poziomu ryzyka.

2.3.2. Ryzyko zmiany stóp procentowych

Grupa Comarch jest narażona na ryzyko zmian stóp procentowych w związku z posiadanymi środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami oraz zawartymi długoterminowymi kredytami i pożyczkami. Część kredytów i pożyczek oprocentowana jest według stałej stopy procentowej, a część według zmiennej stopy procentowej opartej o stawkę EURIBOR. Dla kredytów i pożyczek oprocentowanych według stopy zmiennej Grupa Comarch dokonała częściowego zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej za pomocą kontraktów IRS. Grupa Comarch prowadzi stały monitoring sytuacji rynkowej w zakresie zmiany poziomów stóp procentowych. Wpływ zmian stóp procentowych na wysokość płaconych odsetek od kredytów jest częściowo kompensowany przez

równoległe zmiany oprocentowania otrzymywanego w związku z posiadanymi przez Grupę Comarch środkami pieniężnymi.

Analiza wrażliwości wyniku finansowego Grupy Comarch na ryzyko stopy procentowej dokonana zgodnie z zasadami MSSF 7, wskazuje, że jeśli na dzień bilansowy stopy procentowe byłyby wyższe/nizsze o 50 punktów bazowych, zysk netto za rok 2022 byłby o 1 630 tys. PLN wyższy/nizszy, przy pozostałych zmiennych na stałym poziomie. Byłoby to głównie skutkiem znaczącego wzrostu/spadku przychodów z tytułu odsetek od środków pieniężnych. Analogiczna analiza na dzień 31 grudnia 2021 r. wskazuje, że jeśli stopy procentowe byłyby wyższe/nizsze o 50 punktów bazowych, zysk netto za rok 2021 byłby o 1 464 tys. PLN wyższy/nizszy, przy pozostałych zmiennych na stałym poziomie. Analiza wrażliwości wyniku finansowego Grupy Comarch na ryzyko stopy procentowej dokonana została metodą uproszczoną, zakładającą, że wzrost i spadek stóp procentowych zamknie się identyczną kwotą.

2.3.3. Ryzyko zmiany kursów walut

W związku ze sprzedażą eksportową lub denominowaną w walutach obcych Jednostka dominująca jest narażona na ryzyko kursowe, szczególnie w odniesieniu do zmian kursów par walut EUR/PLN, USD/PLN, GBP/PLN, JPY/PLN, THB/PLN, DKK/PLN, NZD/PLN, BRL/PLN. Równocześnie część kosztów i zobowiązań Grupy Comarch jest również wyrażona lub powiązana z kursem walut obcych. W indywidualnych przypadkach Grupa Comarch dokonuje zabezpieczenia przyszłych płatności za pomocą kontraktów *forward*, jak również stara się wykorzystywać *hedging* naturalny poprzez dopasowanie struktury aktywów i pasywów denominowanych w walutach obcych (np. poprzez zmianę waluty kredytów inwestycyjnych).

Wartość bilansowa aktywów oraz zobowiązań finansowych Grupy Comarch denominowanych w walutach obcych na dzień bilansowy dotyczy należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług, zobowiązań z tytułu kredytu inwestycyjnego oraz środków pieniężnych. Wartości te przedstawione zostały w nocie 3.15.

Analiza wrażliwości wyniku finansowego Grupy Comarch na ryzyko zmiany kursów walut dokonana zgodnie z zasadami MSSF 7, wskazuje, że jeśli kurs w stosunku do kursu z wyceny bilansowej dla walut EUR, USD, GBP, UAH, AED, RUB, CHF, CAD i BRL wzrósłby/spadłby o 5% przy utrzymaniu wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie, wynik netto Grupy Comarch za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2022 r. byłby wyższy/nizszy o 21 237 tys. PLN, w tym wyższy/nizszy o 4 670 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w EUR, wyższy/nizszy o 8 737 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w USD, wyższy/nizszy o 3 911 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w GBP, wyższy/nizszy o 1 579 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w BRL, wyższy/nizszy o 171 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w RUB, wyższy/nizszy o 1 744 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w CHF, wyższy/nizszy o 1 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w UAH, wyższy/nizszy o 166 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w AED oraz wyższy/nizszy o 260 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w CAD.

Jeśli kurs w stosunku do kursu z wyceny bilansowej dla walut (AED, USD, EUR, UAH, CAD, GBP, BRL, CLP, SEK, CHF, TRY, RUB, ARS, COP, CNY, PEN, AUD, KRW, ZAR, JPY, MYR, MXN, SAR, THB, DKK, NZD, CZK) wzrósłby/spadłby o 10% przy utrzymaniu wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie, wynik netto Grupy Comarch z tytułu przeliczenia kontraktów długoterminowych za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2022 r. byłby wyższy o 34 281 tys. PLN / niższy o 34 281 tys. PLN (w 2021 roku: wyższy o 28 313 tys. PLN /

niższy o 28 313 tys. PLN). Powyższy szacunek wpływu ryzyka walutowego na wynik finansowy obliczony został w oparciu o metodę symetryczną zakładającą, że wzrost i spadek kursów zamknie się identyczną kwotą.

2.3.4. Ryzyko płynności finansowej

Grupa Comarch posiada system zarządzania ryzykiem płynności dla potrzeb zarządzania funduszami krótko-, średnio- i długoterminowymi. Podstawowe ryzyko płynności finansowej wynika z faktu, iż większość kosztów ponoszonych przez Grupę Comarch ma charakter kosztów stałych, natomiast przychody ze sprzedaży podlegają zmienności charakterystycznej dla firm usługowych. Grupa Comarch zarządza ryzykiem płynności utrzymując odpowiednią wielkość kapitału obrotowego, utrzymując rezerwowe linie kredytowe w rachunku bieżącym, monitorując stale prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne oraz analizując profile zapadalności aktywów i zobowiązań finansowych. Informacje o terminach umownej zapadalności zobowiązań finansowych przedstawiono w nocie 3.15.

2.4. Rachunkowość pochodnych instrumentów finansowych oraz działalności zabezpieczającej

Instrumenty pochodne stanowiące instrument zabezpieczający w rozumieniu MSSF 9, będące zabezpieczeniem wartości godziwej wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi na wynik z operacji finansowych. Instrumenty pochodne stanowiące instrument zabezpieczający w rozumieniu MSSF 9, będące zabezpieczeniem przepływów pieniężnych wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi:

- na kapitał z aktualizacji wyceny (w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie),
- na wynik z operacji finansowych (w części nie stanowiącej efektywnego zabezpieczenia).

Instrumenty pochodne nie stanowiące instrumentu zabezpieczającego w rozumieniu MSSF 9, wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi na wynik z operacji finansowych.

2.5. Ważne oszacowania i założenia

Oszacowania i osądy poddaje się nieustannej weryfikacji. Wynikają one z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne. Grupa Comarch dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia dotyczące przyszłości. Uzyskane w ten sposób oszacowania księgowe z definicji rzadko pokrywać się będą z faktycznymi rezultatami. Oszacowania i założenia, które niosą ze sobą znaczące ryzyko konieczności wprowadzenia istotnej korekty wartości bilansowej aktywów i zobowiązań w trakcie kolejnego roku obrotowego są zaprezentowane niżej.

2.5.1. Oszacowania okresów użytkowania wartości niematerialnych oraz środków trwałych

a) Wartości niematerialne

Standardowo przyjęto następujące stawki amortyzacyjne:

▪ oprogramowanie komputerowe	30%
▪ licencje	30%
▪ prawa autorskie	30%
▪ pozostałe prawa	10 - 20%

W przypadku wartości niematerialnych nabytych w celu wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

Dla dokonywania odpisów amortyzacyjnych wartości niematerialnych nabytych w wyniku przejęć Grupa Comarch przyjęła okres amortyzacji równy przewidywanemu okresowi osiągnięcia korzyści ekonomicznych ze sprzedaży oprogramowania lub przewidywanemu okresowi osiągnięcia korzyści ekonomicznych z tytułu istniejących relacji z klientami, czyli 60 miesięcy.

b) Środki trwałe

Środki trwałe amortyzowane są metodą liniową przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odpowiadających oszacowanym okresom użytkowania. W szczególności stawki amortyzacyjne wynoszą: 2,5% (budynki i budowle), 30% (maszyny i urządzenia) i 20% (meble, wyposażenie, pozostałe środki). W przypadku środków trwałych nabytych w celu wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

2.5.2. Oszacowania całkowitych kosztów realizacji projektów związane z wyceną kontraktów długoterminowych zgodnie z MSSF 15

Zgodnie z przyjętymi przez Grupę Comarch zasadami rachunkowości dokonuje się ustalenia stopnia zaawansowania kontraktów długoterminowych przez ustalenie proporcji dotychczas poniesionych kosztów danego projektu do całkowitych szacowanych kosztów projektów. Z uwagi na długoterminowy charakter prowadzonych projektów oraz ich złożoność, a także możliwość pojawienia się nie przewidywanych wcześniej trudności związanych z realizacją projektu, może się okazać, iż rzeczywiste całkowite koszty realizacji projektu będą różniły się od szacunków dokonywanych na kolejne dni bilansowe. Zmiana szacunków całkowitych kosztów realizacji projektów mogłaby spowodować, iż ustalony na dzień bilansowy stopień zaawansowania projektu, a tym samym rozpoznany przychód, powinien być ustalony w innej wartości.

2.5.3. Oszacowania związane z ustaleniem i rozpoznanem aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego zgodnie z MSR 12

W związku z prowadzeniem działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej i korzystaniem przez jednostkę dominującą z ulg podatkowych dokonuje się ustalenia wartości aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, na bazie przewidywań dotyczących kształtowania się wysokości dochodu zwolnionego oraz okresu, w którym taki dochód może występować. Z uwagi na dużą zmienność koniunktury w branży IT, w której działa Grupa Comarch, może nastąpić sytuacja, w której rzeczywiste wyniki i dochód zwolniony mogą się różnić od tych prognozowanych przez Comarch S.A. Dlatego ze względu na zasadę ostrożności aktywa z tego tytułu ustala się jedynie w rocznym horyzoncie czasowym, przyjmując za bazę do jego ustalenia przeciętny dochód uzyskany z działalności strefowej z okresu 3 lat, wybranych z okresu pięcioletniego (łącznie z rokiem, za który jest sporządzane sprawozdanie), po odrzuceniu dwóch wielkości skrajnych.

2.5.4. Oszacowanie potencjalnych kosztów związanych z toczącymi się przeciwko Grupie Comarch postępowaniami sądowymi zgodnie z MSR 37

Na dzień bilansowy Grupa Comarch jest powodem i pozwanym w postępowaniach sądowych. Sporządzając sprawozdanie finansowe, Grupa Comarch każdorazowo bada szanse i ryzyka związane z prowadzonymi postępowaniami sądowymi i stosownie do rezultatów takich analiz tworzy rezerwy na potencjalne straty. Zawsze istnieje jednak ryzyko, iż sąd wyda wyrok odmienny od przewidywań i utworzone rezerwy okażą się niewystarczające lub nadmierne w stosunku do rzeczywistych wyników postępowań.

2.5.5. Oszacowanie związane z przeprowadzeniem dorocznego testu na utratę wartości firmy zgodnie z MSSF 3 i MSR 36

Grupa Comarch przeprowadza na koniec każdego roku obrotowego test na utratę wartości firmy, zgodnie z polityką rachunkowości zawartą w nocy 3.6. W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Wartość odzyskiwalną ustala się na podstawie wyższej z dwóch wartości: wartości użytkowej lub wartości godziwej. Wyliczenia te wymagają wykorzystania szacunków odnośnie projekcji przepływów pieniężnych w segmencie IT w kolejnym roku obrotowym oraz przewidywanego rozwoju rynku IT w Polsce i regionach, w których Grupa Comarch prowadzi działalność, w latach późniejszych. Z uwagi na dużą zmienność koniunktury w branży IT, w której działa Grupa Comarch, może nastąpić sytuacja, w której rzeczywiste przepływy mogą się różnić od tych prognozowanych przez Grupę Comarch.

2.6. Nowe standardy rachunkowości i interpretacje KIMSF

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE).

Efekt zastosowania nowych standardów rachunkowości i zmian polityki rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2022 r. są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2021 r., z wyjątkiem zmian opisanych poniżej.

Zastosowano takie same zasady dla okresu bieżącego i porównywalnego.

Istotne zmiany do istniejących standardów zastosowane po raz pierwszy w roku 2019 i kontynuowane w latach 2020- 2022:

- **MSSF 16 Leasing**

Standard MSSF 16 został opublikowany w dniu 13 stycznia 2016 r. i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub później.

Grupa Comarch wdrożyła stosowanie standardu MSSF 16 metodą retrospektywną, z łącznym efektem pierwszego zastosowania MSSF 16 ujętym na dzień 1 stycznia 2019 r., bez przekształcania danych porównawczych.

Grupa Comarch dokonuje analizy wszystkich zawieranych umów pod kątem spełniania kryteriów uznania ich za umowy o charakterze leasingowym wg MSSF 16. Do umów leasingu podlegających pod MSSF 16 Grupa Comarch zalicza umowy najmu budynków i powierzchni biurowych, prawo wieczystego użytkowania gruntów, leasing środków transportu i leasing sprzętu komputerowego.

Dla umów zawartych na czas oznaczony Grupa Comarch przyjmuje okres leasingu zgodny z umownym okresem leasingu, chyba że znane są okoliczności wskazujące na skorzystanie z opcji przedłużenia lub wypowiedzenia. Umów zawartych na czas nieokreślony z okresem wypowiedzenia krótszym niż 12 miesięcy Grupa Comarch nie wycenia wg MSSF 16, z wyjątkiem umowy najmu przez MKS Cracovia stadionu przy ulicy Kałuży 1 w Krakowie, która ze względu na strategiczny charakter wynajmowanej nieruchomości została wyceniona wg MSSF 16, i dla której Grupa Comarch przyjmuje każdorazowo 5 letni okres leasingu. Szacunkowa wartość zobowiązań

wynikających z pozostałych umów zawartych na czas nieokreślony dla okresu 12 miesięcy wynosi ok. 1 616 tys. PLN. Umów najmu na czas nieoznaczony z okresem wypowiedzenia dłuższym niż 12 miesięcy Grupa Comarch nie zidentyfikowała.

Zgodnie ze standardem MSSF 16 Leasing Grupa Comarch wdrożyła jednolite zasady rachunkowości, wymagające od leasingobiorców ujmowania aktywów i zobowiązań w przypadku wszystkich umów leasingu z uwzględnieniem wyjątków wymienionych w standardzie. Grupa Comarch ujmuje prawo do użytkowania aktywa wraz z odpowiednim zobowiązaniem leasingowym ustalonym w wysokości zdyskontowanych przyszłych płatności w okresie trwania leasingu. W miejsce ujmowanych do tej pory w kosztach działalności podstawowej opłat z tytułu wykorzystywania aktywów będących przedmiotem leasingu została wprowadzona amortyzacja wyliczona od wartości aktywa z tytułu prawa do użytkowania. Amortyzacja jest alokowana odpowiednio do kosztów wytworzenia, kosztów ogólnych bądź kosztów sprzedaży. Zamiast ujmowanych w kosztach finansowych odsetek płaconych od bieżących rat leasingowych zostały wprowadzone odsetki naliczone od zobowiązania z tytułu leasingu. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane liniowo natomiast zobowiązania leasingowe rozliczane efektywną stopą procentową (krańcową stopą procentową leasingobiorcy).

Krańcowa stopa procentowa leasingobiorcy dla danej umowy leasingu ustalona została jako suma stopy wolnej od ryzyka zależnej od waluty i okresu leasingu, korekty z tytułu marży kredytowej oraz korekty specyficznej dla przedmiotu leasingu. Wysokość krańcowych stóp procentowych zastosowanych przez Grupę Comarch kształtuje się między 1,3% a 10,01%.

Wdrożenie MSSF 16 ma wpływ na wskaźniki finansowe wyliczane na podstawie sprawozdań finansowych, w tym także te, które stanowią kowenanty w umowach kredytowych zawartych przez Grupę Comarch. Grupa Comarch doprowadziła do wyłączenia wpływu zmian wynikających z wdrożenia standardu MSSF 16 na wyliczenia kowenantów we wszystkich umowach kredytowych. Zarząd Grupy Comarch informuje, że nie widzi ryzyka przekroczenia dopuszczalnych wartości kowenantów wynikających z umów kredytowych zawartych przez Grupę Comarch także w sytuacji, gdyby do wyliczeń wartości kowenantów zostały wykorzystane dane uwzględniające zastosowanie MSSF 16.

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2022 r. wartość aktywa z tytułu prawa do użytkowania w Grupie Comarch wyniosła 85 296 tys. PLN, a wartość zobowiązania z tytułu leasingu 91 326 tys. PLN. Wartość amortyzacji od aktywa z tytułu prawa do użytkowania w okresie 12 miesięcy 2022 roku wyniosła 21 946 tys. PLN. Wartość odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu w okresie 12 miesięcy 2022 roku wyniosła 3 393 tys. PLN.

Wpływ zastosowania MSSF 16 na wybrane pozycje sprawozdania finansowego Grupy Comarch

	Stan na 31 grudnia 2022 – dane opublikowane	Stan na 31 grudnia 2022 – bez MSSF 16
--	---	---

WPŁYW NA BILANS

Aktywa razem	2 271 982	2 186 686
Aktywa trwałe	976 471	891 175
w tym: Aktywo z tytułu prawa do użytkowania	85 296	-

Pasywa razem	2 271 982	2 186 686
Zobowiązania ogółem, w tym:	992 292	900 966
Zobowiązania długoterminowe	256 283	186 056
Zobowiązania krótkoterminowe	736 009	714 910
w tym: Zobowiązania z tytułu leasingu, w tym:	91 326	-
Zobowiązania długoterminowe	70 227	-
Zobowiązania krótkoterminowe	21 099	-

Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy spółki	1 277 519	1 283 549
--	------------------	------------------

WPŁYW NA RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Amortyzacja	93 796	71 850
w tym amortyzacja prawa do użytkowania	21 946	-
Zysk netto	98 572	98 665
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy spółki	107 848	107 941

WPŁYW NA RACHUNEK PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH

Przepływy pieniężne razem	52 510	52 510
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	164 030	139 199
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(75 632)	(75 632)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(35 888)	(11 057)

Amortyzacja aktywa z tytułu prawa do użytkowania	12 miesięcy 2022	12 miesięcy 2021
Leasing środków transportu i sprzętu komputerowego	874	1 131
Najem	20 680	19 762
Użytkowanie wieczyste	392	392
Amortyzacja aktywa z tytułu prawa do użytkowania	21 946	21 285

Grupa Comarch korzysta z dwóch uproszczeń dotyczących klasyfikowania umowy jako umowy leasingu wg MSSF 16. Grupa Comarch wyłączyła z wyceny wg MSSF 16 umowy spełniające definicję leasingu krótkoterminowego według MSSF 16 oraz umowy aktywów o niskiej wartości tj. o wartości początkowej nieprzekraczającej równowartości 5 tys. USD. Zastosowanie przez Spółkę powyższych uproszczeń zobowiązuje ją do stosowania ich w całym okresie obowiązywania standardu. Zastosowane uproszczenia są udokumentowane odpowiednimi zapisami polityki rachunkowości. Koszt związany z umowami leasingów

krótkoterminowych i leasingów aktywów o niskiej wartości w okresie 12 miesięcy 2022 roku wyniósł ok. 582 tys. PLN.

Zmiany standardów i interpretacje, które zostały opublikowane i weszły w życie od 1 stycznia 2022 r.

Następujące zmiany do istniejących standardów opublikowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz zatwierdzone przez UE, które weszły w życie w roku 2022:

- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy”**

Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2018–2020: Jednostka zależna stosująca MSSF po raz pierwszy - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później.

- **Zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”**

Aktualizacja referencji do Założeń Konceptyjnych - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później.

- **Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”**

Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2018–2020: Opłaty w ramach testu 10% przy zaprzestaniu ujmowania zobowiązań finansowych - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później.

- **Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe”**

Przychody osiągnięte przed oddaniem do użytkowania - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później.

- **Zmiany do MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”**

Umowy rodzące obciążenia – koszty wypełnienia obowiązków umownych - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później.

- **Zmiany do MSR 41 „Rolnictwo”**

Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2018–2020: Opodatkowanie przy ustalaniu wartości godziwej - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później.

Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy Comarch.

Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- **MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” oraz zmiany do tego standardu** – pierwsze zastosowanie MSSF 17 i MSSF 9 – informacje porównawcze - zatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później.

- **Zmiany w MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” oraz wytyczne Rady MSSF w zakresie ujawnień dotyczących polityk rachunkowości w praktyce** – kwestia istotności w odniesieniu do polityk rachunkowości - zatwierdzone przez UE - wymóg ujawniania istotnych informacji dotyczących zasad rachunkowości - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później.
- **Zmiany do MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”** – definicja wartości szacunkowych - zatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później.
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** – podatek odroczony dotyczący aktywów i zobowiązań wynikających z pojedynczej transakcji - zatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później.
- **Zmiany do MSSF 16 „Leasing”** – zobowiązania leasingowe w transakcjach sprzedaży i leasingu zwrotnego – do dnia publikacji niniejszego rocznego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2024 roku lub później.
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** – klasyfikacja zobowiązań jako krótkoterminowe i długoterminowe – do dnia publikacji niniejszego rocznego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2024 roku lub później.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską. Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie. Grupa jest w trakcie analizy, jaki wpływ powyższe zmiany będą miały na jej sprawozdania finansowe.

3. Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

3.1. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego za 2021 rok

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2021 rok zostało zatwierdzone 28 czerwca 2022 r. przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. W dniu 7 lipca 2022 r. zostało, zgodnie z przepisami prawa, złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym.

3.2. Sprawozdawczość wg segmentów

Dla Grupy Comarch podstawowym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty branżowe, a pomocniczym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty geograficzne według miejsca prowadzenia działalności. Objęte konsolidacją jednostki Grupy Comarch prowadzą następujące rodzaje działalności:

- sprzedaż systemów informatycznych i usług z nimi związanych w tym również produkcja oprogramowania dla medycyny oraz sprzedaż sprzętu informatycznego (dalej jako „Segment IT”),
- działalność sportową (dalej jako „Segment Sport”) prowadzoną przez MKS Cracovia SSA,
- działalność związaną z inwestowaniem na rynku kapitałowym i na rynku nieruchomości (dalej jako „Segment Inwestycje”),
- działalność w zakresie świadczenia usług medycznych (dalej jako „Segment Medycyna”).

Dominujący udział w przychodach ze sprzedaży, wynikach oraz aktywach posiada Segment IT. Ze względu na specyfikę działalności segment IT prezentowany jest z wydzieleniem rynku DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), rynku polskiego oraz rynków pozostałych.

Ze względu na geograficzny podział miejsca prowadzenia działalności Grupa Comarch wyróżnia następujące segmenty rynku: Polska, Rejon DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), Pozostałe kraje. Segment Sport, Segment Inwestycje i Segment Medycyna prowadzą działalność wyłącznie na terenie Polski. Ze względu na to, że jedynie Segment IT prowadzi działalność poza krajem i jednocześnie ponoszone w Segmencie IT koszty w znacznej mierze są wspólne dla sprzedaży eksportowej oraz krajowej nie jest celowe ustalanie wyniku odrębnie dla działalności eksportowej i krajowej.

Sprzedaż Grupy Comarch jest mocno zdywersyfikowana i nie występuje uzależnienie od jednego odbiorcy. W ciągu 12 miesięcy 2022 roku sprzedaż do żadnego z kontrahentów nie przekroczyła 10% całkowitej sprzedaży Grupy Comarch. Rozkład przychodów ze sprzedaży osiągniętych przez Grupę Comarch na przestrzeni roku 2022 przedstawiał się następująco: 23% rocznej sprzedaży zostało zrealizowane w I kwartale, 23% w II kwartale, 25% w III kwartale oraz 29% w IV kwartale. Na przestrzeni roku 2023 Grupa Comarch spodziewa się rozkładu przychodów ze sprzedaży zbliżonego do tego z 2022 roku.

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

12 miesięcy 2021	Segment IT			Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna	Eliminacje	Razem
	Rynek polski	Rynek DACH	Pozostałe rynki					
Przychody segmentu – sprzedaż klientom zewnętrznym, w tym:	838 707	297 028	432 731	8 702	26 147	32 401	-	1 635 716
Przychody ze sprzedaży:	852 176	292 081	424 928	2 892	23 422	31 650	-	1 627 149
na rzecz klientów z sektora Telekomunikacja, media, IT	170 857	69 493	165 732	-	-	-	-	406 082
na rzecz klientów z sektora Finanse i bankowość	150 622	40 436	35 285	-	-	-	-	226 343
na rzecz klientów z sektora Handel i usługi	53 507	33 873	158 433	-	-	-	-	245 813
na rzecz klientów z sektora Przemysł i utilities	77 562	44 212	59 784	-	-	-	-	181 558
na rzecz klientów z Sektora publicznego	133 819	-	2	-	-	-	-	133 821
na rzecz Małych i średnich Przedsiębiorstw	239 459	104 034	-	-	-	-	-	343 493
na rzecz klientów z Sektora Medycyna	25 500	32	5 306	-	-	31 650	-	62 488
na rzecz pozostałych klientów	850	1	386	2 892	23 422	-	-	27 551
Pozostałe przychody operacyjne	4 607	4 681	8 318	125	3 022	751	-	21 504
Przychody finansowe	(18 076)	266	(515)	5 685	(297)	-	-	(12 937)
Przychody segmentu – sprzedaż pozostałym segmentom	449 803	27 223	36 044	8 864	7 841	-	(529 775)	-
Przychody segmentu ogółem*	1 288 510	324 251	468 775	17 566	33 988	32 401	(529 775)	1 635 716
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	729 971	262 798	391 987	3 732	46 524	26 414	-	1 461 426
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	449 803	27 223	36 044	8 864	7 841	-	(529 775)	-
Koszty segmentu ogółem*	1 179 774	290 021	428 031	12 596	54 365	26 414	(529 775)	1 461 426
Podatek bieżący	(23 117)	(9 797)	(21 737)	(574)	-	-	-	(55 225)
Aktywa i rezerwa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów	(669)	(1 413)	(1 066)	(144)	209	-	-	(3 083)
Wynik netto, w tym	84 950	23 020	17 941	4 252	(20 168)	5 987	-	115 982
wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	84 950	23 020	17 941	4 259	(13 119)	5 987	-	123 038
wynik przypadający udziałom nie dającym kontroli	-	-	-	(7)	(7 049)	-	-	(7 056)

*) pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom

Sprzedaż pomiędzy poszczególnymi segmentami odbywa się na zasadach rynkowych.

Udział segmentów branżowych w aktywach i zobowiązaniach oraz wydatkach inwestycyjnych

Aktywa i zobowiązania segmentów oraz wydatki inwestycyjne i amortyzacja na dzień 31 grudnia 2021 r. oraz w okresie 12 miesięcy 2021 roku przedstawiają się następująco:

31 grudnia 2021 / 12 miesięcy 2021

	Segment IT			Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna	Ogółem
	Polska	Rejon DACH	Pozostałe kraje				
Aktywa	1 063 281	269 383	521 132	141 222	105 286	9 944	2 110 248
Zobowiązania	394 499	94 829	355 620	34 398	31 840	1 700	912 886
Wydatki inwestycyjne	171 789	2 654	28 188	30 737	9 859	2 534	245 761
Amortyzacja	57 540	10 807	12 259	3 632	7 024	837	92 099

Podział przychodów ze sprzedaży, aktywów oraz wydatków inwestycyjnych ogółem wg segmentów geograficznych jest zaprezentowany poniżej.

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

12 miesięcy 2022	Polska	Segment IT Rynek DACH	Pozostałe rynki	Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna	Eliminacje	Razem
Przychody segmentu- sprzedaż klientom zewnętrznym, w tym:	912 149	332 754	574 155	21 668	29 025	25 850	-	1 895 601
Przychody ze sprzedaży:	952 757	328 932	515 591	9 645	27 489	24 301	-	1 858 715
na rzecz klientów z sektora Telekomunikacja, media, IT	148 189	93 438	205 199	-	-	-	-	446 826
na rzecz klientów z sektora Finanse i bankowość	169 545	39 521	52 760	-	-	-	-	261 826
na rzecz klientów z sektora Handel i usługi	67 143	27 166	162 053	-	-	-	-	256 362
na rzecz klientów z sektora Przemysł i utilities	87 515	59 620	82 806	-	-	-	-	229 941
na rzecz klientów z Sektora publicznego	159 974	-	5	-	-	-	-	159 979
na rzecz Małych i średnich Przedsiębiorstw	294 033	109 161	-	-	-	-	-	403 194
na rzecz klientów z Sektora Medycyna	25 268	16	8 518	-	-	24 301	-	58 103
na rzecz pozostałych klientów	1 090	10	4 250	9 645	27 489	-	-	42 484
Pozostałe przychody operacyjne	(1 883)	4 344	14 975	10 234	1 950	1 505	-	31 125
Przychody finansowe	(38 725)	(522)	43 589	1 789	(414)	44	-	5 761
Przychody segmentu- sprzedaż pozostałym segmentom	562 933	24 115	48 501	9 097	8 105	-	(652 751)	-
Przychody segmentu ogółem*	1 475 082	356 869	622 656	30 765	37 130	25 850	(652 751)	1 895 601
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	878 126	311 830	467 531	8 972	54 333	21 442	-	1 742 234
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	562 933	24 115	48 501	9 097	8 105	-	(652 751)	-
Koszty segmentu ogółem*	1 441 059	335 945	516 032	18 069	62 438	21 442	(652 751)	1 742 234
Podatek bieżący	(21 453)	(6 166)	(17 590)	(1 315)	-	-	-	(46 524)
Aktywa i rezerwa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów	(5 253)	(287)	(2 107)	(378)	(246)	-	-	(8 271)
Wynik netto, w tym:	7 317	14 471	86 927	11 003	(25 554)	4 408	-	98 572
Wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	7 317	14 471	86 927	11 008	(16 283)	4 408	-	107 848
Wynik przypadający udziałom niedającym kontroli	-	-	-	(5)	(9 271)	-	-	(9 276)

*) pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom

Sprzedaż pomiędzy poszczególnymi segmentami odbywa się na zasadach rynkowych.

Udział segmentów branżowych w aktywach i zobowiązaniach oraz wydatkach inwestycyjnych

Aktywa i zobowiązania segmentów oraz wydatki inwestycyjne i amortyzacja na dzień 31 grudnia 2022 r. oraz w okresie 12 miesięcy 2022 roku przedstawiają się następująco:

31 grudnia 2022 / 12 miesięcy 2022

	Segment IT			Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna	Ogółem
	Polska	Rejon DACH	Pozostałe kraje				
Aktywa	1 076 187	280 907	632 993	165 078	106 396	10 421	2 271 982
Zobowiązania	442 178	93 425	390 484	33 125	32 782	298	992 292
Wydatki inwestycyjne	65 056	2 499	84 927	2 764	11 489	512	167 247
Amortyzacja	55 542	10 843	15 360	3 709	7 271	1 071	93 796

Podział przychodów ze sprzedaży, aktywów oraz wydatków inwestycyjnych ogółem wg segmentów geograficznych jest zaprezentowany poniżej.

Przychody ze sprzedaży podstawowej – według lokalizacji działalności

	12 miesięcy 2022	%	12 miesięcy 2021	%
Kraj /Polska/	1 014 192	54,6	910 140	55,9
Rejon DACH	328 932	17,7	292 081	18,0
Pozostałe kraje	515 591	27,7	424 928	26,1
Razem	1 858 715	100,0	1 627 149	100,0

Suma aktywów – według lokalizacji działalności

	31 grudnia 2022	%	31 grudnia 2021	%
Kraj /Polska/	1 358 088	59,8	1 319 727	62,5
Rejon DACH	280 907	12,4	269 383	12,8
Pozostałe kraje	632 987	27,8	521 138	24,7
Razem	2 271 982	100,0	2 110 248	100,0

Wydatki inwestycyjne – według lokalizacji działalności

	12 miesięcy 2022	%	12 miesięcy 2021	%
Kraj /Polska/	79 821	47,7	214 919	87,4
Rejon DACH	2 499	1,5	2 654	1,1
Pozostałe kraje	84 927	50,8	28 188	11,5
Razem	167 247	100,0	245 761	100,0

3.3. Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty, budynki i budowle	Środki transportu i urządzenia	Meble, wyposażenie i sprzęt	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2021 r.				
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	540 248	528 389	73 375	1 142 012
Umorzenie	(105 051)	(393 904)	(60 899)	(559 854)
Wartość księgową netto	435 197	134 485	12 476	582 158
Rok obrotowy 2021				
Wartość księgową netto na początek roku	435 197	134 485	12 476	582 158
Zwiększenia	27 527	64 125	3 119	94 771
Zmniejszenia	(6 412)	(2 420)	(1 967)	(10 799)
Amortyzacja	(6 710)	(45 229)	(2 867)	(54 806)
Wartość księgową netto na koniec roku	449 602	150 961	10 761	611 324
Stan na 31 grudnia 2021 r.				
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	561 363	590 094	74 527	1 225 984
Umorzenie	(111 761)	(439 133)	(63 766)	(614 660)
Wartość księgową netto	449 602	150 961	10 761	611 324
Rok obrotowy 2022				
Wartość księgową netto na początek roku	449 602	150 961	10 761	611 324
Zwiększenia	86 908	67 190	2 346	156 444
Zmniejszenia	(16 596)	(18 320)	(843)	(35 759)
Amortyzacja	(1 110)	(43 499)	(2 758)	(47 367)
Wartość księgową netto na koniec roku	518 804	156 332	9 506	684 642
Stan na 31 grudnia 2022 r.				
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	631 675	638 964	76 030	1 346 669
Umorzenie	(112 871)	(482 632)	(66 524)	(662 027)
Wartość księgową netto	518 804	156 332	9 506	684 642

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują głównie nieruchomości i urządzenia posiadane przez Grupę Comarch. Na dzień 31 grudnia 2022 r. w skład rzeczowych aktywów trwałych Grupy Comarch wchodzi sześć budynków biurowych położonych w Krakowie w Specjalnej Strefie Ekonomicznej o powierzchni całkowitej 74 144 m², dwa budynki biurowe położone w Warszawie o powierzchni całkowitej 2 542 m², budynki biurowe w Łodzi o powierzchni całkowitej 12 572 m², budynek biurowy i data center w Lille o powierzchni całkowitej 2 526 m² oraz budynek biurowy i data center w Dreźnie o powierzchni całkowitej 2 144 m². Grupa Comarch jest również w posiadaniu niezabudowanych nieruchomości gruntowych na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie o powierzchni ok. 2,01 ha. Rzeczowe aktywa trwałe obejmują też centrum treningowo-szkoleniowe MKS Cracovia SSA o łącznych nakładach inwestycyjnych w wysokości 48 820 tys. PLN. Środki trwałe w budowie na dzień 31 grudnia 2022 r. obejmują głównie nakłady na modernizację budynków w Bonus Management sp. z o.o. SKA, Bonus Management sp. z o.o. II Activia SKA oraz Comarch SAS Francja w kwocie 8 292 tys. PLN oraz nakłady na budowę i wyposażenie Data Center Comarch Inc. w USA w łącznej kwocie 104 784 tys. PLN.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. kredyty bankowe zabezpieczone są na nieruchomościach do kwoty 411 539 tys. PLN (hipoteki zwykłe i kaucyjne na rzecz BNP Paribas Bank Polska S.A., Santander Bank Polska S.A., Pekao S.A., PKO BP S.A. i Bank Handlowy w Warszawie S.A.) oraz na ruchomych środkach trwałych do kwoty 76 812 tys. PLN (zastawy rejestrowe na rzecz Pekao S.A., DNB Bank Polska S.A i PKO Leasing SA). Wartość bilansowa środków trwałych, na których ustanowiono zabezpieczenie zobowiązań finansowych wynosi 216 637 tys. PLN.

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Kwota odsetek i prowizji od kredytów skapitalizowanych w nakładach na aktywa trwałe	-	-

W wartości bilansowej netto rzeczowych aktywów trwałych ujęte są nakłady na aktywa trwałe w toku budowy:

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Budynki	112 714	32 883
Urządzenia	9 251	440
Pozostałe	-	-
Razem	121 965	33 323

Odpisy amortyzacyjne zostały ujęte w rachunku zysków i strat powiększając koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów w kwocie 32 657 tys. PLN (36 876 tys. PLN w 2021 roku), koszty sprzedaży 1 878 tys. PLN (1 787 tys. PLN w 2021 roku), koszty ogólnego zarządu 3 353 tys. PLN (3 470 tys. PLN w 2021 roku) oraz koszty działalności socjalnej w kwocie 9 479 tys. PLN (12 673 tys. PLN w 2021 roku).

3.4. Aktywo z tytułu prawa do użytkowania

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Leasing środków transportu i sprzętu IT	1 124	1 245
Najem	57 937	58 629
Użytkowanie wieczyste	26 235	26 627
Razem	85 296	86 501

Wartość amortyzacji od aktywa z tytułu prawa do użytkowania w okresie 12 miesięcy 2022 roku wyniosła 21 946 tys. PLN.

Zmiany aktywa z tytułu prawa do użytkowania

	2022	2021
BO	86 501	88 222
Zwiększenia	20 741	19 564
- nowe umowy i modyfikacje umów dotychczasowych	20 478	17 905
- różnice kursowe	263	1 659
Zmniejszenia	21 946	21 285
- amortyzacja	21 946	21 285
- różnice kursowe	-	-
BZ	85 296	86 501

3.5. Nieruchomości inwestycyjne

	Budynki	Grunty	Razem
Stan na 31 grudnia 2021 r.			
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	53 247	8 887	62 134
Umorzenie, w tym:	(22 480)	(1 456)	(23 936)
- amortyzacja za rok	(1 728)	-	(1 728)
Wartość księgową netto	30 767	7 431	38 198
Stan na 31 grudnia 2022 r.			
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	53 308	9 673	62 981
Umorzenie, w tym:	(24 212)	(1 456)	(25 668)
- amortyzacja za rok	(1 732)	-	(1 732)
Wartość księgową netto	29 096	8 217	37 313

Nieruchomości inwestycyjne dotyczą zabudowanych nieruchomości gruntowych wykorzystywanych na cele wynajmu podmiotom spoza Grupy Comarch oraz grunty położone w Krakowie i Zabierzowie, nabyte z zamiarem budowy obiektów przeznaczonych na wynajem podmiotom spoza Grupy Comarch. Na dzień 31 grudnia 2022 r. nieruchomości inwestycyjne obejmują głównie dwa budynki biurowe o powierzchni całkowitej 8 629 m², 4 budynki mieszkalne o łącznej powierzchni 1 026 m², 1 budynek usługowo-produkcyjny o powierzchni 600 m² (wszystkie zlokalizowane w Krakowie), 2 budynki usługowo-magazynowe o powierzchni 2 611 m² zlokalizowane w Zabierzowie oraz nieruchomość zlokalizowaną w Kostrzynie o powierzchni 1 315 m².

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

W wyniku skonsolidowanym Grupy Comarch ujęto poniżej zaprezentowane przychody i koszty związane z nieruchomościami inwestycyjnymi:

	2022	2021
Przychody	6 214	5 472
Koszty	5 191	4 991

3.6. Wartość firmy

Obejmuje wartość firmy ustaloną przy nabywaniu udziałów następujących spółek:

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Comarch Kraków	99	99
CDN Comarch	1 227	1 227
Comarch AG	1 900	1 900
Comarch, Inc.	58	58
Comarch Software und Beratung AG	29 038	29 038
Comarch Swiss AG	8 413	8 413
Cabinet Conseil en Strategie Informatique S.A.S. (2CSI)	5 039	5 039
Razem	45 774	45 774

3.6.1. Przejęte jednostki zależne

	Działalność podstawowa	Data przejęcia	Proporcja przejętych udziałów (%)	Koszt przejęcia tys. PLN
2008				
Comarch Software und Beratung AG	informatyka	2008-11-18	50,15	44 685
2009				
Comarch Software und Beratung AG	informatyka	2009-02-09	30,74	31 901
2012				
Comarch Software und Beratung AG	informatyka	2012-10-19	5,00	3 777
A-MEA Informatik AG	informatyka	2012-01-30	100,00	5 717
A-MEA Informatik AG		2012-02-27	-	2 578
ESAProjekt sp. z o.o.	informatyka	2012-04-27	100,00	12 200
2016				
Comarch Software und Beratung AG	informatyka	2016-12-12	2,68	6 375
2017				
Geopolis Sp. z o.o.	informatyka	2017-04-03	100,00	4 000

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

2020				
Cabinet Conseil en Strategie Informatique S.A.S.	informatyka	2020-04-23	100,00	9 566
2020				
Wszystko.pl sp. z o.o. (dawniej „Unitec” sp. z o.o.)	informatyka	2020-12-02	100,00	1
2021				
Rox Star Maritime Limited	turystyka	2021-11-02	100,00	30 173

3.6.2. Test na utratę wartości firmy

W związku z nabyciem przez Comarch AG 100% akcji spółki Comarch Software und Beratung AG powstała wartość firmy w wysokości 29 038 tys. PLN. Grupa Comarch przeprowadziła na dzień 31 grudnia 2022 r. test na utratę wartości firmy związanej z nabyciem Comarch Software und Beratung AG, który nie wykazał utraty wartości firmy. Wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne została ustalona w oparciu o jego wartość użytkową, oszacowaną przy pomocy metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Prognozowane przepływy pieniężne związane z działalnością Comarch SuB bazują na wynikach sprzedaży osiągniętych w roku 2022, budżecie Comarch SuB na rok 2022, prognozach na lata 2023-2027, na szacunkach dotyczących rozwoju rynku niemieckiego w kolejnych latach oraz na założeniu stałej stopy wzrostu 0% począwszy od roku 2028. Stopa dyskontowa zastosowana do oszacowania wartości bieżącej prognozowanych przepływów pieniężnych bazuje na średnim ważonym koszcie kapitału WACC w wysokości 8,41%. W związku z nabyciem przez CASA Management and Consulting 100% akcji spółki Comarch Swiss AG (d. A-MEA Informatik AG), powstała wartość firmy w wysokości 8 413 tys. PLN. Na dzień 31 grudnia 2022 r. Grupa Comarch przeprowadziła test na utratę wartości firmy związanej z nabyciem spółki Comarch Swiss w oparciu o założenia analogiczne do przyjętych na potrzeby opisanego powyżej testu dla Comarch Software und Beratung AG. Test nie wykazał zaistnienia utraty wartości.

W związku z nabyciem przez Comarch S.A. 100% akcji spółki 2CSI Cabinet Conseil En Strategie Informatique S.A.S. powstała wartość firmy w wysokości 5 039 tys. PLN. Powyższa kwota stanowi nadwyżkę przekazanego wynagrodzenia przez Comarch S.A. (9 566 tys. PLN) nad wartością godziwą zidentyfikowanych w ramach transakcji aktywów netto przejętej jednostki (4 527 tys. PLN), ustaloną na dzień 30 kwietnia 2020 r. Wynik za ten okres był zaliczony do kapitałów ustalonych na dzień przejęcia. Przekazane wynagrodzenie obejmowało premię z tytułu kontroli zapłaconą w związku z przejściem kontroli nad 2CSI, jak również kwoty związane z korzyściami z tytułu przewidywanych synergii, wzrostu przychodów, przyszłego rozwoju rynku, powiększenia portfela produktów i pozyskania wysokokwalifikowanych pracowników. Korzyści te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie było możliwe dokonanie wiarygodnej wyceny wynikających z nich przyszłych korzyści ekonomicznych. W ramach opisywanej transakcji Grupa Comarch przejęła również klientów i relacje z klientami 2CSI. Aktywa te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie było możliwe dokonanie wiarygodnej wyceny ich wartości. Na dzień 31 grudnia 2022 roku Grupa Comarch wykonała test na utratę wartości firmy związanej z przejściem 2CSI poprzez określenie wartości odzyskiwalnej ośrodka wypracowującego środki pieniężne przy pomocy metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Prognozowane przepływy pieniężne związane z działalnością 2CSI bazowały na wynikach sprzedaży osiągniętych w roku 2022 oraz założeniach budżetowych na rok 2023, na szacunkach dotyczących rozwoju rynku francuskiego w kolejnych latach i opartych na nich prognozach na lata 2024-2032, a także na założeniu stałej stopy wzrostu 0% począwszy od roku 2033. Zastosowany w modelu wyceny kosztu kapitału WACC wynosił 8,41%.

Grupa Comarch traktuje segment IT obejmujący spółki Grupy Comarch przed przejęciem Grupy Comarch Software und Beratung jako jeden ośrodek wypracowujący środki pieniężne, w związku z czym nie alokuje wartości firmy w kwocie 3 284 tys. PLN powstałej w wyniku nabycia akcji spółek Comarch Kraków S.A., CDN Comarch S.A., Comarch Inc. oraz Comarch AG do poszczególnych spółek Grupy Comarch. Przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2022 r. test na utratę wartości firmy związanej z tym segmentem nie wykazał wystąpienia utraty wartości. Wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne została ustalona w oparciu o jego wartość godziwą. Zarząd jednostki dominującej dokonał oszacowania wartości godziwej ośrodka poprzez analizę średniego wskaźnika P/E dla spółek sektora IT notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i na tej podstawie ocenił szacunkową wartość rynkową segmentu IT w Grupie Comarch na dzień 31 grudnia 2022 r. Przyjęty do analizy średni wskaźnik P/E za ostatnie 12 miesięcy dla spółek notowanych na GPW i wchodzących w skład indeksu WIGTECH, prowadzących działalność o charakterze zbliżonym do Comarch S.A. wynosił 16,05. Nie był on korygowany dla potrzeb testu. Powyższe analizy nie wykazały, aby nastąpiła utrata wartości w odniesieniu do wartości firmy.

W czwartym kwartale 2021 roku Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty (CCF FIZ) nabył 100% udziałów w spółce Rox Star Maritime Ltd. z siedzibą na Malcie za kwotę 6 540 000 EUR. Wartość księgowa spółki Rox Star Maritime Ltd. na dzień przejęcia wynosiła 1 173 424 EUR. Nadwyżka przekazanej kwoty nad wartością księgową spółki Rox Star Maritime Ltd. obejmowała wynagrodzenie z tytułu przejęcia kontroli nad środkami trwałymi będącymi w posiadaniu przejmowanej spółki. Wartość księgowa środków trwałych na dzień przejęcia wynosiła 698 263 EUR. W związku z dokonanym przejęciem Grupa Comarch dokonała przeszacowania wartości środków trwałych o kwotę 5 401 737 EUR, celem dostosowania jej do wartości godziwej (rynkowej). W wyniku przejęcia spółki Rox Star Maritime Ltd. nie powstała wartość firmy. Wykonano test koncentracji, który wykazał, że wartość dotyczy w całości jednego składnika majątkowego w związku z czym nabycie zostało rozliczone jako nabycie składnika majątkowego, a nie nabycie przedsiębiorstwa wedle zasad MSSF3.

3.7. Pozostałe wartości niematerialne

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Prawo wieczystego użytkowania	Koncesje, licencje i oprogramowanie	Inne	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2021 r.					
Koszt (brutto)	3 259	39 022	198 372	49 259	289 912
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(3 259)	(1 556)	(187 513)	(42 056)	(234 384)
Wartość księgowa netto	-	37 466	10 859	7 203	55 528
Rok obrotowy 2021					
Wartość księgowa netto na początek roku	-	37 466	10 859	7 203	55 528
Zwiększenia	-	-	25 157	4 267	29 424
Zmniejszenia	-	-	(10 457)	(80)	(10 537)
Amortyzacja	-	(93)	(10 375)	(3 959)	(14 427)
Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2021 r.	-	37 373	15 184	7 431	59 988
Stan na 31 grudnia 2021 r.					
Koszt (brutto)	3 259	39 022	213 072	53 446	308 799
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(3 259)	(1 649)	(197 888)	(46 015)	(248 811)
Wartość księgowa netto	-	37 373	15 184	7 431	59 988

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Rok obrotowy 2022					
Wartość księgową netto na początek roku	-	37 373	15 184	7 431	59 988
Zwiększenia	-	-	46 935	8 154	55 089
Zmniejszenia	-	-	(22 063)	(1 201)	(23 264)
Amortyzacja	-	(93)	(18 336)	(4 322)	(22 751)
Wartość księgową netto na 31 grudnia 2022 r.	-	37 280	21 720	10 062	69 062
Stan na 31 grudnia 2022 r.					
Koszt (brutto)	3 259	39 022	237 944	60 399	340 624
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z	(3 259)	(1 742)	(216 224)	(50 337)	(271 562)
Wartość księgową netto	-	37 280	21 720	10 062	69 062

Grupa Comarch ujęła bezpośrednio w kosztach (bez uprzedniego dokonywania aktywacji) koszty prac badawczo-rozwojowych w wysokości 847 tys. PLN.

I. Inne wartości niematerialne obejmują głównie wycenę zaliczonych do wartości niematerialnych aktywów związanych z kartami zawodników w MKS Cracovia SSA w kwocie 9 345 tys. PLN. Wszystkie pozostałe pozycje wartości niematerialnych zostały nabyte.

Odpisy amortyzacyjne w rachunku zysków i strat zostały wykazane w pozycjach: kwota 22 190 tys. PLN (14 015 tys. PLN w 2021 roku) jest ujęta w koszcie wytworzenia, pozostała część wykazana jest w kosztach ogólnego zarządu 463 tys. PLN (465 tys. PLN w 2021 roku) oraz w kosztach sprzedaży 98 tys. PLN (47 tys. PLN w 2021 roku).

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących MKS Cracovia SSA o wartości 31 650 tys. PLN jest traktowane jako wartość niematerialna, o nieokreślonym okresie użytkowania i nie jest amortyzowane. Spółka spodziewa się, że nastąpi odnowienie prawa wieczystego użytkowania i odbędzie się to bez ponoszenia znaczących kosztów, gdyż Spółka nie jest zobowiązana do spełnienia żadnych warunków, od których zależałoby przedłużenie tego prawa. Spółka nie spodziewa się poniesienia znaczących kosztów przy odnowieniu prawa wieczystego użytkowania w kontekście dotychczasowych działań współwłaściciela Klubu czyli Gminy Kraków. Miasto wspiera działalność sportową w tym MKS Cracovia SSA m. in. poprzez:

- dofinansowywanie budowy infrastruktury sportowej,
- umorzenie podatku od nieruchomości,
- wniesienie aportem opłat za użytkowanie wieczyste.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących jednostki dominującej jest amortyzowane przez określony czas użytkowania (założony od momentu nabycia okres użytkowania wynosi od 84 do 99 lat). Średnia stawka amortyzacyjna wynosi 1,2%.

II. Test na utratę wartości prawa wieczystego użytkowania gruntu na 31 grudnia 2022 r.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. dokonano analizy zmian cen nieruchomości gruntowych w Krakowie w 2022 roku. W oparciu o raport artykuły i raporty portali branżowych (m.in. Bankier.pl <https://www.bankier.pl/wiadomosc/Ceny-ofertowe-dzialek-budowlanych-styczen-2023-Raport-Bankier-pl-8478759.html>) stwierdzono, że średnie ceny ofertowe nieruchomości gruntowych w Krakowie w 2022 r. wzrosły

o około 14% w porównaniu do 2021 roku) i pozostają znacznie wyższe niż w momencie nabycia prawa wieczystego użytkowania gruntów przez spółki Grupy Comarch. Na tej podstawie ustalono, iż w roku 2022 nie nastąpiła utrata wartości prawa wieczystego użytkowania gruntów posiadanych przez spółki Grupy Comarch.

3.8. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

	12 miesięcy 2022	12 miesięcy 2021
Stan na początek roku	1 026	1 298
zmiany z tytułu:		
- utworzenie, rozliczenie i zmiana charakteru na krótkoterminowe	4 916	(272)
Stan na koniec roku	5 942	1 026

3.9. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	27	74 184
Razem	27	74 184

Spółka Comarch S.A. w okresie od 1 stycznia 2022 r. do dnia 11 kwietnia 2022 r. dokonała sprzedaży jednostek uczestnictwa we wszystkich funduszach inwestycyjnych na łączną kwotę 73 023 tys. PLN. Na dzień 31 grudnia 2022 r. Spółka Comarch S.A. ani inne spółki Grupy nie posiadają żadnych jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych. Comarch SA na dzień 31 grudnia 2022 r. posiada tzw. „białe certyfikaty” w kwocie 27 tys. zł.

Po dacie bilansu

Nie dotyczy.

3.10. Pochodne instrumenty finansowe

a) Aktywa

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Terminowe kontrakty walutowe – przeznaczone do obrotu	7 293	718
Transakcje zamiany stopy procentowej IRS	4 757	-
	12 050	718
<i>Część krótkoterminowa</i>	2 327	413
<i>Część długoterminowa</i>	9 723	305

b) Zobowiązania

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Terminowe kontrakty walutowe – przeznaczone do obrotu	7 375	13 064
Transakcje zamiany stopy procentowej IRS	-	1 504

	7 375	14 568
Część krótkoterminowa	5 199	4 906
Część długoterminowa	2 176	9 662

Grupa Comarch posiadała kontrakty terminowe typu *forward* zawarte w celu ograniczenia wpływu na wynik finansowy zmian w przepływach pieniężnych związanych z uprawdopodobnionymi planowanymi transakcjami, wynikających z ryzyka zmiany kursów walut. Na dzień 31 grudnia 2022 r. ww. instrumenty zostały wycenione w wartości godziwej ustalonej wg ceny rynkowej, a zmiany w wycenie zostały odniesione na wynik z operacji finansowych. Łączna wartość netto kontraktów *forward* otwartych na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniosła 49 100 tys. EUR, 27 800 tys. USD, 3 200 tys. NZD, 800 tys. GBP oraz 60 000 tys. JPY.

Spółka Comarch S.A. w dniu 9 lipca 2014 r. zawarła transakcję zamiany stopy procentowej IRS dla kredytu inwestycyjnego zaciągniętego w czerwcu 2006 roku w BGŻ BNP Paribas Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie III etapu budowy budynków produkcyjno-biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. W wyniku zawartej transakcji zmienna stawka EURIBOR1M została zamieniona na stałą stopę procentową. Transakcja zabezpieczająca zawarta została na okres 10 lat, tj. do dnia 29 lipca 2024 r. Wycena transakcji IRS na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniosła: 107 tys. PLN.

W dniu 23 października 2015 r., spółka Comarch S.A. zawarła transakcję zamiany stopy procentowej IRS dla kredytu inwestycyjnego zaciągniętego w dniu 4 grudnia 2013 r. w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie. W wyniku zawartej transakcji zmienna stawka EURIBOR1M została zamieniona na stałą stopę procentową. Transakcja zabezpieczająca zawarta została na okres 8 lat, tj. do 30 listopada 2023 r. Wycena transakcji IRS na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniosła: 87 tys. PLN.

Spółka Comarch S.A. w dniu 20 lutego 2017 r. zawarła transakcję zamiany stopy procentowej IRS dla kredytu inwestycyjnego zaciągniętego w maju 2016 roku przez Bank Handlowy w Warszawie. W wyniku zawartej transakcji zmienna stawka EURIBOR1M została zamieniona na stałą stopę procentową. Transakcja zabezpieczająca zawarta została do dnia 29 lutego 2028 r. Wycena transakcji IRS na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniosła: 2 601 tys. PLN.

W dniu 27 listopada 2017 r., spółka Bonus Development sp. z o.o. SK-A zawarła transakcję zamiany stopy procentowej IRS dla kredytu inwestycyjnego zaciągniętego w dniu 29 czerwca 2015 r. w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie. W wyniku zawartej transakcji zmienna stawka EURIBOR1M została zamieniona na stałą stopę procentową. Transakcja zabezpieczająca zawarta została na cały okres kredytowania, tj. do 31 maja 2030 r. Wycena transakcji IRS na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniosła: 1 962 tys. PLN.

Po dacie bilansu

Comarch S.A. w okresie od 1 stycznia 2023 r. do dnia 28 kwietnia 2023 r. zawarła nowe kontrakty terminowe na sprzedaż 2 000 tys. EUR, 1 000 tys. USD oraz 60 000 JPY. Wartość netto kontraktów *forward* nierozliczonych na dzień 28 kwietnia 2023 r. wynosiła 41 700 tys. EUR, oraz 24 400 tys. USD, 100 000 tys. JPY, 400 tys. GBP oraz 2 400 tys. NZD. Kontrakty *forward* zapadają w terminie do 40 miesięcy od dnia bilansowego. Wszystkie kontrakty terminowe typu *forward* zostały zawarte w celu ograniczenia wpływu zmian kursów walut na wynik finansowy związany z realizowanymi przez Comarch S.A. kontraktami handlowymi, w których wynagrodzenie lub koszty

ustalone są w walutach obcych. Wycena bilansowa kontraktów terminowych typu *forward* na dzień 21 kwietnia 2023 r. wynosiła 17 324 tys. PLN, podczas gdy na 31 grudnia 2022 r. wynosiła minus 83 tys. PLN.

3.11. Odroczonego podatek dochodowy

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
Stan na początek okresu:	35 964	35 864
<i>Odniesione na wynik finansowy</i>	35 964	35 864
Zmiany aktywa z tytułu podatku odroczonego odniesione na wynik finansowy		
utworzenie aktywa w związku ze stratą podatkową w spółkach zagranicznych	94	706
rozwiązanie aktywa w związku ze stratą podatkową w zagranicznych spółkach	(721)	(669)
utworzenie aktywa w związku ze stratą podatkową w spółkach krajowych	3 535	78
rozwiązanie aktywa w związku ze stratą podatkową w spółkach krajowych	(3 515)	(63)
utworzenie aktywa w związku z ulgą podatkową jednostki dominującej z tytułu działalności w SSE	8 415	8 415
rozwiązanie aktywa w związku z ulgą podatkową jednostki dominującej z tytułu działalności w SSE	(8 415)	(8 384)
utworzenie aktywa z tytułu różnic przejściowych dotyczących kosztów (amortyzacja, koszty prac badawczych)	4 660	6 225
rozwiązanie aktywa z tytułu różnic przejściowych dotyczących kosztów (amortyzacja, koszty prac badawczych)	(9 565)	(6 208)
Stan na koniec okresu	30 452	35 964
<i>Odniesione na wynik</i>	30 452	35 964

Aktywa z tytułu podatku odroczonego

	Aktywo z tytułu straty podatkowej	Rezerwy na koszty, odpisy aktualizacyjne	Aktywo z tytułu ulgi podatkowej w podatku dochodowym (SSE)	Razem
Stan na 1 stycznia 2021 r.	5 526	21 954	8 384	35 864
(Obciążenie) / uznanie wyniku za rok 2021	52	17	31	100
Stan na 31 grudnia 2021 r.	5 578	21 971	8 415	35 964
<i>odniesionych na wynik</i>	5 578	21 971	8 415	35 964
Stan na 1 stycznia 2022 r.	5 578	21 971	8 415	35 964
(Obciążenie) / uznanie wyniku za rok 2022	(607)	(4 905)	-	(5 512)
Stan na 31 grudnia 2022 r.	4 971	17 066	8 415	30 452
<i>odniesionych na wynik</i>	4 971	17 066	8 415	30 452

Aktywo od strat podatkowych zostało utworzone w kwotach możliwych do odzyskania, według obowiązujących przepisów podatkowych.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
--	--------------------	--------------------

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Stan na początek okresu:	49 960	46 778
<i>odniesione na kapitał</i>	5 430	5 430
<i>odniesione na wynik finansowy</i>	44 530	41 348

Zmiany rezerw z tytułu podatku odroczonego odniesione na wynik finansowy

utworzenie rezerwy z tytułu wyceny składników lokat CCF FIZ	256	3 520
utworzenie rezerwy z tytułu przejściowych różnic dotyczących kosztów amortyzacji, różnic kursowych i odsetek	4 746	3 345
rozwiązanie rezerwy z tytułu przejściowych różnic dotyczących kosztów amortyzacji, różnic kursowych i odsetek	(2 242)	(3 683)
Stan na koniec okresu	52 720	49 960
<i>odniesione na kapitał</i>	5 430	5 430
<i>odniesione na wynik finansowy</i>	47 290	44 530

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego

	Rezerwa z tytułu wyceny w wartości składników majątku CCF FIZ	Amortyzacja	Rezerwy (różnice kursowe, odsetki)	Rezerwa z tytułu wyceny w wartości godziwej majątku MKS Cracovia SSA	Razem
Stan na 1 stycznia 2021	22 794	-	18 554	5 430	46 778
<i>odniesionych na wynik</i>	22 794	-	18 554	-	41 348
<i>odniesione na kapitał</i>	-	-	-	5 430	5 430
Obciążenie/ (uznanie) wyniku za rok 2021	3 520	-	(338)	-	3 182
Stan na 31 grudnia 2021	26 314	-	18 216	5 430	49 960
<i>odniesionych na wynik</i>	26 314	-	18 216	-	44 530
<i>odniesione na kapitał</i>	-	-	-	5 430	5 430
Obciążenie/ (uznanie) wyniku za rok 2022	256	-	2 504	-	2 760
Stan na 31 grudnia 2022	26 570	-	20 720	5 430	52 720
<i>odniesionych na wynik</i>	26 570	-	20 720	-	47 290
<i>odniesione na kapitał</i>	-	-	-	5 430	5 430

Comarch S.A. posiada aktualnie trzy niewykorzystane zezwolenia na prowadzenie działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie:

- uzyskane w roku 2013, w zezwoleniu tym nie został określony termin jego obowiązywania;
- uzyskane w lutym 2016 roku, w zezwoleniu tym nie został określony termin jego obowiązywania;
- uzyskane w marcu 2016 roku, w zezwoleniu tym nie został określony termin jego obowiązywania.

Jednocześnie Spółka zwraca uwagę, że w dniu 23 lipca 2013 r. Rada Ministrów przyjęła rozporządzenia wydłużające do 2026 roku termin funkcjonowania specjalnych stref ekonomicznych na terenie Polski.

Zgodnie z MSR 12 niewykorzystana ulga podatkowa na dzień 31 grudnia 2022 r. stanowi aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Spółka w trakcie prowadzenia działalności w SSE dysponowała pierwotnie pięcioma zezwoleniami. Ulga inwestycyjna z tytułu zezwolenia uzyskanego w roku 1999 została w całości wykorzystana (jego okres ważności upłynął 31 grudnia 2017 r.). Ulga inwestycyjna z tytułu zezwolenia uzyskanego w 2007 roku została w całości wykorzystana. Wartość ulgi inwestycyjnej z tytułu zezwolenia uzyskanego w 2013 roku dotyczącego inwestycji w budynek biurowy SSE6 wynosi na dzień 31 grudnia 2022 r. 18 928 tys. PLN (po zdyskontowaniu na dzień przyznania zezwolenia). Wartość ulgi inwestycyjnej z tytułu zezwolenia uzyskanego w marcu 2016 roku dotyczącego inwestycji w budynek biurowy SSE7 w Krakowie wynosi na dzień 31 grudnia 2022 r. 22 809 tys. PLN (po zdyskontowaniu na dzień przyznania zezwolenia). Spółka nie ma zamiaru korzystać z zezwolenia uzyskanego w lutym 2016 ze względu na fakt otrzymania (już po jego pozyskaniu), dofinansowania nakładów inwestycyjnych określonych do poniesienia w tym zezwoleniu- dla wyeliminowania ryzyka skorzystania z dwóch form pomocy publicznej dotyczących jednej inwestycji.

W okresie 12 miesięcy 2022 roku Grupa Comarch dokonała częściowego rozliczenia aktywa z 31 grudnia 2021 r. z tytułu podatku odroczonego dotyczącego różnic przejściowych w kwocie 9 565 tys. PLN oraz dokonała utworzenia aktywa z tytułu różnic przejściowych w kwocie 4 660 tys. PLN, a także utworzenia aktywa z tytułu straty podatkowej w kwocie 3 629 tys. PLN oraz rozwiązania z tego samego tytułu w kwocie 4 236 tys. PLN. Łączny wpływ wszystkich powyżej opisanych operacji na wynik netto w okresie sprawozdawczym wyniósł – 5 512 tys. PLN.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi oraz z tytułu ulgi w podatku dochodowym w związku z prowadzeniem działalności w SSE, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności. Ze względu na powyższą zasadę aktywa z tytułu działalności w SSE ustala się jedynie w rocznym horyzoncie czasowym, przyjmując za bazę do jego ustalenia przeciętny dochód uzyskany z działalności strefowej z okresu 3 lat, wybranych z okresu pięcioletniego (łącznie z rokiem, za który jest sporządzane sprawozdanie), po odrzuceniu dwóch wielkości skrajnych.

W okresie 12 miesięcy 2022 roku dokonano rozwiązania utworzonego na dzień 31 grudnia 2021 r. aktywa z tytułu działalności strefowej w kwocie 8 415 tys. PLN i jednocześnie utworzenia na dzień 31 grudnia 2022 r. w takiej samej wysokości tj. 8 415 tys. PLN. Zwracamy uwagę, iż rozpoznanie Aktywa nie wpływa na przepływy pieniężne w jednostce dominującej ani w Grupie Comarch (zarówno rozpoznanie Aktywa, jak również jego realizacja). Operacja ta ma więc charakter wyłącznie memoriałowy i wynika z zastosowania przez Grupę Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Comarch. Łączny wpływ zmian aktywa na wynik Grupy Comarch w okresie 12 miesięcy 2022 roku wyniósł -5 512 tys. PLN.

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

W związku z wyceną wartości aktywów netto CCF FIZ dokonano w okresie 12 miesięcy 2022 roku zwiększenia rezerwy o kwotę 256 tys. PLN. Równocześnie dokonano utworzenia rezerwy na podatek odroczony z tytułu różnic przejściowych w kwocie 4 746 tys. PLN i rozwiązania z tego samego tytułu w kwocie 2 242 tys. PLN. Łączny wpływ powyższych operacji na wynik netto w okresie 12 miesięcy 2022 roku wyniósł -2 760 tys. PLN.

Ogółem zmiany w podatku odroczonym spowodowały spadek wyniku o 8 272 tys. PLN.

W odniesieniu do spółki Comarch Healthcare S.A. mimo występowania straty podatkowej nie tworzono z tego tytułu aktywa na podatek odroczony ze względu na brak możliwości dokonania wiarygodnych szacunków co do możliwości wykorzystania istniejącej straty podatkowej z lat ubiegłych. Gdyby aktywo było tworzone, to kwota aktywa z tego tytułu wyniosłaby 6 449 tys. PLN.

3.12. Zapasy

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Materiały i surowce	4 821	3 732
Produkcja w toku	72 317	76 395
Towary	7 694	11 031
Produkty gotowe	350	279
Zaliczki na towary	765	440
Razem	85 947	91 877

Koszt zapasów ujęty w pozycji „koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów” wyniósł 472 879 tys. PLN (12 miesięcy 2022 roku), 406 054 tys. PLN (12 miesięcy 2021 roku).

W 2022 roku Grupa Comarch utworzyła odpisy aktualizujące wartość towarów i materiałów na kwotę 677 tys. PLN, nie utworzyła odpisów aktualizujących na wyroby gotowe. Grupa Comarch rozwiązała odpisy aktualizujące wartość towarów i materiałów na kwotę 1 074 tys. PLN utworzone w latach wcześniejszych.

3.13. Należności handlowe oraz pozostałe należności

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Należności handlowe netto	485 290	428 407
Należności handlowe brutto	564 496	491 375
Odpis aktualizujący wartość należności	(79 206)	(62 968)
Należności pozostałe	25 907	24 162
Rozliczenia międzyokresowe czynne	24 108	20 199
Pozostałe rozliczenia	-	-
Pożyczki	3	53
Należności handlowe i pozostałe od podmiotów powiązanych netto	1	1
Należności handlowe i pozostałe od podmiotów powiązanych brutto	1	1
Odpis aktualizujący wartość należności	-	-
	535 309	472 822
<i>Część krótkoterminowa</i>	535 309	472 822

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Wartość godziwa należności handlowych oraz pozostałych należności jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej. Nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego z tytułu należności handlowych, ponieważ Grupa Comarch posiada dużą liczbę klientów. W 2022 roku Grupa Comarch ujęła odpis z tytułu utraty wartości należności handlowych w kwocie 31 557 tys. PLN oraz rozwiązała utworzone wcześniej odpisy w wysokości 13 140 tys. PLN w związku z uregulowaniem należności. Operacje te ujęto odpowiednio w pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych w rachunku zysków i strat.

3.14. Kontrakty długoterminowe

	12 miesięcy 2022	12 miesięcy 2021
Przychody z zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	154 235	116 826
Przychody z niezakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	539 939	535 478
Efekt rozliczenia zgodnie z MSSF 15 nie zakończonych kontraktów ujętych w okresie sprawozdawczym	18 672	(7 651)
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte w okresie sprawozdawczym	712 846	644 653

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Łączna kwota przyszłych przychodów wynikających z realizacji świadczeń w ramach podpisanych umów objętych wyceną	1 485 025	1 381 274

Z uwagi, iż Grupa Comarch stosuje zasadę ustalania stopnia zaawansowania prac proporcjonalnie do udziału poniesionych kosztów w całości kosztów kontraktu, suma poniesionych kosztów oraz ujętych wyników odpowiada przychodom. Dokonano na koniec okresu sprawozdawczego wyceny kontraktów długoterminowych zgodnie ze stopniem zaawansowania prac.

Zmiana stanu rozliczeń z tytułu kontraktów długoterminowych ujętych w aktywach i pasywach między 31 grudnia 2021 r., a 31 grudnia 2022 r. prezentowana jest poniżej:

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte do dnia bilansowego - wg stopnia zawansowania prac	2 502 022	2 209 378
Wystawione faktury	(2 481 210)	(2 207 239)
Razem	20 812	2 139

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

	Należne przychody z tytułu kontraktów długo- terminowych	Zobowiązania z tytułu kontraktów długo- terminowych	Efekt rozliczenia netto
Wartość na 1 stycznia 2021 r.	157 441	(147 651)	9 790
Korekta okresu bieżącego (odwrócenie korekty z tytułu zastosowania MSSF 15)	-	(1 967)	(1 967)
Korekta okresu bieżącego	(13 400)	7 716	(5 684)
Wartość na 31 grudnia 2021 r.	144 041	(141 902)	2 139
Zmiana	(13 400)	5 749	(7 651)
Wartość na 1 stycznia 2022 r.	144 041	(141 902)	2 139
Korekta okresu bieżącego (odwrócenie korekty z tytułu zastosowania MSSF 15)	-	130	130
Korekta okresu bieżącego	22 770	(4 227)	18 543
Wartość na 31 grudnia 2022 r.	166 811	(145 999)	20 812
Zmiana	22 770	(4 097)	18 673

3.15. Kategorie i klasy instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe w podziale na kategorie (wg MSSF 9) przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Aktywa finansowe		
Wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (3.10)	12 050	718
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (nota 3.9)	27	74 184
Należności własne oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 047 417	920 443
Aktywo z tytułu prawa do użytkowania (3.4)	85 296	86 501
Razem	1 144 790	1 081 846
Zobowiązania finansowe		
Wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (3.10)	7 375	14 568
Pozostałe zobowiązania finansowe (3.21)	-	5 450
Zobowiązania finansowe	450 375	391 313
Zobowiązania z tytułu leasingu (3.20)	91 326	92 438
Razem	549 076	503 769

W ramach poszczególnych kategorii instrumentów finansowych wyróżnia się następujące klasy instrumentów:

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Należności własne oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty		
Należności od jednostek powiązanych (nota 3.13)	1	1
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.13 + należność z tytułu podatku dochodowego)	542 100	475 062
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	7 018	7 595
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.16)	498 298	437 785
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (nota 3.9)	27	74 184
Wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (nota 3.10)	12 050	718
Aktywo z tytułu prawa do użytkowania (3.4)	85 296	86 501
Razem	1 144 790	1 081 846

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.19)	172 207	145 007
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych (nota 3.23)	355	350
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.23)	277 377	245 406
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - długoterminowe	436	550
Wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (nota 3.10)	7 375	14 568
Zobowiązania z tytułu leasingu (3.20)	91 326	92 438
Pozostałe zobowiązania finansowe (3.21)	-	5 450
Razem	549 076	503 769

Struktura walutowa aktywów i zobowiązań finansowych przedstawia się następująco:

	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe	
	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Waluta - PLN	293 187	363 341	186 702	134 396
Waluta - EUR	399 635	348 497	306 262	317 019
Waluta - USD	197 698	155 513	22 956	12 082
Waluta - GBP	96 625	56 956	18 411	9 130
Waluta - UAH	340	481	351	422
Waluta - AED	4 133	2 521	808	1 086
Waluta - RUB	4 849	8 466	1 433	1 458

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Waluta - CHF	34 948	31 227	71	428
Waluta - CAD	5 278	3 342	72	160
Waluta - BRL	38 728	22 144	7 140	2 802
Waluty - inne	69 369	89 358	4 870	24 786
Razem	1 144 790	1 081 846	549 076	503 769

Okres wymagalności poszczególnych klas należności własnych (należności handlowych i środków pieniężnych) na dzień 31 grudnia 2021 r. przedstawiał się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 lat do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Należności od jednostek powiązanych (3.13)	1	-	-	-	1
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe	474 441	588	27	6	475 062
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	36	2 687	4 872	-	7 595
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.16)	437 785	-	-	-	437 785
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (nota 3.9)	74 184	-	-	-	74 184
Wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (nota 3.10)	413	165	140	-	718
Aktywo z tytułu prawa do użytkowania (3.4)	39 641	287	18 980	27 593	86 501
Razem	1 026 501	3 727	24 019	27 599	1 081 846

Okres wymagalności poszczególnych klas należności własnych (należności handlowych i środków pieniężnych) na dzień 31 grudnia 2022 r. przedstawiał się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 lat do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Należności od jednostek powiązanych (3.13)	1	-	-	-	1
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe (3.13)	541 394	661	20	25	542 100
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	74	2 658	4 286	-	7 018
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.16)	498 298	-	-	-	498 298
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (nota 3.9)	27	-	-	-	27

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (nota 3.10)	2 847	2 303	1 960	4 940	12 050
Aktywo z tytułu prawa do użytkowania (3.4)	3 078	1 437	34 312	46 469	85 296
Razem	1 045 719	7 059	40 578	51 434	1 144 790

Okres wymagalności poszczególnych klas zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2021 r. przedstawia się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 lat do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.19)	40 443	35 761	46 645	22 158	145 007
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych (3.23)	214	136	-	-	350
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe	245 099	177	130	-	245 406
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - długoterminowe	181	6	-	363	550
Pochodne instrumenty finansowe (3.10)	4 906	5 658	2 733	1 271	14 568
Zobowiązania z tytułu leasingu (3.20)	21 023	15 223	22 058	34 134	92 438
Pozostałe zobowiązania finansowe (3.21)	-	-	5 450	-	5 450
Razem	311 866	56 961	77 016	57 926	503 769

Okres wymagalności poszczególnych klas zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2022 r. przedstawia się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 lat do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.19)	44 732	30 886	87 780	8 809	172 207
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych (3.23)	319	36	-	-	355
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe	277 074	95	208	-	277 377
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - długoterminowe	108	-	-	328	436
Pochodne instrumenty finansowe (3.10)	4 506	1 612	30	1 227	7 375
Zobowiązania z tytułu leasingu (3.20)	21 099	17 191	20 214	32 822	91 326
Pozostałe zobowiązania finansowe (3.21)	-	-	-	-	-
Razem	347 838	49 820	108 232	43 186	549 076

Grupa Comarch stosuje następujące metody wyceny poszczególnych klas instrumentów finansowych:

Należności własne	Metoda wyceny	Poziom wartości godziwej
Należności od jednostek powiązanych (nota 3.13)	według skorygowanej ceny nabycia	n/d
Należności od pozostałych jednostek-krótkoterminowe (nota 3.13)	według skorygowanej ceny nabycia	n/d
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	według skorygowanej ceny nabycia	n/d
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.16)	według wartości godziwej przez wynik finansowy	poziom 1
Należności od jednostek powiązanych (nota 3.13)	według skorygowanej ceny nabycia	n/d
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.13)	według skorygowanej ceny nabycia	n/d
Instrumenty pochodne (nota 3.10)	według wartości godziwej przez wynik finansowy	poziom 1
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (nota 3.9)	według wartości godziwej przez wynik finansowy	poziom 1

Zobowiązania finansowe	Metoda wyceny	Poziom wartości godziwej
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.19)	według skorygowanej ceny nabycia	n/d
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych (nota 3.23)	według skorygowanej ceny nabycia	n/d
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek-krótkoterminowe (nota 3.23)	według skorygowanej ceny nabycia	n/d
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek-długoterminowe	według skorygowanej ceny nabycia	n/d
Zobowiązania z tytułu leasingu (nota 3.20)	według skorygowanej ceny nabycia	n/d
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.19)	według skorygowanej ceny nabycia	n/d
Instrumenty pochodne (nota 3.10)	według wartości godziwej przez wynik finansowy	poziom 1

3.16. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Środki pieniężne w kasie i w banku	405 061	410 593
Krótkoterminowe depozyty bankowe	93 126	27 189
Środki pieniężne ogółem	498 187	437 782
Należne odsetki od depozytów bankowych	111	3
Razem środki pieniężne i ekwiwalenty	498 298	437 785

Efektywna stopa procentowa krótkoterminowych depozytów bankowych wyniosła w 2022 roku dla złotego 4,16%, dla dolara amerykańskiego 2,62%, dla euro 1,05%, dla funta brytyjskiego 2,64%, a dla reala brazylijskiego 7,7%. Przeciętny termin wymagalności depozytów wyniósł dla złotego 17 dni, dla dolara amerykańskiego 28 dni, dla euro 29 dni, dla funta brytyjskiego 26 dni, a dla reala brazylijskiego 219 dni. Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych w skład środków pieniężnych wchodziły środki pieniężne w kasie i depozyty. Kredyt w rachunku bieżącym jest ujmowany w działalności finansowej.

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
--	--------------------	--------------------

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania

depozyty kaucyjne złożone przez spółki Grupy Comarch w związku z zawartymi umowami najmu oraz gwarancjami bankowymi	-	-
środki finansowe otrzymane na realizację projektów dofinansowywanych dotacją	-	40
środki na wyodrębnionym rachunku ZFŚS	1 459	1 160
środki na zabezpieczenie linii kredytowych	1 982	1 943
środki pieniężne na rachunkach VAT	4 734	4 175
Razem	8 175	7 318

3.17. Kapitał zakładowy

	Ilość akcji (szt.)	Akcje zwykłe i uprzywilejowane	Akcje własne	Razem
Stan na 1 stycznia 2021	8 133 349	8 133 349	-	8 133 349
Stan na 31 grudnia 2021	8 133 349	8 133 349	-	8 133 349
Stan na 31 grudnia 2022	8 133 349	8 133 349	-	8 133 349

Wartość nominalna każdej akcji wynosi 1 PLN.

Na kapitał zakładowy Comarch S.A. składa się:

- 864 800 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A,
- 75 200 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 883 600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B,
- 56 400 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 3 008 000 akcji zwykłych na okaziciela serii C,

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

- 1 200 000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 638 600 akcji zwykłych na okaziciela serii E,
- 125 787 akcji zwykłych na okaziciela serii G,
- 102 708 akcji zwykłych na okaziciela serii G3,
- 563 675 akcji zwykłych na okaziciela serii H,
- 441 826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2,
- 91 041 akcji zwykłych na okaziciela serii J2,
- 73 953 akcji zwykłych na okaziciela serii K3,
- 7 759 akcji zwykłych na okaziciela serii L1.

Akcje imienne serii A i B są uprzywilejowane co do głosu w ten sposób, że na każdą akcję przypada 5 głosów na Walnym Zgromadzeniu. Zamiana akcji imiennych na akcje na okaziciela jest dopuszczalna. W przypadku zamiany akcji imiennych na akcje na okaziciela tracą one wszelkie uprzywilejowanie. Zbycie akcji imiennej uprzywilejowanej powoduje wygaśnięcie związanego z nią uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu. Nie powoduje wygaśnięcia uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu:

a) zbycie na rzecz osób będących akcjonariuszami Spółki na dzień 18 marca 1998 r.,

b) zbycie na rzecz zstępnych zbywcy,

c) przejście własności akcji imiennej w wyniku spadkobrania,

d) zbycie na rzecz osoby prawnej prawa polskiego albo obcego albo jednostki organizacyjnej nie posiadającej osobowości prawnej prawa polskiego albo obcego, w tym w szczególności na rzecz ułomnej osoby prawnej prawa polskiego albo obcego („Struktura”) kontrolowanej w rozumieniu art. 8 ust. 5 Statutu wyłącznie przez akcjonariusza wnoszącego (zbywającego) akcje imienne uprzywilejowane do Struktury („Akcjonariusz Wnoszący”) albo (współ)kontrolowanej wyłącznie przez wstępnych, zstępnych, rodzeństwo lub małżonka Akcjonariusza Wnoszącego albo wyłącznie przez niektóre lub wszystkie z tych osób („Osoba bądź Osoby Bliskie”) i Akcjonariusza Wnoszącego łącznie („Struktura Kontrolowana”) oraz zbycie akcji imiennych uprzywilejowanych przez jedną Strukturę Kontrolowaną na rzecz innej Struktury Kontrolowanej.

Zbycie akcji imiennych wymaga zgody Zarządu udzielonej w formie pisemnej. Zbycie akcji bez zgody Zarządu jest możliwe na warunkach określonych w Statucie Comarch S.A. Akcje na okaziciela mają prawo do 1 głosu na WZA. Zamiana akcji na okaziciela na akcje imienne nie jest dopuszczalna.

3.17.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A. według stanu na dzień sporządzenia raportu

Wg stanu na dzień sporządzenia raportu:

- Janusz Filipiak posiada 1 997 027 akcji (24,55% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniają do 5 569 027 głosów na WZA, co stanowi 36,82% wszystkich głosów na WZA;
- Elżbieta Filipiak posiada 846 000 akcji (10,40% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniają do 4 230 000 głosów na WZA, co stanowi 27,96% wszystkich głosów na WZA;
- Fundusze Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny i Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny zarządzane przez Nationale-Nederlanden PTE S.A. posiadają łącznie 846 571 akcji Comarch SA (10,41% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniają do 846 571 głosów na WZA Spółki

(5,60%), w tym Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny zarządzany przez Nationale-Nederlanden PTE S.A. posiada 843 071 akcji Comarch SA (10,37% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniają do 843 071 głosów na WZA Spółki (5,57%);

- Fundusze Generali OFE, Generali DFE, NNLife OFE i NNLife DFE posiadają łącznie 829 183 głosy na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki, co stanowi 10,19% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz 829 183 głosy na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki, co stanowi 5,48% udziału w ogólnej liczbie głosów; w tym NNLife OFE posiada 771 954 akcji stanowiących 9,49% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz 771 954 głosy na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki, co stanowi 5,10% udziału w ogólnej liczbie głosów.

*) w czwartym kwartale 2022 roku MetLife PTE S.A. została zastąpiona przez NNLife PTE S.A.

3.17.2. Zmiany w stanie kapitału zakładowego w 2022 roku

W dniu 25 marca 2022 r. Zarząd Comarch S.A. otrzymał od osoby pełniącej obowiązki zarządcze (Paweł Prokop) powiadomienie o transakcjach, o których mowa w art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku. Powiadomienia dotyczyły transakcji sprzedaży w dniach 3-22 marca 2022 r. 7 512 sztuk akcji zwykłych na okaziciela oraz transakcji zakupu w dniu 15 marca 2022 r. 12 sztuk akcji na okaziciela. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-2-2022](#) z dnia 25 marca 2022 r.

3.17.3. Zmiany w stanie kapitału zakładowego po dacie bilansu

Otrzymanie powiadomienia o przekroczeniu progu 5% w kapitale zakładowym oraz ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki Comarch S.A.

W dniu 3 lutego 2023 Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-2-2023](#) o otrzymaniu powiadomienia od Generali Powszechnie Towarzystwo Emerytalne S.A. (zwanego dalej: „Towarzystwem”) zarządzającego Generali Otwartym Funduszem Emerytalnym (zwanym dalej: „Generali OFE”) oraz Generali Dobrowolnym Funduszem Emerytalnym (zwanym dalej: „Generali DFE”), że w wyniku przejęcia zarządzania NNLife Otwartym Funduszem Emerytalnym (zwanym dalej: „NNLife OFE”) oraz NNLife Dobrowolnym Funduszem Emerytalnym (zwanym dalej: „NNLife DFE”) w dniu 1 lutego 2023 roku udział w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Comarch S.A. na rachunkach funduszy Generali OFE, Generali DFE, NNLife OFE oraz NNLife DFE przekroczył próg 5%.

Zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami Fundusze Generali OFE, Generali DFE, NNLife OFE i NNLife DFE posiadają łącznie 829 183 akcje, co stanowi 10,19% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz 829 183 głosy na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki, co stanowi 5,48% udziału w ogólnej liczbie głosów; w tym NNLife OFE posiada 771 954 akcje stanowiące 9,49% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz 771 954 głosy na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki, co stanowi 5,10% udziału w ogólnej liczbie głosów.

3.18. Pozostałe kapitały**3.18.1. Kapitały akcjonariuszy Spółki dominującej**

	Kapitał z tytułu zmiany struktury własnościowej	Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	Kapitał inwestycyjny i na pokrycie zobowiązań wobec budżetu	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Pozostałe kapitały	Ogółem
1 stycznia 2021 r.	(5 185)	25 140	745	84 446	37 895	143 041
Zmiana struktury własnościowej	-	-	-	-	-	-
31 grudnia 2021 r.	(5 185)	25 140	745	84 446	37 895	143 041
1 stycznia 2022 r.	(5 185)	25 140	745	84 446	37 895	143 041
Zmiana struktury własnościowej	-	-	-	-	-	-
31 grudnia 2022 r.	(5 185)	25 140	745	84 446	37 895	143 041

W dniu 28 czerwca 2022 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło Uchwałę nr 9 w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy 1.01.2021 - 31.12.2021. Walne Zgromadzenie postanowiło, że wypracowany w roku obrotowym od 1 stycznia 2021 do 31 grudnia 2021 zysk netto w kwocie 78 048 106,62 PLN (słownie: siedemdziesiąt osiem milionów czterdzieści osiem tysięcy sto sześć złotych 62/100) został podzielony w ten sposób, że:

- 1) część zysku netto w kwocie 32 533 396 PLN (słownie: trzydzieści dwa miliony pięćset trzydzieści trzy tysiące trzysta dziewięćdziesiąt sześć złotych) została przeznaczona na wypłatę dywidendy. Dywidendę w kwocie 4,00 PLN (słownie: cztery złote) za jedną akcję otrzymały osoby będące akcjonariuszami Spółki w dniu 11 lipca 2022 roku (dzień dywidendy), a dywidenda miała zostać wypłacona w dniu 20 lipca 2022 roku;
- 2) pozostała część zysku netto w kwocie 45 514 710,62 PLN (słownie: czterdzieści pięć milionów pięćset czternaście tysięcy siedemset dziesięć złotych 62/100) została przekazana na kapitał zapasowy.

Dywidenda została wypłacona w terminie.

Zarząd Comarch S.A. do dnia publikacji niniejszego raportu nie podjął decyzji odnośnie propozycji podziału zysku za 2022 rok.

3.18.2. Kapitały przypadające udziałom niedającym kontroli

1 stycznia 2021 r.	18 508
Wynik jednostek zależnych przeznaczony dla komplementariuszy spoza Grupy Comarch	-
Udział w wyniku MKS Cracovia	(7 049)
Udział w wyniku CAMS)	(7)
Różnice)	(2)
31 grudnia 2021 r.	11 450
1 stycznia 2022 r.	11 450
Wynik jednostek zależnych przeznaczony dla komplementariuszy spoza Grupy Comarch	-
Udział w wyniku MKS Cracovia SSA	(9 271)
Udział w wyniku CAMS AG	(5)
Różnice kursowe	(3)
31 grudnia 2022 r.	2 171

Prezentujemy dane jednostki zależnej MKS Cracovia SSA. W pozostałych jednostkach zależnych udziały niekontrolujące są nieistotne.

Nazwa Spółki: MKS Cracovia SSA,

Główne miejsce prowadzenia działalności i kraj rejestracji jednostki: Polska

Proporcja udziałów własnościowych posiadanych przez udziały niekontrolujące: 33,89%,

Proporcja praw głosu posiadanych przez udziały niekontrolujące, jeżeli różni się od proporcji posiadanych udziałów własnościowych: 33,89%,

Wynik finansowy przypisany udziałom niekontrolującym jednostki zależnej w trakcie okresu sprawozdawczego: (9 276) tys. PLN.

Łączne udziały niekontrolujące jednostki zależnej na koniec okresu sprawozdawczego: 2 171 tys. PLN.

Skrócone informacje finansowe na temat jednostki zależnej Cracovia SSA

Poniżej przedstawiono podsumowanie danych finansowych istotnej jednostki zależnej, która posiada udziały niekontrolujące. Wykazane kwoty poniżej stanowią kwoty ze sprawozdań finansowych jednostek sporządzonych zgodnie z MSSF (dostosowane przez Grupę Comarch):

MKS Cracovia SSA	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Aktywa obrotowe	8 615	9 596
Aktywa trwałe	92 479	90 369
Zobowiązania krótkoterminowe	20 313	19 163
Zobowiązania długoterminowe	74 221	46 886

MKS Cracovia SSA	2022	2021
Przychody	35 594	31 263
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej	(27 356)	(20 800)
Zysk (strata) z działalności zaniechanej (po opodatkowaniu)	-	-
Zysk (strata) za rok obrotowy	(27 356)	(20 800)
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy	-	-
Całkowite dochody razem za rok obrotowy	-	-

3.19. Kredyty i pożyczki

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Długoterminowe	127 475	104 564
Kredyty nieodnawialne	127 475	104 385
Kredyty odnawialne	-	-
Pożyczki	-	179
Krótkoterminowe	44 732	40 443
Kredyty nieodnawialne	41 062	38 554
Kredyty odnawialne	-	-
Pożyczki	3 670	1 889
Kredyty, pożyczki ogółem	172 207	145 007

Wartość zobowiązań z tytułu kredytów została ujęta w wysokości zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wartość godziwa zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek nie jest istotnie różna od wartości bilansowej.

W okresie 2022 roku wartość spłaconego kapitału od nieodnawialnych kredytów bankowych i pożyczek oraz innych zobowiązań finansowych od podmiotów spoza Grupy Comarch wyniosła 58 603 tys. PLN. W okresie 2022 roku spółka Comarch SA uruchomiła kredyty bankowe i pożyczki od podmiotów spoza Grupy Comarch w wysokości 81 915 tys. PLN. Na dzień bilansowy Grupa Comarch nie wykorzystywała kredytów w rachunku bieżącym.

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki nieterminowej spłaty kapitału lub odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek, ani nie zostały naruszone inne warunki umów kredytów i pożyczek, uprawniające kredytodawcę do żądania wcześniejszej spłaty kredytu lub pożyczki.

Obciążenie kredytów Grupy Comarch ryzykiem stopy procentowej dotyczy kredytów oprocentowanych w oparciu o zmienną stopę procentową. Grupa Comarch prowadzi optymalizacje kosztów odsetkowych poprzez stały monitoring struktury stóp procentowych i odpowiednie dopasowanie bazowej stopy procentowej kredytu lub transakcje zabezpieczające IRS.

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Obciążenie kredytów i pożyczek Grupy Comarch ryzykiem stopy procentowej	do 1 roku	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Stan na 31 grudnia 2021 r.				
Kredyty i pożyczki	40 443	82 406	22 158	145 007
Stan na 31 grudnia 2022 r.				
Kredyty i pożyczki	44 732	118 666	8 809	172 207

Struktura zapadalności kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych długoterminowych	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Od 1 do 2 lat	30 886	35 761
Od 2 do 5 lat	87 780	46 645
Powyżej 5 lat	8 809	22 158
	127 475	104 564

Struktura walutowa wartości bilansowej kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
W walucie polskiej	3 670	2 049
W EUR (równowartość w PLN)	168 537	142 958
	172 207	145 007

Efektywne stopy procentowe na dzień bilansowy	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Kredyty bankowe i pożyczki	2,58%	0,98%

3.19.1. Nieodnawialne kredyty bankowe i pożyczki

Kredytobiorca	Instytucja finansująca	Kwota kredytu /pożyczki wg umowy		Zobowiązanie na dzień bilansowy				Warunki oprocentowania	Termin ostatecznej spłaty	Zabezpieczenia
		Kwota	Waluta	Kwota	Waluta	Kwota	Waluta			
Comarch S.A.	BNP Paribas Bank Polska S.A.	44 000	PLN	1 084	EUR	5 083	PLN	EURIBOR1M + marża banku IRS do 29-07-2024	29.07.2024	hipoteka na budynku SSE4, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku, weksel in blanco, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Budynek biurowy SSE4 w Krakowie				(wobec 1 696 na 31 grudnia 2021)		(wobec 7 801 na 31 grudnia 2021)				
Comarch S.A.	Bank Polska Kasa Opieki S.A.	13 323	EUR	1 528	EUR	7 168	PLN	EURIBOR1M + marża banku IRS do 30-11-2023	30.11.2023	hipoteka na budynku SSE6, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku, cesja praw z gwarancji należytego wykonania oraz gwarancji rękoma, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Budynek biurowy SSE6 w Krakowie				(wobec 3 190 na 31 grudnia 2021)		(wobec 14 674 na 31 grudnia 2021)				

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Comarch S.A.	Bank Handlowy w Warszawie S.A.	13 333	EUR	8 179 (wobec 9 759 na 31 grudnia 2021)	EUR	38 358 (wobec 44 886 na 31 grudnia 2021)	PLN	EURIBOR1M + marża banku IRS do 29-02-2028	29.02.2028	hipoteka na budynku SSE7, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A.	DNB Bank Polska S.A.	2 531	EUR	0 (wobec 701 na 31 grudnia 2021)	EUR	0 (wobec 3 222 na 31 grudnia 2021)	PLN	EURIBOR1M + marża banku	25.02.2022	zastaw rejestrowy na środkach trwałych będących przedmiotem finansowania, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej finansowanych środków trwałych, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Bonus Development sp. z o.o. SK-A	Bank Polska Kasa Opieki S.A.	9 262	EUR	4 769 (wobec 5 402 na 31 grudnia 2021)	EUR	22 367 (wobec 24 843 na 31 grudnia 2021)	PLN	EURIBOR1M + marża banku IRS do 31-05-2030	31.05.2030	hipoteka na budynku biurowym w Łodzi, oświadczenie Bonus Development sp. z o.o. SK-A o poddaniu się egzekucji, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku biurowego w Łodzi, cesja praw z gwarancji należytego wykonania oraz z gwarancji rękopis, cesja praw z umowy dzierżawy finansowanej nieruchomości zawartej z Comarch S.A., poręczenie Comarch S.A., oświadczenie o poddaniu się egzekucji Comarch S.A.
Comarch S.A.S, Comarch S.A.	BNP Paribas Bank Polska S.A	8 000	EUR	0 (wobec 2 291 na 31 grudnia 2021)	EUR	0 (wobec 10 538 na 31 grudnia 2021)	PLN	EURIBOR3M + marża banku	18.09.2023	hipoteka na drugim miejscu na nieruchomości Comarch S.A. (Kraków, ul. prof. Michała Życzkowskiiego 23, bud. SSE4), oświadczenie Comarch S.A. o poddaniu się egzekucji, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku SSE4
Comarch S.A.	CaixaBank S.A. Oddział w Polsce	3 500	EUR	701 (wobec 1 634 na 31 grudnia 2021)	EUR	3 289 (wobec 7 515 na 31 grudnia 2021)	PLN	EURIBOR1M + marża banku	23.08.2023	oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A.	CaixaBank S.A. Oddział w Polsce	2 300	EUR	1 490 (wobec 2 060 na 31 grudnia 2021)	EUR	6 990 (wobec 9 475 na 31 grudnia 2021)	PLN	EURIBOR1M + marża banku	29.06.2025	oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A.	CaixaBank S.A. Oddział w Polsce	14 500	EUR	14 513 (wobec 0 na 31 grudnia 2021)	EUR	68 064 (wobec 0 na 31 grudnia 2021)	PLN	EURIBOR1M + marża banku	31.12.2026	oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A.	IBM Global Financing Polska sp. z o.o.	12 980	PLN			0 (wobec 71 na 31 grudnia 2021)	PLN	stałe	01.03.2022	brak
Comarch Polska S.A.	IBM Global Financing Polska sp. z o.o.	3 475	PLN			0 (wobec 379 na 31 grudnia 2021)	PLN	stałe	01.05.2022	poręczenie Comarch S.A.
Comarch S.A.	IBM Global Financing Polska sp. z o.o.	3 139	PLN			0 (wobec 284 na 31 grudnia 2021)	PLN	stałe	01.05.2022	brak

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Comarch S.A.	IBM Global Financing Polska sp. z o.o.	1 825	PLN			0 (wobec 152 na 31 grudnia 2021)	PLN	stałe	01.03.2022	brak
Comarch S.A.	IBM Global Financing Polska sp. z o.o.	2 145	PLN			89 (wobec 1 162 na 31 grudnia 2021)	PLN	stałe	01.02.2023	brak
Comarch S.A.	IBM Global Financing Polska sp. z o.o.	3 941	PLN			1 971 (wobec 0 na 31 grudnia 2021)	PLN	stałe	01.07.2023	brak
Comarch S.A.	IBM Global Financing Polska sp. z o.o.	9 661	PLN			1 610 (wobec 0 na 31 grudnia 2021)	PLN	stałe	01.03.2023	brak
Comarch S.A.	PKO Leasing S.A.	5 000	EUR	3671 (wobec 4 345 na 31 grudnia 2021)	EUR	17 218 (wobec 19 985 na 31 grudnia 2021)	PLN	stałe	29.02.2028	weksel in blanco, zastaw rejestrowy na Przedmiocie Finansowania, cesja z polisy ubezpieczeniowej Przedmiotu Finansowania
CABINET CONSEIL EN STRATEGIE INFORMATIQUE S.A.S. (2CSI)	HSBC	200	EUR	0 (wobec 4 na 31 grudnia 2021)	EUR	0 (wobec 20 na 31 grudnia 2021)	PLN	stałe	01.01.2022	poręczenie
finansowanie działalności bieżącej										

3.19.2. Odnowialne kredyty bankowe

Grupa Comarch posiada następujące limity odnowialnych kredytów w rachunku bieżącym:

Kredytobiorca	Instytucja finansująca	Kwota kredytu /pożyczki wg umowy		Zobowiązanie na dzień bilansowy				Warunki oprocentowania	Termin ostatecznej spłaty	Zabezpieczenia
		Kwota	Waluta	Kwota	Waluta	Kwota	Waluta			
Przedmiot finansowania										
Comarch S.A.	BNP Paribas Bank Polska S.A	30 000	PLN	0	PLN	0	PLN	WIBOR1M + marża banku	28.02.2023	weksel in blanco
Comarch S.A.	Bank Polska Kasa Opieki S.A.	27 835	PLN	0	PLN	0	PLN	WIBOR1M + marża banku	30.06.2023	oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A.	CaixaBank S.A. Oddział w Polsce	30 000	PLN	0	PLN	0	PLN	WIBOR1M + marża banku	31.05.2023	oświadczenie o poddaniu się egzekucji

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Linie kredytowe w rachunku bieżącym i kredyty odnowialne, w tym:	87 835	80 000
Wykorzystane na dzień bilansowy	-	-
Dostępne na dzień bilansowy	87 835	80 000

3.19.3. Zmiany w zakresie zobowiązań kredytowych i leasingowych

	BO 2021	Zmniejszenia	Zwiększenia	Efekt różnic kursowych	BZ 2021
Pożyczki i kredyty	156 936	45 080	33 320	(169)	145 007
Zobowiązania leasingowe	94 287	23 464	20 057	1 558	92 438
Razem	251 223	68 544	53 377	1 389	237 445

	BO 2022	Zmniejszenia	Zwiększenia	Efekt różnic kursowych	BZ 2022
Pożyczki i kredyty	145 007	58 603	81 915	3 888	172 207
Zobowiązania leasingowe	92 438	24 831	23 871	(152)	91 326
Razem	237 445	83 434	105 786	3 736	263 533

3.20. Zobowiązania z tytułu leasingu

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Leasing środków transportu i sprzętu IT	1 156	1 318
Najem	62 261	63 227
Użytkowanie wieczyste	27 909	27 893
Część krótkoterminowa	21 099	21 023
Część długoterminowa	70 227	71 415
Razem	91 326	92 438

Struktura wiekowa zobowiązań z tytułu leasingu

	do 1 roku	2-5 lat	> 5 lat	Razem
Leasing środków transportu i sprzętu IT	671	485	-	1 156
Najem	20 353	36 589	5 319	62 261
Użytkowanie wieczyste	75	331	27 503	27 909
Razem	21 099	37 405	32 822	91 326

Zmiany zobowiązań z tytułu leasingu

	2022	2021
BO	92 438	94 287
Zwiększenia	23 871	21 615
- nowe umowy i modyfikacje umów dotychczasowych	20 478	17 905
- odsetki efektywne	3 393	2 152
- różnice kursowe	-	1 558
Zmniejszenia	24 983	23 464
- przepływy zrealizowane	24 831	23 464
- różnice kursowe	152	-
BZ	91 326	92 438

3.21. Pozostałe zobowiązania finansowe

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Zobowiązania z tytułu dywidendy	-	-
Część krótkoterminowa	-	-
Część długoterminowa	-	-
Zobowiązania z tytułu weksli	-	5 450
Część krótkoterminowa	-	-
Część długoterminowa	-	5 450
Razem	-	5 450

Na dzień 31 grudnia 2021 r. pozostałe zobowiązania finansowe dotyczyły weksli w spółce Bonus Management sp. z o.o. SK-A oraz weksli w spółce Bonus Management sp. z o.o. II ACTIVIA SK-A. Weksle zostały wykupione w roku 2022. Na dzień 31 grudnia 2022 r. nie ma pozostałych zobowiązań finansowych.

3.22. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia

	Koszty dotyczące okresu bieżącego, które zostaną poniesione w przyszłości	Rezerwy na koszty kontraktów	Rezerwy na kary umowne i inne roszczenia	Rezerwy na urlopy	Rezerwy na nagrody pieniężne	Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2021 r.	3 339	13 545	12 308	43 542	122 887	1 803	197 424
Zmiana:	1 690	(2 947)	289	5 311	(18 482)	602	(13 537)

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

- utworzenie rezerw	13 422	13 118	6 767	30 960	117 223	794	182 284
- wykorzystanie rezerw	(11 732)	(16 065)	(6 478)	(25 649)	(135 705)	(192)	(195 821)
Stan na 31 grudnia 2021 r.	5 029	10 598	12 597	48 853	104 405	2 405	183 887
Część krótkoterminowa	5 029	10 598	12 597	48 853	104 405	-	181 482
Część długoterminowa	-	-	-	-	-	2 405	2 405
Stan na 1 stycznia 2022 r.	5 029	10 598	12 597	48 853	104 405	2 405	183 887
Zmiana:	(106)	(1 486)	(411)	6 415	27 870	844	33 126
- utworzenie rezerw	14 590	7 776	4 168	30 228	129 661	1 252	187 675
- wykorzystanie rezerw	(14 696)	(9 262)	(4 579)	(23 813)	(101 791)	(408)	(154 549)
Stan na 31 grudnia 2022 r.	4 923	9 112	12 186	55 268	132 275	3 249	217 013
Część krótkoterminowa	4 923	9 112	12 186	55 268	132 275	-	213 764
Część długoterminowa	-	-	-	-	-	3 249	3 249

Wszystkie rezerwy zostały obliczone w oparciu o wiarygodny szacunek dokonany na dzień bilansowy. Koszty okresu bieżącego dotyczą głównie rezerw utworzonych na koszty niezbędne do poniesienia w związku z działalnością bieżącą, z tytułu badania sprawozdań finansowych, kosztów archiwizacji i innych administracyjnych oraz rozliczeń z tytułu kart kredytowych. Rezerwy na koszty kontraktów dotyczą rozpoznania przewidywanych strat na kontraktach.

Struktura łącznej kwoty rezerw:

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Długoterminowe	3 249	2 405
Krótkoterminowe	213 764	181 482

3.23. Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Zobowiązania handlowe	75 861	51 956
Zaliczki otrzymane na poczet usług i dostaw	5 361	5 172
Zobowiązania handlowe i pozostałe wobec podmiotów powiązanych	355	350
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych obciążeń podatkowych	98 083	93 597

Zobowiązania inwestycyjne	3 730	12 948
Przychody przyszłych okresów	42 291	39 134
Pozostałe zobowiązania	6 548	6 355
Fundusze specjalne (ZFŚS i Zakładowy Fundusz Mieszkaniowy)	1 655	1 291
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	43 848	34 953
Razem	277 732	245 756

Wartość godziwa zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej.

3.24. Zobowiązania warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2022 r. wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie Comarch S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 62 409 tys. PLN, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2021 r. ich wartość wynosiła 83 505 tys. PLN.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie Grupy Comarch Software und Beratung wynosiła 439 tys. EUR (tj. 2 057 tys. PLN), podczas gdy na dzień 31 grudnia 2021 r. ich wartość wynosiła 438 tys. EUR (tj. 2 017 tys. PLN) (obejmują gwarancje wystawione na zlecenie dawnej spółki Comarch AG).

Comarch S.A. udzieliła oświadczeń o możliwości udzielenia wsparcia finansowego („*letter of comfort*”) dla spółek zależnych: Comarch R&D S.A.S. bezterminowo, Comarch Argentina S.A. bezterminowo, Comarch Malaysia SDN. BHD. bezterminowo, Comarch Healthcare S.A. bezterminowo, Comarch Middle East FZ-LLC bezterminowo, Comarch Japan KK bezterminowo, Comarch S.A.S bezterminowo, MKS Cracovia SSA do 30 czerwca 2024 roku.

Przyznane linie kredytowe na finansowanie działalności bieżącej (gwarancje, akredytywy, kredyt w rachunku bieżącym)	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Linie kredytowe*	192 280	206 439
Razem	192 280	206 439

(*) zawierają linie kredytowe w rachunku bieżącym opisane w pkt 3.19.

Grupa Comarch jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych, w których potencjalna, łączna kwota roszczeń stron trzecich wynosi 31 806 tys. PLN, z czego kwota 2 406 tys. PLN jest objęta rezerwami ujętymi w bilansie na 31 grudnia 2022 r. W 2022 roku Grupa Comarch utworzyła rezerwy na roszczenia objęte postępowaniami sądowymi na kwotę 568 tys. PLN, natomiast rozwiązała rezerwy z tego tytułu w kwocie 331 tys. PLN.

Grupa Comarch pozostaje w sprawach spornych nieobjętych postępowaniami sądowymi, w których potencjalna, łączna kwota roszczeń stron trzecich wynosi 15 913 tys. PLN, z czego kwota 3 903 tys. PLN jest objęta rezerwami ujętymi w bilansie na 31 grudnia 2022 r. W 2022 roku Grupa Comarch utworzyła rezerwy na roszczenia objęte sprawami spornymi nieobjętymi postępowaniami sądowymi na kwotę 1 046 tys. PLN, natomiast rozwiązała rezerwy z tego tytułu na kwotę 1 027 tys. PLN.

Według Zarządów spółek Grupy Comarch, w oparciu o opinie doradców prawnych, nie istnieją okoliczności wskazujące na konieczność utworzenia rezerw na pozostałe roszczenia objęte aktualnie postępowaniami sądowymi oraz sprawami spornymi, nieobjęte postępowaniami sądowymi.

W związku z prowadzonymi postępowaniami sądowymi w 2022 roku Grupa Comarch utworzyła nowe odpisy aktualizujące wartość należności na kwotę 691 tys. PLN.

3.25. Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży podane w niniejszej nocie zostały zaprezentowane wg lokalizacji rynków odmiennie niż w nocie 3.2, gdzie są zaprezentowane wg lokalizacji działalności.

3.25.1. Przychody ze sprzedaży - struktura geograficzna

	2022	%	2021	%	2020	%
Kraj (Polska)	780 805	42,0	686 900	42,2	637 943	41,5
DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria)	303 555	16,3	275 808	17,0	288 691	18,8
Pozostałe kraje	774 355	41,7	664 441	40,8	610 119	39,7
Razem	1 858 715	100,0	1 627 149	100,0	1 536 753	100,0

3.25.2. Struktura sprzedaży według odbiorców

	2022	%	2021	%	2020	%
Telekomunikacja, media, IT	446 826	24,0	406 082	25,0	308 041	20,0
Finanse i bankowość	261 826	14,1	226 343	13,9	259 151	16,9
Handel i usługi	256 362	13,8	245 813	15,1	231 684	15,1
Przemysł i utilities	229 941	12,4	181 558	11,2	179 019	11,6
Sektor publiczny	159 979	8,6	133 821	8,2	154 541	10,1
MSP - Polska	294 033	15,8	239 459	14,7	206 169	13,4
MSP - DACH	109 161	5,9	104 034	6,4	122 146	7,9
Medycyna	58 103	3,1	62 488	3,8	40 820	2,7
Pozostałe	42 484	2,3	27 551	1,7	35 182	2,3
Razem	1 858 715	100,0	1 627 149	100,0	1 536 753	100,0

3.25.3. Struktura sprzedaży wg rodzaju

	2022	%	2021	%	2020	%
Usługi informatyczne	1 429 735	76,9	1 247 887	76,7	1 175 323	76,5
Oprogramowanie własne	308 971	16,6	264 588	16,3	259 952	16,9
Oprogramowanie obce	13 367	0,7	15 705	1,0	18 219	1,2

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Wyroby gotowe	21 160	1,1	14 997	0,9	13 104	0,8
Sprzęt komputerowy	12 927	0,7	22 050	1,3	18 597	1,2
Usługi medyczne	24 301	1,3	31 650	2,0	12 452	0,8
Pozostałe	48 254	2,7	30 272	1,8	39 106	2,6
Razem	1 858 715	100,0	1 627 149	100	1 536 753	100,0

3.26. Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów

I/1 Koszty wg rodzaju	12 miesięcy 2022	12 miesięcy 2021
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	93 796	92 099
Koszty świadczeń pracowniczych	1 099 475	972 639
Zmiana stanu produktów i produkcji w toku	63 327	(1 239)
Zużycie surowców i materiałów pomocniczych	43 459	35 242
Usługi obce	239 080	191 257
Podatki i opłaty	17 091	14 668
Pozostałe koszty	68 956	50 197
Koszty sprzedanych produktów, usług, marketingu i dystrybucji oraz koszty ogólnego zarządu, w tym:	1 625 184	1 354 863
- koszt wytworzenia	1 274 622	1 068 219
- koszty sprzedaży	193 296	152 545
- koszty ogólne	143 044	129 887
- różnice kursowe od zobowiązań	14 222	4 212
I/2 Koszt sprzedanych towarów i materiałów	80 075	75 337
I/3 Koszty realizacji prac w ramach projektów unijnych	640	535
I/4 Łączne koszty sprzedanych produktów, usług, marketingu, ogólnego zarządu, towarów i materiałów oraz realizacji prac w ramach projektów unijnych	1 705 899	1 430 735
II. Koszty świadczeń pracowniczych	12 miesięcy 2022	12 miesięcy 2021
Koszty wynagrodzeń	926 012	826 468
Koszty ubezpieczeń społecznych	154 461	132 213
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	2 941	2 160
Szkolenia	3 038	1 897
Koszty BHP	1 967	1 797
Pozostałe	11 056	8 104
Razem	1 099 475	972 639

3.27. Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne i zyski	12 miesięcy 2022	12 miesięcy 2021
Otrzymane odszkodowania komunikacyjne	266	123
Przedawnione zobowiązania	262	-
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności	13 140	15 763
Otrzymane kary umowne	-	51
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	12 234	1 883
Zwrot podatku VAT	110	86
Dotacje	2 007	2 366

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Umorzenie zobowiązań	115	-
Inne	2 991	1 232
Razem	31 125	21 504

3.28. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne i straty	12 miesięcy 2022	12 miesięcy 2021
Odpis aktualizujący wartość aktywów (utrata wartości)	621	283
Składki członkowskie	943	674
Darowizny	906	1 161
Strata ze zbycia i likwidacji aktywów trwałych	209	174
Odpis aktualizujący wartość należności	31 557	20 690
Odszkodowania	196	112
Inne	1 903	7 597
Razem	36 335	30 691

3.29. Koszty finansowe – netto

Koszty finansowe - netto	12 miesięcy 2022	12 miesięcy 2021
Koszty odsetek, w tym:	(5 275)	(3 953)
- odsetki od pożyczek i kredytów	(2 196)	(1 759)
- odsetki od zobowiązań leasingowych	(3 393)	(2 152)
- inne	314	(42)
Zyski z odsetek od lokat	5 713	60
Zyski/(straty) ze zbycia aktywów finansowych	(10 559)	(1 516)
Zysk/(strata) ze zbycia papierów wartościowych	(1 117)	360
Zyski/(straty) różnice kursowe netto (nota 3.31)	(1 058)	2 046
Wycena wartości godziwej instrumentów finansowych i inwestycji	18 523	(7 923)
Inne, w tym:	(466)	(2 011)
- pozostałe	(466)	(2 011)
Razem	5 761	(12 937)

3.30. Podatek dochodowy

	12 miesięcy 2022	12 miesięcy 2021
Podatek bieżący	46 524	55 225
Podatek odroczony	8 271	3 083
Razem	54 795	58 308

Podatek dochodowy od zysku brutto Grupy Comarch przed opodatkowaniem, różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą uzyskano by stosując średnią ważoną stawkę podatku mającą zastosowanie do zysków konsolidowanych spółek:

	12 miesięcy 2022	12 miesięcy 2021
Zysk brutto skonsolidowany przed opodatkowaniem	153 367	174 290
Różnice pomiędzy zyskiem brutto a podstawą opodatkowania:		
- korekty konsolidacyjne	133 566	21 185
- wyłączenia strat spółek konsolidowanych	75 676	73 370
Suma zysków brutto jednostek konsolidowanych (nominalna podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym przy założeniu zgodności zysku bilansowego z podstawą opodatkowania)	362 609	268 845
Podatek wyliczony stawką nominalną od zysku brutto	70 946	55 363
Wielkość nominalnej stawki podatkowej	19,57%	20,59%
Trwałe i przejściowe różnice pomiędzy zyskiem brutto a rzeczywistą podstawą opodatkowania, w tym:	(141 411)	(21 437)
- wykorzystanie uprzednio rozpoznanych strat podatkowych	(49 596)	(8 531)
- inne różnice pomiędzy podstawą opodatkowania podatkiem, a zyskiem brutto	15 099	53 097
- dochód zwolniony z tytułu prowadzenia działalności w SSE	(17 586)	(39 570)
- dochody podmiotów niepodlegających opodatkowaniu	(24 437)	(19 727)
- dywidendy zwolnione z opodatkowania	(64 891)	(6 706)
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	221 198	247 408
Podatek wyliczony według stawki podatkowej w Grupie Comarch	46 524	55 225
Wielkość efektywnej stawki podatkowej	12,83%	20,54%

Władze podatkowe kraju jednostki dominującej mogą przeprowadzić kontrolę ksiąg rachunkowych i rozliczeń podatkowych w ciągu 5 lat od zakończenia roku, w którym złożono deklaracje podatkowe i obciążyć Grupę Comarch dodatkowym wymiarem podatku wraz z karami i odsetkami. W opinii Zarządu jednostki dominującej nie istnieją okoliczności wskazujące na możliwość powstania istotnych zobowiązań z tego tytułu.

3.31. Zyski (straty) kursowe – netto

Różnice kursowe powiększające (koszty)/przychody w rachunku zysków i strat uwzględnione zostały w następujących pozycjach:

	12 miesięcy 2022	12 miesięcy 2021
Przychody ze sprzedaży	13 945	8 376
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(14 221)	(4 212)
Koszty finansowe netto	(1 058)	2 046
Razem	(1 334)	6 210

3.32. Zysk na akcję

	12 miesięcy 2022	12 miesięcy 2021
Zysk netto za okres przypadający na akcjonariuszy Spółki	107 848	123 038
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	813 3349	8 133 349
Podstawowy zysk na akcję zwykłą (w PLN)	13,26	15,13
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych (w szt.)	813 3349	8 133 349
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w PLN)	13,26	15,13

Podstawowy zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2022" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r., gdzie wagą jest ilość dni. Podstawowy zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2021" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r., gdzie wagą jest ilość dni.

Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2022" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. oraz sumy średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r., gdzie wagą jest ilość dni. Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2021" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. oraz sumy średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r., gdzie wagą jest ilość dni.

3.33. Transakcje z podmiotami powiązanymi**3.33.1. Przychody ze sprzedaży towarów i usług**

	12 miesięcy 2022	12 miesięcy 2021
Przychody ze sprzedaży towarów	-	-
SolInteractive S.A.	-	-
Przychody ze sprzedaży usług	15	13
SolInteractive S.A.	15	13
Razem	15	13

Cenę usług ustala się w zależności od rodzaju transakcji według jednej z trzech metod:

- porównywalnej ceny rynkowej,
- metody koszt plus (marża przy towarach 2-3%, przy usługach 5%),
- marży od sprzedaży usług (marża w wysokości 10-40%).

3.33.2. Zakupy towarów i usług

	12 miesięcy 2022	12 miesięcy 2021
Zakupy towarów	-	-
SolInteractive S.A.	-	-
Zakupy usług	4	-
SolInteractive S.A.	4	-
ujęte w kosztach wytworzenia	4	-
ujęte w pozostałych kosztach	-	-
Razem	4	-

Cenę usług i towarów negocjuje się zwykle z podmiotami powiązanymi stosując jedna z wymienionych powyżej metod. W okresie objętym sprawozdaniem nie było żadnych istotnych transakcji z innymi niż wymienione powyżej podmiotami powiązanymi.

3.33.3. Salda rozrachunków na dzień bilansowy powstałe w wyniku sprzedaży/zakupu towarów/usług

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Należności od podmiotów powiązanych	1	1
SolInteractive S.A.	1	1
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	5	-
SolInteractive S.A.	5	-

3.33.4. Transakcje z podmiotami stowarzyszonymi i z podmiotami powiązanymi osobowo

	12 miesięcy 2022	12 miesięcy 2021
Zakupy od podmiotów powiązanych osobowo	6 533	3 606
Sprzedaż do podmiotów powiązanych osobowo	1 798	1 765
Sprzedaż nieruchomości do podmiotów powiązanych osobowo (nabytej jako towar)	6 200	-
Pożyczki i odsetki od pożyczek spłacone przez podmioty powiązane osobowo	528	55
Pożyczki i odsetki od pożyczek udzielone podmiotom powiązanym osobowo	-	-
Zakupy od podmiotów stowarzyszonych	4	-
Sprzedaż do podmiotów stowarzyszonych	15	13
Pożyczki i odsetki od pożyczek spłacone przez podmioty stowarzyszone	-	-
Pożyczki i odsetki od pożyczek udzielone podmiotom stowarzyszonym	-	-
Pożyczki i inne wpłaty otrzymane od podmiotów powiązanych osobowo	1 612*	-
Pożyczki i inne wypłaty, oraz odsetki od nich do podmiotów powiązanych osobowo	5 712**	-

*) Pozostająca po kompensacie dopłata do transakcji sprzedaży nieruchomości wniesiona przez osobę nadzorującą Comarch S.A.

***) Pozycja zawiera dokonaną poprzez kompensatę zapłatę za weksle wraz z odsetkami przez spółkę Bonus Management sp. z o.o. SK-A w kwocie 4 588 tys. PLN do osoby nadzorującej Comarch S.A. oraz zapłatę za weksle przez spółkę Bonus Management sp. z o.o. II Activia SK-A do osoby nadzorującej Comarch S.A. w kwocie 1 124 tys. PLN.

3.34. Wynagrodzenie osób zarządzających i nadzorujących w 2022 i w 2021 roku

W 2022 roku wynagrodzenia członków zarządu Comarch S.A. wyniosły 20 743 463,00 PLN. Jednostki zależne i stowarzyszone wypłaciły w 2022 roku członkom Zarządu Comarch S.A. wynagrodzenia w wysokości 11 389 758,38 PLN. W 2021 roku wynagrodzenia członków zarządu Comarch S.A. wyniosły 39 031 473,14 PLN. Jednostki zależne i stowarzyszone wypłaciły w 2021 roku członkom Zarządu Comarch S.A. wynagrodzenia w wysokości 7 719 517,96 PLN.

Wynagrodzenia podane w niniejszej nocie obejmują wynagrodzenia rzeczywiście wypłacone w 2022 roku (w tym wynagrodzenia premiove za okresy wcześniejsze, objęte rezerwami na dzień 31 grudnia 2021 r.). Wynagrodzenia nie obejmują niewypłaconych premii za rok 2022 (objętych rezerwami na dzień 31 grudnia 2022 r.).

W 2022 i 2021 roku nie było programów motywacyjnych lub premiovych opartych na kapitale Comarch S.A.

ROK 2021 (w PLN)

Lp.	Rada Nadzorcza Comarch S.A.	Wypłacone przez Comarch S.A.	Wypłacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Elżbieta Filipiak	240 600,00	1 844 412,69	2 085 012,69
2	Andrzej Pach	60 000,00	0,00	60 000,00
3	Danuta Drobnik	60 000,00	0,00	60 000,00
4	Łukasz Kalinowski	60 000,00	0,00	60 000,00
5	Joanna Krasodomska	61 383,65	0,00	61 383,65
6	Anna Pruska	61 500,00	413 556,00	475 056,00
7	Tadeusz Włudyka	30 000,00	0,00	30 000,00
Razem*		573 483,65	2 257 968,69	2 831 452,34

Lp.	Zarząd Comarch S.A.	Wypłacone przez Comarch S.A.	Wypłacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Janusz Filipiak	18 954 882,01	6 435 551,88	25 390 433,89
2	Paweł Prokop	273 218,34	259 778,19	532 996,53
3	Andrzej Przewięźlikowski	1 742 026,69	171 656,25	1 913 682,94
4	Zbigniew Rymarczyk	5 240 997,10	338 158,19	5 579 155,29
5	Konrad Tarański	1 667 732,36	341 005,26	2 008 737,62
6	Marcin Warwas	3 433 098,68	173 368,19	3 606 466,87
Razem**		31 311 955,18	7 719 517,96	39 031 473,14

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

Lp.	Zarząd Comarch S.A.	Wyplacone z zysku netto Comarch S.A. w formie dywidendy
1	Janusz Filipiak	5 991 081,00
2	Paweł Prokop	90 450,00
3	Andrzej Przewięźlikowski	0,00
4	Zbigniew Rymarczyk	102 000,00
5	Konrad Tarański	31 824,00
6	Marcin Warwas	31 824,00
Razem**		6 247 179,00

ROK 2022 (w PLN)

Lp.	Rada Nadzorcza Comarch S.A.	Wyplacone przez Comarch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Elżbieta Filipiak	270 000,00	1 871 048,57	2 141 048,57
2	Andrzej Pach	66 000,00	0,00	66 000,00
3	Danuta Drobniak	66 000,00	0,00	66 000,00
4	Robert Jasiński	36 180,00	0,00	36 180,00
5	Łukasz Kalinowski	35 000,00	0,00	35 000,00
6	Joanna Krasodomska	67 485,90	0,00	67 485,90
7	Anna Pruska	66 320,00	507 331,06	573 651,06
Razem*		606 985,90	2 378 379,63	2 985 365,53

Lp.	Zarząd Comarch S.A.	Wyplacone przez Comarch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Janusz Filipiak	1 120 425,36	9 975 422,60	11 095 847,96
2	Paweł Prokop	257 724,36	403 305,18	661 029,54
3	Andrzej Przewięźlikowski	1 122 491,36	170 417,97	1 292 909,33
4	Zbigniew Rymarczyk	3 688 380,16	319 227,42	4 007 607,58
5	Konrad Tarański	537 922,69	364 580,71	902 503,40
6	Marcin Warwas	2 626 760,69	156 804,50	2 783 565,19
Razem**		9 353 704,62	11 389 758,38	20 743 463,00

Lp.	Zarząd Comarch S.A.	Wyplacone z zysku netto Comarch S.A. w formie dywidendy
1	Janusz Filipiak	7 988 108,00
2	Paweł Prokop	90 600,00
3	Andrzej Przewięźlikowski	0,00
4	Zbigniew Rymarczyk	138 644,00
5	Konrad Tarański	42 432,00
6	Marcin Warwas	42 432,00
Razem**		8 302 216,00

Dane prezentowane są w tys. PLN, chyba że wskazano inaczej

*) Tadeusz Włudyka został odwołany z funkcji Członka Rady Nadzorczej ze skutkiem na dzień 24 czerwca 2021 r. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-9-2021](#) z dnia 24 czerwca 2021 r.

Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-9-2022](#), że w dniu 28 czerwca 2022 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło Uchwały nr 24, 25, 26, 27, 28 oraz 29 w sprawie wyboru Radu Nadzorczej Spółki. Pani Elżbieta Filipiak, Pan Andrzej Pach, Pani Danuta Drobnia, Pani Joanna Krasodomska oraz Pani Anna Pruska zostali powołani do pełnienia funkcji członków Rady Nadzorczej Comarch S.A. na kolejną kadencję. Pan Robert Jasiński został powołany do pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Comarch S.A. po raz pierwszy. Kadencja Pana Łukasza Kalinowskiego wygasła 28 czerwca 2022 r.

***) Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-8-2022](#), że w dniu 28 czerwca 2022 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło Uchwały nr 30, 31, 32, 33, 34 oraz 35 w sprawie wyboru Zarządu Spółki. Pan Janusz Filipiak, Paweł Prokop, Andrzej Przewięźlikowski, Zbigniew Rymarczyk, Konrad Tarański oraz Marcin Warwas zostali powołani do pełnienia funkcji członków Zarządu Comarch S.A. na kolejną kadencję.

Dnia 10 marca 2023 r. Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-3-2023](#) o otrzymaniu informacji o śmierci Członka Zarządu Comarch S.A., Pana Pawła Prokopa. W związku z powyższym z dniem 10 marca 2023 r. wygasł mandat Pana Pawła Prokopa na stanowisku Wiceprezesa Zarządu Spółki Comarch S.A. Paweł Prokop pełnił funkcję członka Zarządu Comarch S.A. od 1996 roku.

3.35. Informacje o akcjonariuszach oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące

3.35.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A., na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

- Janusz Filipiak posiada 1 997 027 akcji (24,55% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniają do 5 569 027 głosów na WZA, co stanowi 36,82% wszystkich głosów na WZA;
- Elżbieta Filipiak posiada 846 000 akcji (10,40% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniają do 4 230 000 głosów na WZA, co stanowi 27,96% wszystkich głosów na WZA;
- Fundusze Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny i Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny zarządzane przez Nationale-Nederlanden PTE S.A. posiadają łącznie 846 571 akcji Comarch SA (10,41% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniają do 846 571 głosów na WZA Spółki (5,60%), w tym Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny zarządzany przez Nationale-Nederlanden PTE S.A. posiada 843 071 akcji Comarch SA (10,37% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniają do 843 071 głosów na WZA Spółki (5,57%);
- Fundusze Generali OFE, Generali DFE, NNLife OFE i NNLife DFE posiadają łącznie 829 183 głosy na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki, co stanowi 10,19% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz 829 183 głosy na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki, co stanowi 5,48% udziału w ogólnej liczbie głosów; w tym NNLife OFE posiada 771 954 akcji stanowiących 9,49% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz 771 954 głosy na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki, co stanowi 5,10% udziału w ogólnej liczbie głosów.

*) w czwartym kwartale 2022 roku MetLife PTE S.A. została zastąpiona przez NNLife PTE S.A.

3.35.2. Zmiany w stanie posiadania akcji Comarch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące Comarch S.A. w okresie od 28 lutego 2023 r. do 28 kwietnia 2023 r.

W poniższej tabeli przedstawiono stan posiadania akcji Comarch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące na dzień opublikowania raportu kwartalnego za cztery kwartały 2022 roku, tj. 1 marca 2023 r. oraz w dniu 28 kwietnia 2023 r., zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami.

Osoby zarządzające i nadzorujące	Funkcja	Stan na 28 kwietnia 2023 r.		Stan na 1 marca 2023	
		Akcje	Udział w głosach na WZA (%)	Akcje	Udział w głosach na WZA (%)
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	1 997 027	36,82	1 997 027	36,82
Elżbieta Filipiak	Przewodnicząca Rady Nadzorczej	846 000	27,96	846 000	27,96
Paweł Prokop*	Wiceprezes Zarządu	nd	nd	22 650	0,40
Andrzej Przewięźlikowski	Wiceprezes Zarządu	0	0,00	0	0,00
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	34 661	0,23	34 661	0,23
Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	10 608	0,07	10 608	0,07
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	10 608	0,07	10 608	0,07

Ilość wyemitowanych akcji

8 133 349

8 133 349

*) Dnia 10 marca 2023 r. Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-3-2023](#) o otrzymaniu informacji o śmierci Członka Zarządu Comarch S.A., Pana Pawła Prokopa. W związku z powyższym z dniem 10 marca 2023 r. wygasł mandat Pana Pawła Prokopa na stanowisku Wiceprezesa Zarządu Spółki Comarch S.A. Paweł Prokop pełnił funkcję członka Zarządu Comarch S.A. od 1996 roku.

3.36. Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe

3.36.1. Aktywo i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W okresie 2022 roku Grupa Comarch dokonała częściowego rozliczenia aktywa z 31 grudnia 2021 r. z tytułu podatku odroczonego dotyczącego różnic przejściowych w kwocie 9 565 tys. PLN oraz dokonała utworzenia aktywa z tytułu różnic przejściowych w kwocie 4 660 tys. PLN, a także utworzenia aktywa z tytułu straty podatkowej w kwocie 3 629 tys. PLN oraz rozwiązania z tego samego tytułu w kwocie 4 236 tys. PLN. Łączny wpływ wszystkich powyżej opisanych operacji na wynik netto w okresie sprawozdawczym wyniósł –5 512 tys. PLN.

W okresie 2022 roku dokonano rozwiązania utworzonego na dzień 31 grudnia 2021 r. aktywa z tytułu działalności strefowej w kwocie 8 415 i jednocześnie na dzień 31 grudnia 2022 r. dokonano utworzenia w takiej samej wysokości tj. 8 415 tys. PLN. Łączny wpływ zmian aktywa na wynik Grupy Comarch w okresie 2022 roku wyniósł –5 512 tys. PLN.

W związku z wyceną wartości aktywów netto CCF FIZ dokonano w okresie 2022 roku zwiększenia rezerwy o kwotę 256 tys. PLN. Równocześnie dokonano utworzenia rezerwy na podatek odroczone z tytułu różnic przejściowych w kwocie 4 746 tys. PLN i rozwiązania z tego samego tytułu w kwocie 2 242 tys. PLN. Łączny wpływ powyższych operacji na wynik netto w okresie 2022 roku wyniósł –2 760 tys. PLN.

Ogółem zmiany w podatku odroczonym spowodowały spadek wyniku o 8 272 tys. PLN.

3.36.2. Różnice kursowe oraz instrumenty finansowe oparte na kursach walut

Dodatknie różnice kursowe zrealizowane oraz wycena bilansowa różnic kursowych od należności na dzień 31 grudnia 2022 r. zwiększyły przychody i wynik operacyjny Grupy Comarch w okresie 2022 roku o 13 945 tys. PLN (w analogicznym okresie 2021 roku zwiększyły 8 376 tys. PLN). Ujemne różnice kursowe zrealizowane oraz z wyceny bilansowej zobowiązań handlowych w okresie 2022 roku zmniejszyły wynik operacyjny o 14 221 tys. PLN (w analogicznym okresie 2021 roku zmniejszyły wynik operacyjny o 4 212 tys. PLN). Różnice kursowe z pozostałych tytułów zmniejszyły wynik netto Grupy Comarch o 1 058 tys. PLN (w analogicznym okresie 2021 roku zwiększyły wynik netto Grupy Comarch o 2 046 tys. PLN). Wycena instrumentów finansowych oraz transakcje zrealizowane (głównie kontrakty typu *forward* oraz *IRS*) wraz z aktywem na podatek odroczony od ich wyceny, zwiększyły wynik netto Grupy Comarch o 6 332 tys. PLN (w analogicznym okresie 2021 roku zmniejszyły wynik netto Grupy Comarch o 7 596 tys. PLN).

Łączny wpływ różnic kursowych oraz wyceny i realizacji instrumentów pochodnych na wynik netto Grupy Comarch za okres 2022 roku wyniósł 4 998 tys. PLN (w analogicznym okresie 2021 roku wyniósł -1 386 tys. PLN).

3.36.3. Utworzenie odpisów na należności wątpliwe

W okresie 12 miesięcy 2022 roku Grupa Comarch utworzyła odpisy z tytułu utraty wartości należności w wysokości 31 557 tys. PLN oraz rozwiązała utworzone wcześniej odpisy w wysokości 13 140 tys. PLN w związku z uregulowaniem należności. Operacje te ujęto odpowiednio w pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych w rachunku zysków i strat. Szczegóły opisano w pkt 3.13.

3.36.4. Zbycia niefinansowych aktywów trwałych

W okresie 2022 roku jedna ze spółek zależnych Grupy dokonała zbycia niefinansowego aktywa trwałego (nieruchomości). W wyniku tej transakcji rozpoznany został zysk operacyjny w wysokości 10 125 tys. PLN.

3.37. Zdarzenia po dacie bilansu

3.37.1. Daty przekazywania raportów okresowych w 2023 roku

W dniu 2 stycznia 2023 r. raportem bieżącym nr [RB-1-2023](#) Zarząd Comarch S.A. określił następujące stałe daty przekazywania raportów okresowych w 2023 roku:

Skonsolidowane raporty kwartalne zawierające skrócone skonsolidowane sprawozdania finansowe i skrócone jednostkowe sprawozdania finansowe:

- 1) IV kwartał 2022 w dniu 1.03.2023 r.
- 2) I kwartał 2023 w dniu 22.05.2023 r.
- 3) II kwartał 2023 – Zgodnie z zasadami § 79 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, Comarch S.A. nie będzie publikować raportu kwartalnego i skonsolidowanego raportu kwartalnego za II kwartał 2023 r.,
- 4) III kwartał 2023 w dniu 17.11.2023 r.

RAPORTY ROCZNE I PÓŁROCZNE:

- 1) Raport roczny za 2022 rok w dniu 28.04.2023 r.

2) Skonsolidowany raport roczny za 2022 rok w dniu 28.04.2023 r.

3) Skonsolidowany raport półroczny zawierający skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe za I półrocze 2023 roku w dniu 31.08.2023 r.

3.37.2. Zmiany w stanie kapitału zakładowego

Otrzymanie powiadomienia o przekroczeniu progu 5% w kapitale zakładowym oraz ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki Comarch S.A.

W dniu 3 lutego 2023 Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-2-2023](#) o otrzymaniu powiadomienia od Generali Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A. (zwanego dalej: „Towarzystwem”) zarządzającego Generali Otwartym Funduszem Emerytalnym (zwanym dalej: „Generali OFE”) oraz Generali Dobrowolnym Funduszem Emerytalnym (zwanym dalej: Generali DFE”), że w wyniku przejęcia zarządzania NNLife Otwartym Funduszem Emerytalnym (zwanym dalej: „NNLife OFE”) oraz NNLife Dobrowolnym Funduszem Emerytalnym (zwanym dalej: „NNLife DFE”) w dniu 1 lutego 2023 roku udział w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Comarch S.A. na rachunkach funduszy Generali OFE, Generali DFE, NNLife OFE oraz NNLife DFE przekroczył próg 5%.

Zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami Fundusze Generali OFE, Generali DFE, NNLife OFE i NNLife DFE posiadają łącznie 829 183 akcje, co stanowi 10,19% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz 829 183 głosy na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki, co stanowi 5,48% udziału w ogólnej liczbie głosów; w tym NNLife OFE posiada 771 954 akcje stanowiące 9,49% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz 771 954 głosy na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki, co stanowi 5,10% udziału w ogólnej liczbie głosów.

3.37.3. Informacja o śmierci Pana Pawła Prokopa, Członka Zarządu Comarch S.A.

Dnia 10 marca 2023 r. Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-3-2023](#) o otrzymaniu informacji o śmierci Członka Zarządu Comarch S.A., Pana Pawła Prokopa. W związku z powyższym z dniem 10 marca 2023 r. wygasł mandat Pana Pawła Prokopa na stanowisku Wiceprezesa Zarządu Spółki Comarch S.A. Paweł Prokop pełnił funkcję członka Zarządu Comarch S.A. od 1996 roku.

3.37.4. Wpływ koronawirusa SARS-CoV-2 oraz zachorowań na COVID-19 na działalność i wyniki finansowe Spółki

W nawiązaniu do zaleceń Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych oraz Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 12 marca 2020 r., Zarząd Comarch S.A. przekazał informacje o możliwym wpływie rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2 oraz zachorowań na COVID-19 na działalność i wyniki finansowe Spółki raportem bieżącym nr [RB-5-2020](#) z dnia 19 marca 2020 r.

Zarząd Comarch S.A. na bieżąco monitoruje sytuację związaną z zachorowaniami na COVID-19 i jej wpływ na działalność Grupy Comarch. Zarząd Comarch S.A. informuje, że na dzień publikacji niniejszego sprawozdania działalność operacyjna Grupy Comarch prowadzona jest bez zakłóceń. Spółki Grupy Comarch wdrożyły wszystkie wytyczne rekomendowane przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz pozostałe instytucje państwowe w krajach aktywności operacyjnej spółek ze szczególnym uwzględnieniem zaleceń dotyczących bezpieczeństwa, zdrowia i higieny pracowników. W okresie trwania epidemii nie wystąpił spadek przychodów ze sprzedaży oferowanych przez Grupę Comarch usług oraz produktów.

3.37.5. Wpływ sytuacji polityczno-gospodarczej na terytorium Ukrainy i Rosji na działalność i wyniki finansowe Grupy Comarch

W nawiązaniu do zaleceń Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 25 lutego 2022 r., Zarząd Comarch S.A. przekazuje, że monitoruje na bieżąco wpływ sytuacji polityczno-gospodarczej w Ukrainie i w Rosji na działalność Grupy Comarch. Zarząd Spółki informuje, że na dzień publikacji niniejszego sprawozdania działalność operacyjna Grupy Comarch prowadzona jest bez zakłóceń, także na terytorium Ukrainy. Skutki rosyjskiej inwazji na Ukrainę nie miały istotnego negatywnego wpływu na sytuację gospodarczą Grupy Comarch. Działalność Grupy Comarch jest bardzo dobrze zdywersyfikowana geograficznie i produktowo, Spółka prowadzi projekty w ponad 40 krajach na 6 kontynentach. Grupa Comarch prowadzi projekty w 70 krajach na 6 kontynentach. Przychody ze sprzedaży do klientów z Ukrainy i Rosji stanowiły w 2022 roku 0,6% całkowitych przychodów Grupy. Bardzo dobrze zdywersyfikowana i stale ulepszana jest również infrastruktura teleinformatyczna Grupy Comarch.

3.37.6. Ugoda pomiędzy Comarch Polska S.A. a jednym z klientów z sektora publicznego

W dniu 13 kwietnia 2023 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał postanowienie o zatwierdzeniu ugody z dnia 4 kwietnia 2023 roku pomiędzy Comarch Polska S.A. a jednym z klientów z sektora publicznego. Na podstawie ugody Comarch Polska S.A. otrzyma zapłatę w kwocie 1 278 tys. PLN brutto.

3.37.7. Zawarte po dacie bilansu kontrakty *forward*

Comarch S.A. w okresie od 1 stycznia 2023 r. do dnia 28 kwietnia 2023 r. zawarła nowe kontrakty terminowe na sprzedaż 2 000 tys. EUR, 1 000 tys. USD oraz 60 000 JPY. Wartość netto kontraktów *forward* nierozliczonych na dzień 28 kwietnia 2023 r. wynosiła 41 700 tys. EUR, oraz 24 400 tys. USD, 100 000 tys. JPY, 400 tys. GBP oraz 2 400 tys. NZD. Kontrakty *forward* zapadają w terminie do 40 miesięcy od dnia bilansowego. Wszystkie kontrakty terminowe typu *forward* zostały zawarte w celu ograniczenia wpływu zmian kursów walut na wynik finansowy związany z realizowanymi przez Comarch S.A. kontraktami handlowymi, w których wynagrodzenie lub koszty ustalone są w walutach obcych. Wycena bilansowa kontraktów terminowych typu *forward* na dzień 21 kwietnia 2023 r. wynosiła 17 324 tys. PLN, podczas gdy na 31 grudnia 2022 r. wynosiła minus 83 tys. PLN.

3.37.8. Transakcje zamiany stopy procentowej IRS

Nie wystąpiły.

3.38. Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowań arbitrażowych lub organem administracji publicznej

Nie wystąpiły istotne postępowania.

Grupa Comarch jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych, w których potencjalna, łączna kwota roszczeń stron trzecich wynosi 31 806 tys. PLN.

Grupa Comarch pozostaje w sprawach spornych nieobjętych postępowaniami sądowymi, w których potencjalna, łączna kwota roszczeń stron trzecich wynosi 15 913 tys. PLN.

3.39. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy Comarch jest utrzymanie bezpiecznej struktury zadłużenia Grupy Comarch oraz dotrzymanie wskaźników zadłużenia wynikających z umów kredytowych zawartych przez Grupę Comarch. Grupa Comarch posiada możliwość zarządzania strukturą kapitałową w zależności od zmian warunków ekonomicznych poprzez np. zaciągnięcie lub spłatę kredytów, emisję nowych akcji, wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy. W 2022 roku Grupa Comarch nie dokonywała zmian w celach i polityce zarządzania kapitałem.

Grupa Comarch dokonuje kwartalnego monitoringu stanu kapitałów analizując głównie wskaźnik wypłacalności, który jest obliczany jako iloraz wartości kapitału własnego i wartości aktywów ogółem.

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
Kapitał własny	1 279 690	1 197 362
Aktywa ogółem	2 271 982	2 110 248
Wskaźnik wypłacalności	56,3%	57,0%

W trakcie roku 2022 wskaźnik wypłacalności osiągnął poziom zbliżony do ubiegłego roku. Utrzymywany jest on na bardzo bezpiecznym poziomie, zapewniającym Grupie Comarch potencjalną możliwość znacznego zwiększenia zadłużenia (pozyskania finansowania zewnętrznego) w przypadku wystąpienia takiej potrzeby.

W trakcie roku 2022 zostały dotrzymane wszystkie kowenanty wynikające z umów kredytowych zawartych przez spółki Grupy Comarch. Zarząd Spółki dominującej nie widzi ryzyka ich niedotrzymania w przyszłości.

28.04.2023 r.

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU

Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	
Andrzej Przewięźlikowski	Wiceprezes Zarządu	
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	
Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH

Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
Maria Smolińska	Główny Księgowy	

Comarch S.A.Al. Jana Pawła II 39a
31-864 Krakówir@comarch.pl

+48 12 687 78 22

comarch.pl/relacje-inwestorskie/